

FOUNDATION

CONCERTGEBOUWORKEST

jaarverslag 2019

Foundation Concertgebouworkest

Jaarverslag 2019

Inhoud

3 Voorwoord

5 Bestuursverslag

5 Doelstelling, doelgroep en communicatie

11 Fondsenwerving particularien

16 'Het vinden van je eigen stem'
Interview met orkestlid en oud-academiste Coraline Groen

20 'Alles wordt mogelijk'
Tatjana Vassiljeva en Markuz Metz over de Goffriller-cello

24 'Muziekles verrijkt'
Liesbeth en Frank Schreve over hun Fonds op Naam

32 'Voor een orkest in goede conditie'
Berthie en Dick van Lith over hun Fonds op Naam

40 'Muziek verbindt'
Interview met Renée Jones-Bos, voormalig diplomate en topambtenaar

43 Corporate partnerships

50 'Kernwaarden delen'
Interview met Marco Hekman, Divisional President, Advisory Services, Continental Europe, CBRE

52 'Ruimte voor reflectie'
Interview met Nicole van Det, senior managing director Accenture

55 Concertgebouworkest Young

60 'Doorgeven en verbinden'
Over Concertgebouworkest Young

63 Verantwoording en organisatie

69 Meerjarenbeleid

73 Financieel beleid en financiële resultaten

77 Jaarrekening 2019

Cover: Ontlading op het podium na afloop van het concert van Concertgebouworkest Young in Het Concertgebouw

Binnenzijde cover: Namen van alle deelnemers van Concertgebouworkest Young. Grafische weergave van de banieren die in de repetitieruimte hingen van Akoesticum in Ede tijdens het zomerprogramma

Première van 'Wendingen' van Christiaan Richter onder leiding van George Benjamin. Onderdeel van de productie 'Barcelona en Amsterdam 1919', in samenwerking met Museum Het Schip, gewijd aan de Amsterdamse School. Een ode aan de idealistische architectuur uit die tijd

VOORWOORD

FONS VAN WESTERLOO

De jaren 2019 en 2020 zullen in contrast met elkaar staan. Toch geeft het een gevoel van hoop om midden in de corona-crisis terug te kijken op een fantastisch 2019. Een jaar vol bijzondere concerten en projecten die ertoe doen, en waar we ons als Foundation juist nu voor blijven inzetten.

Op mijn netvlies staat het concert van Concertgebouworkest Young, een onvergetelijke ervaring. De energie waarmee de jongeren vanaf het podium de zaal vulden, geeft groot vertrouwen in de toekomst van klassieke muziek en in de rol die het Concertgebouworkest daarin kan spelen. Een toekomst die u mogelijk maakt met uw steun. Nog meer moois kwam in 2019 tot stand dankzij onze schenkers en corporate partners. De concerten in binnen- en buitenland, de optredens van academisten, de educatieprojecten en natuurlijk het nieuwe huis aan de Gabriël Metsustraat, waar musici, stafleden en onze begunstigers zich inmiddels thuis voelen.

Maar 2019 was ook het jaar van het overlijden van de geliefde voormalig chef-dirigent Mariss Jansons. Velen van ons hebben hem persoonlijk leren kennen. We delen dierbare herinneringen aan hem en aan zijn geweldige, vaak ontroerende uitvoeringen.

En na 11 jaar kondigde algemeen directeur Jan Raes zijn afscheid van het orkest aan. Onder Jans inspirerende leiding zijn grootse projecten tot stand gekomen: de wereldtournee, *RCO Meets Europe* met *Side by Side*, vele opdrachtcomposities en het Kroningsconcert in het al zo drukke jubileumjaar. Kortom, we zullen deze aimabele leider missen. We zijn blij dat David Bazen zijn functie tijdelijk van hem heeft kunnen overnemen. In de periode waarin dit jaarverslag geschreven is, overschaduwd door de recente pandemie, bewijst hij de juiste man op de juiste plek te zijn.

Denkend aan de vele bijzondere momenten van 2019 dank ik onze schenkers, onze zakelijke relaties en de institutionele fondsen voor hun grote steun in 2019.

Fons van Westerloo
Voorzitter Stichting Foundation
Concertgebouworkest

DAVID BAZEN

Terugblikken op 2019 – vanuit een door Covid-19 veranderde wereld – laat meer dan ooit zien waar dit orkest voor leeft. 2019 was een jaar vol prachtige concerten, bijzondere evenementen en inspirerende ontmoetingen. Een jaar waarin mensen gezamenlijk genoten van de muziek van ons orkest in de mooiste zalen zoals Het Concertgebouw in Amsterdam, Carnegie Hall in New York en Suntory Hall in Tokyo.

Ik ben trots op alles wat het orkest weer gerealiseerd heeft in het afgelopen jaar en bijzonder dankbaar ben ik voor de royale bijdrage daaraan van de Foundation. De tournee naar de VS in februari, de uitbreiding van de Academie, onze intrek in ons eigen huis en de eerste editie van Concertgebouworkest Young. Allemaal mogelijk gemaakt door de steun van de Foundation. Een geldstroom die we, zoals nu duidelijk wordt, de komende jaren alleen maar verder zullen moeten ontwikkelen.

Na het afscheid van Jan Raes, eind 2019 nam ik de rol van Algemeen directeur ad interim op me. Graag dank ik op deze plek de musici en staf van het orkest en de verschillende commissies en besturen voor al hun medewerking en creativiteit de afgelopen maanden. Deze fantastische samenwerking heeft enorm bijgedragen aan een goede invulling van mijn nieuwe functie.

Bovenal gaat mijn dank namens het orkest uit naar alle schenkers, sponsors en fondsen – in binnen- en buitenland – voor hun steun en loyaliteit. Na het succesvolle 2019 gaan we nu een onzekere periode in, zoals we die de afgelopen maanden van 2020 al beleefden: een tijd die we nog niet eerder meemaakten. Maar we merken dat het publiek ons trouw is en zich betrokken voelt. Dat geeft vertrouwen in de toekomst.

Met dit orkest, met deze staf, met dit publiek en met uw betrokkenheid komen we door deze crisis. Misschien komen we er zelfs glanzend uit tevoorschijn.

David Bazen
Algemeen directeur ad interim

Franz Welser-Möst dirigeert de Negende symfonie van Beethoven tijdens de Kerstmatinee

BESTUURSVERSLAG

1 DOELSTELLING, DOELGROEP EN COMMUNICATIE

In dit verslag legt het bestuur van de Stichting Foundation Concertgebouworkest (de Foundation) rekening en verantwoording af over het gevoerde beleid gedurende de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

De stichting werd opgericht op 11 januari 1963 ten behoeve van de financiële ondersteuning van het Koninklijk Concertgebouworkest. In 2017 is de Stichting Financiering Koninklijk Concertgebouworkest (Stifco) – waar tot dan toe de afdeling corporate partnerships onder viel – opgegaan in de toenmalige Stichting Donateurs. In de loop van 2018 heeft dit traject geleid tot de naamgeving Stichting RCO Foundation. In 2019 heeft het Concertgebouworkest bepaald de afkorting RCO niet meer in zijn naam te voeren. Dat betekent dan ook dat de Foundation de letters RCO uit haar naamvoering zal schrappen. Uit financiële overweging is deze exercitie geleidelijk doorgevoerd en is vanaf 1 januari 2020 de te voeren naam Stichting Foundation Concertgebouworkest.

Doelstelling

Het statutaire doel van de Foundation is steun te verlenen aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest en/of aan de leden van dit orkest, alles 'in de ruimste zin des woords'.

Missie en visie

De Foundation biedt noodzakelijke financiële steun aan het Koninklijk Concertgebouworkest en zijn individuele musici. Hiermee helpt de Foundation het Concertgebouworkest in zijn streven om, als Nederlands ambassadeur voor internationale excellentie wereldwijd, op het allerhoogste niveau uitvoeringen van orkestmuziek te geven, op de belangrijkste podia en onder leiding van de beste dirigenten. De Foundation realiseert duurzame verbintenissen tussen het orkest en zijn publiek, gericht op het vergroten van betrokkenheid en het werven van fondsen voor met name muziekinstrumenten en jong talent.

De Foundation heeft zich in 2019 vol overtuiging ingezet voor het werven van gelden om haar doelstellingen te kunnen realiseren.

Doelgroep

Voor het verwezenlijken van de genoemde doelstelling richt de Foundation zich op particuliere en zakelijke relaties en op institutionele fondsen in Nederland en in het buitenland.

Particuliere donateurs

Veel vaste concertbezoekers uiten hun waardering voor het Concertgebouworkest door een extra bijdrage te geven bij de bestelling van hun abonnement.

Muziek liefhebbers die het orkest structureel willen ondersteunen konden dat tot 2018 doen via het Gouden Gilde. In dat jaar is er daarnaast een nieuw schenkingsprogramma ontwikkeld waarin schenkers voor een periode van vijf jaar jaarlijks € 1.500, € 5.000, € 10.000, € 50.000 of meer schenken, en als dank daarvoor worden uitgenodigd voor verschillende evenementen.

Ook is er in 2019 grote bereidheid gebleken om bij te dragen aan speciale projecten, zoals RCO House (er worden nog steeds schenkingen ontvangen) en Concertgebouworkest Young. Dit toont aan dat het Koninklijk Concertgebouworkest ook schenkers weet te mobiliseren voor eenmalige, grote projecten.

De Foundation heeft vele Fondsen op Naam onder haar hoede. Instellers van de Fondsen op Naam denken in sommige gevallen mee over de bestemming van hun gift aan het Concertgebouworkest.

Steeds meer particuliere schenkers nemen de Foundation op in hun testament. Zij zijn verenigd in het Kroongilde. Dankzij hun generositeit wordt een prachtige muziektraditie doorgegeven aan een volgende generatie.

Aansluitend bij de internationale profilering van het orkest groeit de bijdrage van buitenlandse donateurs, verenigd in de Global Friends en diverse buitenlandse vriendenkringen.

In hoofdstuk 2 worden bestedingen en activiteiten van particuliere donateurs in Nederland en in het buitenland verder uitgewerkt.

Lounge voor corporate partners en Salonleden in de Koorzaal van Het Concertgebouw na afloop van een concert in de serie Essentials

6

Corporate partners

Voor veel bedrijven is het aantrekkelijk een verbintenis aan te gaan met het Koninklijk Concertgebouworkest in de vorm van een (global) partnership. Een partnership kan een bijdrage leveren aan het bereiken van de algemene doelstellingen van een bedrijf. Tegelijkertijd biedt het de mogelijkheid voor een onderneming om een rol te spelen in het behoud en de ontwikkeling van uniek Nederlands erfgoed. Naast het aangaan van een partnership kunnen bedrijven ook lid worden van de business club van het Concertgebouworkest, De Salon.

In hoofdstuk 3 worden de vormen van corporate partnership verder uitgewerkt.

Institutionele fondsen 2019

In 2019 is geïnvesteerd in het relatiebeheer van (vermogens) fondsen. Banden zijn aangehaald met fondsen waar in het verleden mee is samengewerkt en er zijn fondsen benaderd waar de Foundation nog geen relatie mee had. Ook is onderzoek gedaan naar het beleid van diverse fondsen om in kaart te brengen waar het orkest aansluiting kan vinden en waar kansen liggen voor financieringsaanvragen. Op basis daarvan zijn verschillende aanvragen gedaan. De fondsen die steun hebben toegezegd, worden structureel op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het orkest.

Ook wordt de samenwerking periodiek geëvalueerd.

De volgende fondsen hebben in 2019 financieringsaanvragen gehonoreerd:

- Porticus Nederland
- Art Mentor Foundation Lucerne
- Schweizer Willem Mengelberg-Stiftung
- Ammodo
- Dutch Masters Foundation
- Stichting Tull Universal
- P.W. Janssen's Friesche Stichting

Communicatie

De Foundation zet verschillende middelen in om te communiceren met bestaande en potentiële schenkers en corporate partners. Informatie over bestedingen en activiteiten vormt de spil van de communicatie. Transparantie en zorgvuldigheid staan hierbij voorop, zowel in de persoonlijke benadering als in alle communicatie-uitingen van de Foundation.

Persoonlijk

De medewerkers van de afdeling development gaan in nauwe samenwerking met de bestuursleden van de Foundation persoonlijk in gesprek met potentiële particuliere en corporate begunstigers om tot een specifieke schenkingsvorm te

komen die hen aanspreekt. Ook bouwen zij voortdurend aan de relatie met bestaande begunstigers.

In het kader van werving en behoud ontvangen de teamleden bij vrijwel alle concerten in Amsterdam (jaarlijks ongeveer tachtig) en in het buitenland (jaarlijks ongeveer veertig) particuliere en corporate relaties.

Events

Speciale evenementen en ontvangsten in binnen- en buitenland zijn belangrijke gelegenheden om donateurs en potentiële donateurs, zakelijke partners en potentiële zakelijke partners aan het orkest te binden. Hoogtepunten gedurende het concertseizoen zijn de Opening Night, de feestelijke afsluiting van het concertseizoen, de ontvangst voor houders van een Fonds op Naam en de ontvangst voor leden van het Kroongilde.

Voor de (global) partners en Salonleden worden ook diverse evenementen georganiseerd. Belangrijke momenten zijn de Opening Night, de Cross-overavond, de uitreiking van de Prix de Salon en de Lounge na afloop van de Essentials-concerten. Veel partners zijn ook aanwezig bij concerten in het buitenland, in gezelschap van hun lokale relaties. Dit biedt het orkest de kans het internationale zakelijk netwerk te vergroten.

7

Nieuwsbrieven en achtergrondartikelen

De Foundation hield ook in 2019 via diverse digitale nieuwsbrieven contact met haar begunstigers in binnen- en buitenland, waaronder:

- Maandelijkse digitale nieuwsbrief voor alle schenkers
- *Global Friends News* – voor internationale schenkers
- *Corporate* – nieuwsbrief voor de (global) partners en Salonleden

Ook verschenen achtergrondartikelen in *Preludium*, het programmabladd voor concertbezoekers, waarin diverse schenkers in de rubriek 'Met dank aan' vertelden over hun drijfveren om te doneren aan het orkest.

Medio 2019 verscheen het jaarverslag 2018. Hierin werden de namen van de begunstigers vermeld. Na publicatie verscheen het op de website van het Concertgebouworkest en werd het toegezonden aan begunstigers, belanghebbenden en op verzoek ook aan andere geïnteresseerden.

Overige publiciteit

Januari 2019 stond in het teken van de opening van RCO House. Tijdens de openingsdagen van RCO House werd in de ochtenden steeds rechtstreeks verslag gedaan vanuit het pand. Op donderdag 17 januari door Goedemorgen Nederland, op vrijdag 18 januari door Radio 1, stadszender AT5 en 's avonds in de bulletins van het NOS Journaal, en op zaterdagochtend 19 januari vanuit de Amsterdamzaal door NPO Radio 4, verzorgd door mediapartner AVROTROS.

Tijdens de VS-tournee in februari bezocht een journalist van de Telegraaf de concerten in Washington en New York, waarna in de krant een uitgebreid verslag van deze tournee gepubliceerd werd.

Eind april 2019 maakte het Concertgebouworkest bekend dat de beëindiging van de samenwerking met chef-dirigent Daniele Gatti – per augustus 2018 – was geformaliseerd. Deze beëindiging had verder geen financiële consequenties voor het orkest.

In mei leefde het orkest intens mee met het Belgische orkestlid, violiste Sylvia Huang tijdens haar deelname aan de Koningin Elisabethwedstrijd. Zij bereikte de finale en kreeg daarvoor veel aandacht in met name de Belgische pers. Eind mei maakte het orkest bekend dat algemeen directeur Jan Raes eind december 2019 afscheid zou nemen van het Concertgebouworkest.

De zomer van 2019 stond voor het Concertgebouworkest vooral in het teken van de eerste editie van het internationale jeugdorkest Young. De start hiervan ging niet onopgemerkt voorbij. Door de kranten en NPO Radio 4 werd uitgebreid verslag gedaan, en de NOS kwam in de eerste week een kijkje nemen in Akoesticum te Ede, waar de jongeren werden klaargestoomd voor hun concerten in Het Concertgebouw en de Brusselse zaal Flagey. Dit leidde tot nieuwsitems op NPO Radio 1, NOS.nl en het NOS Journaal, alsmede tot een story op het goed gevolgde Instagram-account van de NOS.

Op maandagochtend 4 november vond de start plaats van het Nationaal Schoolontbijt; een groot jaarlijks initiatief om kinderen en ouders te wijzen op het belang van een goed en gezond begin van de dag. Deze jaarlijkse kick-off is een groot PR-evenement en vond ditmaal plaats rond de start van een repetitie door het Concertgebouworkest in de Grote Zaal van Het Concertgebouw. Speciaal voor deze gelegenheid was een grote uitbouw van het podium gerealiseerd, met tafels waaraan schoolkinderen konden ontbijten. Het startschot werd gegeven door een van de kinderen die samen met dirigent Paavo Järvi de opmaat tot de repetitie mocht geven. Van deze opening werd breed verslag gedaan door vele nationale nieuwsmedia.

Diezelfde week vond een ander bijzonder evenement plaats: jaarlijks geeft het Concertgebouworkest een gratis concert voor mensen die niet in staat zijn naar Het Concertgebouw te komen. Ditmaal werd gespeeld voor patiënten, medewerkers en bezoekers van het ziekenhuis. Op het Voetenplein van het Amsterdam UMC, locatie AMC, voerde het orkest de *Vierde symfonie* van Johannes Brahms uit, onder leiding van Paavo Järvi. Het initiatief werd zeer gewaardeerd, zo bleek uit de vele positieve reacties ter plekke en op social media. Stadszender AT5 was aanwezig en deed verslag.

Het einde van het jaar stond helaas in het teken van zeer droevig nieuws, het overlijden van voormalig chef-dirigent Mariss Jansons op 1 december. Dit was groot internationaal nieuws. Een video van het eerbetoon van het Concertgebouworkest – een gefilmde uitvoering van een van Jansons' meest geliefde toegiften, de *Valse triste* van Jean Sibelius – werd op social media veelvuldig gedeeld. Namens het Concertgebouworkest was een delegatie aanwezig op de uitvaart in Sint-Petersburg.

De internationale tv-zender Mezzo zond in 2019 meerdere concerten rechtstreeks uit, in tientallen landen wereldwijd. Onder deze registraties viel de Opening Night onder leiding van Elim Chan. De Kerstmatinee met Beethovens *Negende symfonie* onder leiding van Franz Welser-Möst werd rechtstreeks uitgezonden op NPO Radio 4.

Het Voetenplein in ziekenhuis UMC (locatie AMC).
Het orkest speelt een deel uit de Vierde symfonie
van Brahms onder leiding van Paavo Järvi

Academist Alberto Rodríguez Rodríguez bespeelt de kleine trom op het podium van de Grote Zaal van Het Concertgebouw

2 FONDSENWERVING PARTICULIEREN

BESTEDINGSDOELEN

Met betrekking tot particuliere schenkingen heeft de Foundation Concertgebouworkest vijf bestedingsdoelen vastgesteld:

1. Opbouw en beheer instrumentencollectie

Om de unieke klankkleur en het artistieke topniveau van het Koninklijk Concertgebouworkest te behouden, bouwt de Foundation aan een collectie hoogwaardige muziekinstrumenten. Deze worden in bruikleen gegeven aan de musici van het Concertgebouworkest. De Foundation is ook verantwoordelijk voor het beheer van deze instrumenten.

2. Jongtalentprogramma en educatieve projecten

Jong talent, educatie en publieksontwikkeling zijn bijzondere aandachtspunten van het Concertgebouworkest. Belangrijke bestedingsdoelen van de Foundation zijn daarom de Academie van het Concertgebouworkest, de ontwikkeling van educatieve apps, het educatieprogramma voor het primair en voortgezet onderwijs, de jaarlijkse Kinderconcerten en de serie Essentials. Met de opening van RCO House in januari 2019 heeft het educatieprogramma van het orkest een belangrijke impuls gekregen.

3. Bijzondere artistieke projecten

De Foundation ondersteunt bijzondere projecten die zich artistiek onderscheiden en passen bij de internationale status van het orkest. Dat kunnen kleine projecten zijn van een enkele musicus, maar ook bijzondere producties voor het gehele orkest. Zo vond in 2019 een unieke samenwerking plaats met Internationaal Theater Amsterdam voor de productie *Dood in Venetië* in Koninklijk Theater Carré.

4. Speciale projecten

Voor het realiseren van speciale eenmalige projecten van het orkest zet de Foundation extra middelen in. Door het organiseren van grootschalige wervingscampagnes worden extra gelden geworven en nieuwe donateurs aangetrokken. Zo werden de *Side by Side*-projecten met jeugdorkesten in heel Europa mede mogelijk gemaakt door de Foundation via vele particuliere donateurs. Het nieuwe RCO House werd ook gefinancierd door bijdragen van particulieren, institutionele fondsen en bedrijven. Vanaf 2019 is met steun van de Foundation een nieuw project voor jonge Europese musici van start gegaan, Concertgebouworkest Young.

5. Endowment fund

Om ervoor te zorgen dat het orkest ook bij tegenvallende kaartverkoop of subsidie-inkomsten op het allerhoogste niveau kan blijven presteren, nu en in de toekomst, wordt bij de Foundation een vermogen opgebouwd dat alleen in tijden van hoge nood kan worden besteed. Hoewel het orkest tot op heden geen beroep hoefde te doen op dit Endowment fund, bevestigt de politieke en economische ontwikkeling van de laatste jaren de noodzaak van het opbouwen van zo'n continuïteitsreserve.

Hieronder wordt uitgewerkt wat er met dank aan particuliere steun in 2019 gerealiseerd is.

Opbouw en beheer instrumentencollectie

Een van de belangrijkste doelstellingen van de Foundation is nieuwe instrumenten te verwerven, deze in bruikleen te geven aan de musici uit het orkest en de collectie te onderhouden. De klank van het Koninklijk Concertgebouworkest ontstaat niet zomaar. Daar werken de musici continu aan: spelen, luisteren, verfijnen. Iedere dag opnieuw. Met de beste instrumenten. In de afgelopen vijf jaar kwamen er in totaal achttien nieuwe musici in het orkest. Deze meestal jonge orkestleden beschikken zelden over een muziekinstrument van de gewenste kwaliteit. Ook bij musici die al langer aan het orkest zijn verbonden, bestaat nog behoefte aan verbetering van het instrumentarium en het onderhoud daarvan.

Inmiddels speelt ruim de helft van alle musici van het Concertgebouworkest op een instrument uit de collectie van de Foundation of op een instrument dat door derden in bruikleen is gegeven en door de Foundation wordt beheerd. Sommige aankopen zijn kansen die onverwacht voorbijkomen, maar meestal is de aanschaf van een instrument het resultaat van een zorgvuldig en soms langdurig proces. Een nieuw instrument moet niet alleen bijdragen aan de unieke klank van het orkest, maar ook naadloos passen bij de musicus die het bespeelt. Het nieuwe instrument geeft de musicus weer extra mogelijkheden en klankkleuren. Samen tillen ze elkaar naar onverwachte hoogten.

Aanwinsten 2019

In 2019 kon aan de collectie een aantal instrumenten worden toegevoegd:

Cello

voor solocelliste Tatjana Vassiljeva, gebouwd in ca. 1690 in Venetië door Matteo Goffriller. Deze cello is aangekocht door de Zwitserse Willem Mengelberg-Stiftung en in bruikleen verstrekt aan de Foundation. *(Zie interview op pag. 20)*

Contrabas

voor Nicholas Schwartz, gebouwd ca. 1840 in Engeland door B.S. Fendt II. De aankoop van deze bas werd mogelijk gemaakt door Stichting Ammodo.

Hobo

voor Miriam Pastor Burgos, gebouwd door Marigaux, Parijs.

C-trompet

voor Jacco Groenendijk, gebouwd door Gerd Dowids, München.

Twee flügelhorns

voor Omar Tomasoni en Miroslav Petkov, gebouwd door Hub van Laar, Margraten.

12 Steinway & Sons piano

met kruk, geschonken door het echtpaar Kikkert-Hindaal voor gebruik in de Huiskamer van RCO House.

Diverse barokstrijkstokken

voor de strijkers als experiment bij Bachs *Johannes-Passion*.

Diverse toebehoren

zoals transportkisten waarmee instrumenten veilig op tournee kunnen. Luchtvochtigheid en temperatuur blijven stabiel in deze speciaal door onze eigen orkestbodes ontwikkelde koffers.

Eerder bestelde instrumenten, die in 2019 in gebruik zijn genomen:

Piccolo

voor Vincent Cortvrint van de hand van Jean Yves Roosen, Parijs.

Descanthoorn

voor José Sogorb Jover, gebouwd door Klaus Fehr, Valkenburg.

Bes- en F-tuba

voor Perry Hoogendijk.

In bestelling:

Twee houten fluiten

bij Zoon&Maia voor de fluitsectie.

Twee fagotten

bij Heckel (bouw duurt tot 2028).

Talentontwikkeling

Academie van het Concertgebouworkest

De Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest geeft ieder seizoen een aantal jonge, zeer getalenteerde musici de gelegenheid deel te nemen aan tenminste twaalf concertproducties onder leiding van vooraanstaande dirigenten, waarbij ze worden begeleid door leden van het orkest. Ook geven academisten met elkaar en met orkestleden kamermuziekconcerten op diverse locaties.

- Daarnaast bestaat de academieleergang van het Koninklijk Concertgebouworkest uit de volgende onderdelen:
- twintig individuele lessen bij aanvoerders en overige leden van het orkest
 - bewegingstechnieken: individuele lessen Alexandertechniek of dispokinese
 - individuele en groepssessies mentale training
 - een masterclass met de artist in residence en/of een dirigent
 - auditietraining, uitmondend in twee proefaudities, waarvan een met auditiegordijn
 - educatie (creative learning): een improvisatieworkshop en een driedaagse educatieworkshop, uitmondend in een uitvoering op een school voor blinde en slechtziende kinderen (Visio-school)
 - medewerking verlenen aan het onderzoek Training For Excellence (T4X) in Sport, Music and Dance

In 2019 is de Academie mede dankzij de steun van Stichting Ammodo gegroeid van acht naar negen posities.

Tot juni 2019 kregen de academisten een maandelijks toelage. Vanaf september 2019 ontvangen alle academisten een salaris, het wettelijk minimumloon. Positieve afronding van de academieleergang geeft de academist drie jaar recht op een voorrangspositie bij het proefspelen voor het Concertgebouworkest.

Contrabassen op het podium van Het Concertgebouw voorafgaand aan een concert

Musici nemen applaus in ontvangst na afloop van het kerstconcert voor schenkers in de Amsterdamzaal. Een samenwerking van de Academie en de Nationale Opera Studio

Academisten seizoen 2018/2019

Coraline Groen, viool
Remus Rîmbu, viool
Isobel Warmelink, viool
Anna Maria Wünsch, altviool
Victoria Constien, cello
Lucia Mateo Calvo, contrabas
Annemiek de Bruin, klarinet
Lauriane Chenaïs, harp

Deze studenten namen tussen januari en juni 2019 deel aan onder meer de volgende activiteiten:

- een improvisatieworkshop eind maart in de Julianafoyer van Het Concertgebouw door Renee Jonker, coördinator van de Joint Master for New Audiences and Innovative Practice aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag
- een educatieworkshop: academisten maakten samen met slechtziende en blinde kinderen (Visio-school) muziekstukken op basis van materiaal dat de jongeren zelf aandroegen. De einduitvoering vond plaats in de Amsterdamzaal in RCO House (dit project werd mogelijk gemaakt door het Frances Fonds)
- concerten in de dorpskerk van Abcoude op 13 januari, in het Muziekgebouw aan 't IJ op 21 februari, in Weesp en in Kasteel Amerongen op respectievelijk 31 maart en 18 mei. De academisten speelden samen met orkestleden Kersten McCall (fluit) en Ivan Podyomov (hobo)
- een masterclass kamermuziek in de Amsterdamzaal op 31 januari door pianist en artist in residence Pierre-Laurent Aimard in aanwezigheid van schenkers
- optreden op 14 maart voor vluchtelingen uit het AZC Rijswijk
- optreden voorafgaand aan de certificaatceremonie op 22 juni in de Amsterdamzaal voor familie, vrienden en schenkers, inclusief lunch
- optreden op 25 juni tijdens seizoensafsluiting samen met oud-academisten en orkestleden
- lunchconcert in de Kleine Zaal op 26 juni met orkestlid Kersten McCall (fluit). Op het programma stond Introduction et Allegro van Ravel en een deel uit het Strijkkwintet van Onslow
- een uitwisseling tussen de Academie van het Concertgebouworkest en de Academie van het Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks (voor de eerste keer in de geschiedenis van de Academie van het Concertgebouworkest). Van 21 mei tot 2 juni reisden violiste Coraline Groen en celliste Victoria Constien naar München. Ze draaiden een week mee met het orkest, dat onder leiding van Herbert Blomstedt werken van Sibelius, Stenhammar en Mendelssohn repeteerde en uitvoerde, en ze speelden een kamermuziekconcert samen met de academisten uit München. Op 11 juni kwamen twee academisten (Sophia Herbig, viool en Moritz Weigert,

cello) uit München naar Amsterdam. Zij kregen les van leden van het Concertgebouworkest, deden mee aan een kamermuziekproject en repeteerden en gaven concerten met het orkest dat onder leiding van Semyon Bychkov werken van Glanert, Tsjajkovski en Smetana speelde.

Academisten seizoen 2019/2020

Marlene Dijkstra, viool
Stefano Farulli, viool
Igor Pollet, viool
Olatz Ruiz de Gordejuela Aguirre, viool
Olfje van der Klein, altviool
Fabrizio Scilla, cello
Marta Fossas Mallorqui, contrabas
Fiorenzo Ritorto, hoorn
Alberto Rodríguez Rodríguez, slagwerk

Deze studenten namen tussen september en december 2019 deel aan onder meer de volgende activiteiten:

- lunchconcert in Het Concertgebouw op 25 september en een optreden op 12 oktober in Theater Orpheus in Apeldoorn
- masterclass kamermuziek door artist in residence Tabea Zimmermann in de Amsterdamzaal van RCO House op 13 december – in aanwezigheid van een aantal schenkers
- een optreden voor Podium Witteman op 8 december
- een concert voor de Dutch Masters Foundation in Londen op 28 november door academisten Stefano Farulli, Olfje van der Klein en Fiorenzo Ritorto samen met orkestleden. Tevens was er in samenwerking met het Nederlands Dans Theater
- een optreden tijdens het nalaten-event door slagwerker Alberto Rodríguez Rodríguez, samen met zijn mentor Bence Major. Dit vond plaats in de Spiegelzaal van Het Concertgebouw op 28 november
- een lunchconcert in de Foyer Nationale Opera en Ballet en een kamermuziek-kerstconcert op 10 december waarbij de academisten samen speelden met orkestleden en met zangers van de Nationale Opera Studio. Het kerstconcert werd georganiseerd speciaal voor schenkers van het orkest.

Na de Academie

De Academie van het Concertgebouworkest heeft sinds de oprichting in 2003 veel succesvolle beroepsmusici voortgebracht. Maar liefst elf van hen maken inmiddels deel uit van het Concertgebouworkest. Meest recent, in maart 2019, hebben academiste Coraline Groen en oud-academiste Elise Besemer (2016/2017) beiden de tutti tweede viool positie gewonnen. Coraline Groen bereikte deze positie nog tijdens haar academiejaar. (Zie interview pag. 16)

Regelmatig spelen voormalig academisten onder wie Caspar Horsch, Ana Nedobora, Anna Maria Wünsch, Isobel Warmelink, Annemiek de Bruin en Victoria Constien als remplaçant mee in het orkest.

Academisten 2019/2020. Achter vlnr: Stefano Farulli, viool; Marlene Dijkstra, viool; Marta Fossas Mallorqui, contrabas. Midden: Fiorenzo Ritorto, hoorn; Olfje van der Klein, altviool; Olatz Ruiz de Gordejuela Aguirre, viool. Voor vlnr: Igor Pollet, viool; Fabrizio Scilla, cello; Alberto Rodríguez Rodríguez, slagwerk

De extra beurs voor oud-academisten uit het Bernard Haitink Fonds is in 2019 toegekend aan twee academisten te weten Isobel Warmelink en Annemiek de Bruin (academisten 2018/2019). Zij worden met deze eenmalige gedeelde beurs financieel ondersteund in hun ontwikkeling als orkestmusicus.

De Academie van het Concertgebouworkest wordt volledig mogelijk gemaakt door de Foundation. Royale donaties aan de Foundation voor de Academie komen van een groot aantal muziekliefhebbers, Ammodo, de Dutch Masters Foundation, de Freundeskreis Schweiz, De Salon en van een aantal Fondsen op Naam.

Sweelinck Academie

De samenwerking met de Sweelinck Academie, het jongtalentprogramma van het Conservatorium van Amsterdam, is in 2019 voortgezet met vier projecten. Leden van het Concertgebouworkest speelden met leerlingen van de Sweelinck Academie in kamermuziekconcerten. De orkestleden die meedoen in het project kunnen leerlingen uit hun ensemble voordragen voor de Gerda Schunck-Cremer

Beurs. De beurs is in 2019 op zaterdag 29 juni uitgereikt in het Conservatorium van Amsterdam aan de zestienjarige altvioliste Elin Haver.

Samenwerking Zuid-Afrika

Het bezoek van het Koninklijk Concertgebouworkest aan Zuid-Afrika tijdens de wereldtournee in 2013 werpt nog steeds zijn vruchten af. In het kader van de samenwerking met het orkest van Kwazulu Natal en het South African National Youth Orchestra (SANYO) zijn orkestleden Henk Rubingh en Martina Forni in december 2019 afgereisd naar Zuid-Afrika om daar masterclasses te geven aan leerlingen van het SANYO.

Concertgebouworkest Young

Het Europese jeugdorkest Young dat in 2019 onder de vleugels van het Concertgebouworkest is opgericht, zal de komende jaren als 'speciaal project' een belangrijk wervingsdoel zijn van de Foundation. Zie hoofdstuk 4 voor een uitgebreide toelichting.

HET VINDEN VAN JE EIGEN STEM

‘Het klinkt vreselijk cliché, maar echt, de Academie is het beste wat me als musicus is overkomen.’ De 24-jarige Coraline Groen was academist in het seizoen 2018/2019. Samen met acht andere jonge, zeer getalenteerde musici kreeg ze de kans een jaar lang onderdeel te zijn van het Concertgebouworkest.

Als alles klopt...

‘Het is zo’n allround opleiding: meespelen met orkest-producties, kamermuziekprojecten, een mental-coaching-traject, auditietraining... alle aspecten van het vak worden geraakt.’

Nog tijdens haar Academiejaar deed Coraline mee aan de proefspelrondes tweede viool. Tot haar grote verbazing en vreugde won ze de plek in het orkest. ‘Niet dat ik tijdens het proefspeltraject had verwacht aangenomen te worden – ik zag het vooral als goede oefening met de tools die ik aangereikt had gekregen. Maar zonder de Academie was het nooit bij me opgekomen dat ik goed genoeg zou zijn; dan had ik me nooit opgegeven. Volgens mij is zelfvertrouwen dus een van de belangrijke dingen die de Academie me gebracht heeft.

Ik heb geleerd mijn eigen “stem” te horen. Ik heb geleerd hoe ik erachter kom wat ik zelf wil, hoe ik wil spelen. Mozarts *Vierde vioolconcert* bijvoorbeeld, heb ik eindeloos vaak voorgespeeld voor verschillende docenten met verschillende meningen, ik raakte soms het spoor bijster. En steeds maar letten op wat niet lukt. Bij de Academie heb ik leren uitgaan van wat wel goed gaat, en los te laten wat anderen van me verwachten. Als ik zelf overtuigd ben van hoe ik wil spelen; als ik me voor 100% met volle concentratie inzet; als ik de

ruimte voel om te durven en te doen, en niet afgeleid wordt door andere gedachten – als alles klopt – dan geloof ik dat het publiek dat ook ervaart. Ik stel me altijd voor dat mijn focus, mijn concentratie wordt overgebracht door een lijntje van het podium naar de luisteraars. Dat merk ik aan hoe “eigen” ik speel en hoe het publiek na afloop reageert.’

Transformatie

‘Als academist tijdens de orkestproducties kwam ik erachter hoe hoog het niveau is van het orkest. Het speelt al-tijd goed. Ongeacht de omstandigheden, ongeacht de dirigent. Dat is uniek. Individueel is het niveau natuurlijk heel hoog, maar iedereen wil er ook met elkaar het mooiste van maken – elke avond weer. Ik heb geleerd dat elke individuele musicus persoonlijk actief verantwoordelijkheid neemt om samen zo mooi mogelijk te spelen. Nu ik na een pauze van een paar maanden tussen de Academie en mijn aanstelling weer terug ben, ervaar ik dat als thuiskomen. Ik voel me gesteund, iedereen is zo benaderbaar, het voelt als een warm bad.

Door de Academie heb ik de stap kunnen zetten van student naar professional. Als ik terugdenk aan hoe ik in september begon, en hoe ik in juni mijn certificaat behaalde... Ik heb een transformatie ondergaan dat jaar, als musicus, maar ook als mens.’

Coraline Groen, academist 2018/2019,
winnaar Oskar Back Prijs 2020,
in dienst bij het orkest sinds februari 2020

Coraline Groen (l) met andere academisten uit seizoen 2018/2019: Isobel Warmelink, Anna Maria Wünsch, Annemiek de Bruin tijdens een lunchconcert in het Muziekgebouw

Club Night in Paradiso. Uitvoering van 'De staat' van Louis Andriessen onder leiding van Jurjen Hempel

ALLES WORDT MOGELIJK

Solocelliste van het Concertgebouworkest Tatjana Vassiljeva bespeelt de prachtige Goffriller-cello uit 1690 die de Zwitserse Willem Mengelberg-Stiftung aan de Foundation Concertgebouworkest in bruikleen heeft gegeven. Markus Metz, voorzitter van deze Zwitserse stichting, is onder de indruk als hij Tatjana erop hoort spelen. Voor Tatjana is de Goffriller het perfecte instrument.

In bruikleen verkregen

'Nooit eerder had ik een cello van een bouwer met een grote reputatie durven uitproberen, bang dat ik dan zou verlangen naar een instrument dat ik me toch niet kon veroorloven. Ik was gelukkig met het instrument dat ik als 11-jarig meisje van mijn grootvader kreeg. Hoewel geen grote naam – niemand kon achterhalen wie hem gebouwd heeft – heb ik er mijn hele solocarrière graag op gespeeld.'

Tatjana Vassiljeva is sinds 2014 solocelliste bij het Concertgebouworkest en bespeelt vanaf juli 2019 een cello uit ca. 1690 van de beroemde Venetiaanse bouwer Matteo Goffriller. Het instrument werd door de Zwitserse Willem Mengelberg-Stiftung aan haar in bruikleen verstrekt via de Foundation Concertgebouworkest.

'Mijn terughoudendheid verdween toen ik aangenomen werd bij het Concertgebouworkest en hoorde over de mogelijkheden om bijzondere en waardevolle instrumenten in bruikleen te krijgen. Voor het eerst waagde ik me aan het uitproberen van andere cello's. Tijdens tournees bezocht ik ateliers van verkopers in New York, Berlijn en Londen. Andere cellisten lieten me hun prachtige instrumenten bespelen. Steeds had ik mijn eigen cello dan binnen handbereik om te vergelijken. En het gekke is: ik werd alleen maar tevredener met mijn instrument.'

Tot ik gebeld werd door Andreas Post, cellobouwer in Amsterdam. Hij had wat bijzonders voor me. Hij kent mij en mijn manier van spelen goed – hij *voelt* bijna wat ik nodig heb. Met mijn eigen cello op mijn rug ben ik naar hem toegegaan. Andreas haalde de Goffriller uit zijn kist en liet me erop spelen. Onmiddellijk wist ik dat ik mijn eigen cello niet nodig had ter vergelijking. Het was duidelijk, precies wat ik zo mooi vind: de volle vibraties, een duidelijke kern in het geluid, grote draagkracht. En van de hoogte tot de laagte gelijkwaardig prachtig. Het perfecte

instrument voor mij. Hanna Philips, verantwoordelijk voor de instrumentencollectie van het orkest, heeft toen veel werk verzet, op zoek naar mogelijkheden om namens de Foundation tot aankoop of bruikleen van het kostbare instrument te komen. Ik ben zo dankbaar dat het is gelukt dankzij de Willem Mengelberg-Stiftung.

Het bijzondere aan deze Goffriller is dat hij een hele grote klank heeft die niet alleen voortkomt uit het lage, zware register. De meeste cello's met een groot geluid klinken donker, dramatisch, zonder veel kleur. Daarom houd ik niet per se van een groot volume. Ik zoek juist een warme kleurrijke klank en dat is vaak moeilijk te combineren met het volume dat nodig is voor een grote zaal. Deze cello heeft het allebei: een grote klank, maar tegelijkertijd veel kleur en warmte.

In het orkest streven we ernaar om met de groep te klinken als één instrument, het mengen met de anderen ging meteen heel goed. Door de rijke klank van deze Goffriller hoef ik veel minder te duwen met mijn strijkstok, het speelt dus makkelijker. In het geheel hoor ik dan mijn cello sec niet, maar ik voel wel de volle vibraties vanuit de vloer. En met kamermuziek? Dan lijkt het of de cello onder mijn handen vanzelf speelt – alles wordt mogelijk.'

In bruikleen gegeven

'De volle klank van deze cello, zo krachtig, zonder ook maar iets van agressie...' Markus Metz, voorzitter van de Zwitserse Willem Mengelberg-Stiftung, vertelt dat hij meteen diep onder de indruk was toen hij Tatjana Vassiljeva op de Goffriller hoorde spelen. 'Zo mooi om te zien hoe zij zich dit *piece of art* met absolute toewijding eigen maakt. Ze leek helemaal overweldigd door het instrument.'

De Willem Mengelberg-Stiftung heeft het kostbare instrument aangeschaft en aan de Foundation van het orkest in bruikleen gegeven voor Tatjana. De Zwitserse stichting

Markus Metz en Tatjana Vassiljeva met de nieuwe aanwinst voor de Foundation, de Goffriller-cello

heeft als doel om de herinnering aan het culturele levenswerk en de ambities van dirigent Willem Mengelberg levend te houden. De stichting ondersteunt topmusici van over de hele wereld, maar in het bijzonder musici uit Nederland – waar Mengelberg 50 jaar chef-dirigent was van het Concertgebouworkest.

Metz legt uit: 'De beste manier om Mengelbergs erfgoed in leven te houden is door het Concertgebouworkest te

steunen. We blijven als stichting vanuit Zwitserland daarom graag in nauw contact met het orkest. De aanschaf van de Goffriller voor Tatjana past bij Mengelbergs niet aflatende streven naar de allerhoogste kwaliteit, waarmee hij de basis legde voor de huidige positie van het orkest aan de wereldtop. Het orkest en zijn solocellist verdienen het gebruik van het allerbeste instrument. Ik verheug me Tatjana heel vaak te horen op dit prachtige instrument.'

Participatie en publieksontwikkeling

Kinderconcerten

Voor kinderen vanaf zes jaar organiseert het orkest, gesteund door de Foundation, jaarlijks twee Kinderconcerten. Op een speelse en interactieve manier introduceert het orkest symfonische muziek bij een jong publiek. Voorafgaand aan de concerten in 2019 vertelden orkestleden in drie verschillende foyers over hun instrument en over de muziek die de kinderen zouden gaan horen in de Grote Zaal.

Petroesjka - 17 maart 2019

Op 17 maart ontmoetten de kinderen *Petroesjka* in Stravinsky's gelijknamige ballet. Een slungelige jongen, nieuw op school en meteen verliefd op het allermooiste meisje: Anna, een balletdanseres. Maar Anna is onbereikbaar en in de ban van de sportieve bullebak Roderik... Een sprankelende eigentijdse versie van het verhaal op de onveranderlijk kleurrijke muziek van Stravinsky.

Het orkest stond onder leiding van Cristian Măcelaru. Aan deze productie werkten mee: Joris Nassenstein en Jan Pieter Koch (regie), David Lucieer (acteur), Juliet Burnett (dans), Remi Wortmeyer (choreografie), Imme Dros (tekst), Desiree van Gelderen (licht) en Calogero Palermo (extra solist).

22

Het Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds stelde kaarten beschikbaar voor 150 kinderen van de Muziekschool Waterland.

Assepoester - 29 september 2019

In het Kinderconcert 'Assepoester' stapte het publiek als het ware in een groot sprookjesboek, waarin de beelden bij het verhaal ter plekke ontstonden. De kinderen maakten kennis met Assepoester én met de prachtige muziek van Prokofjev. De valse zussen en de stiefmoeder, een toverfee, een bal met een knappe prins, het magische moment van middernacht, het glazen muiltje: alles kwam voorbij in dit sfeervolle muzikale sprookje.

Het orkest stond onder leiding van Elim Chan. Aan deze productie werkten mee: Lotte van Dijck (regie en tekst), Reineke Jonker (actrice), Rieks Swarte (boek), Lindai Boogerman (poppenspeler) en Mike Evers (licht).

Familieseries

Voor kinderen in de leeftijdscategorie 8 tot en met 16 jaar ondersteunt de Foundation de familieserie van het orkest. Een serie van drie concerten met aansprekende concertprogramma's waarin ouders en grootouders hun (klein)kinderen kunnen laten kennismaken met de wereld van het Concertgebouworkest. Voorafgaand aan de concerten is er een inleiding speciaal gericht op kinderen. Een begeleider vertelt over het programma en gaat actief met de groep aan de slag. Er is altijd een musicus aanwezig die vertelt over zijn instrument en de rol ervan in het concertprogramma. En er is uiteraard gelegenheid vragen te stellen. Abonnementhouders krijgen zitplaatsen op de podia achter het orkest, zodat de kinderen de musici en de dirigent goed kunnen zien.

Essentials

Essentials is al vanaf 2014 een succesvolle reeks van drie concerten waarbij steeds één meesterwerk centraal staat, een stuk dat iedereen beslist gehoord moet hebben. Presentator Thomas Vanderveken geeft vanaf het podium een toelichting op het programma. Na afloop van het concert organiseert Entrée, de jongerenvereniging van het Concertgebouworkest en Het Concertgebouw, een borrel met jazz-ensembles. De serie is met name gericht op bezoekers die (nog) niet naar het Concertgebouworkest komen luisteren. De meesterwerken van 2019 waren *Ein Heldenleben* van R. Strauss, de *Vijfde Symfonie* van Tsjajkovski en *Vierde Symfonie* van Brahms.

Educatieprogramma's

Schoolproject Sweelinck College 11-15 februari 2019

Tijdens een projectweek van het Sweelinck College – de school die naast RCO House ligt – kregen drie eerste klassen, in totaal 56 leerlingen (MAVO en HAVO), elke dag een uur muziekles in de vorm van een workshop. Workshopleiders waren Carmen Hovestad en Mirna Attia. Als musicus was academiste Annemiek de Bruin betrokken.

In de lessen hebben de leerlingen gezongen en eigen composities gemaakt aan de hand van instant composing, met slagwerkinstrumenten van school, bodypercussie en zang. Annemiek speelde klarinet in de klassen, vertelde over haar instrument en gaf uitleg over het symfonieorkest.

Op vrijdag 15 februari was er een presentatie in de Amsterdamzaal. De leerlingen speelden hun eigen composities en raps voor en er was een 'battle' met het publiek met de canon die ze hadden geleerd.

Dit project werd mogelijk gemaakt door het Irwan Rachman Fonds.

Schoolproject basisscholen

Een mooi moment: de eerste schoolconcerten in RCO House. Op 5 en 8 april luisterden bijna 400 kinderen naar concerten in de Amsterdamzaal. Voorafgaand kregen de betrokken klassen bezoek van orkestleden Eva Smit, Peter Steinmann, Ursula Schoch, Sanne Hunfeld, Eke van Spiegel, Leonie Bot, Caroline Strumphler en Julie Moulin. Om zich hierop voor te bereiden hebben de musici twee workshops gevolgd.

Op 5 april waren er drie korte concerten van *Peter en de Wolf* in kwintetbezetting door Julie Moulin, Davide Lattuada, Helma van den Brink, Lies Molenaar en Miriam Pastor Burgos. Acteur was Benjamin Murck, presentator Lotte van Dijck. Na afloop mochten alle leerlingen instrumenten uitproberen. Op 8 april waren er drie korte concerten voor kleuters met *Carnaval der Dieren* door Nienke van Rijn, Sanne Hunfeld, Yoko Kanamaru, Benedikt Enzler, Leo Genet, Bence Mayor, Olivier Patey, Emily Beynon en Martijn Willers. Presentator was Lotte van Dijck. Ook de kleuters mochten instrumenten uitproberen na het concertje.

Betrokken scholen:

- Montessorischool uit Beverwijk: drie groepen onderbouw (82 kleuters) en vier groepen middenbouw (100 leerlingen)
- Oecumenische basisschool De Terp uit Weesp: twee groepen onderbouw (52 kleuters), één groep 3 en één groep 4 (51 leerlingen)
- Montessorischool De Cascade uit Almere: één groep onderbouw (17 kleuters) en één groep middenbouw (17 leerlingen)
- Daltonschool De Poolster uit Amsterdam Noord: drie groepen (72 leerlingen)

De workshops en de schoolconcerten werden begeleid door Lotte van Dijck en Lili Schutte.

Dit project werd mogelijk gemaakt door het Jacobson Fonds en Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds, allebei Fondsen op Naam bij de Foundation Concertgebouworkest.

Calogero Palermo, klarinet en David Lucieer, acteur in het kinderconcert Petroesjka

MUZIEKLES VERRIJKT

Een groep pubers op het podium. Sommigen zijn gehoorzaam gefocust op de workshopleider, anderen giebelen ongemakkelijk, of hangen een beetje in de heupen en zijn duidelijk niet van plan serieus mee te doen. Maar het lukt: uiteindelijk is iedereen stil en kan de uitvoering beginnen.

De jongeren zijn leerlingen van het Sweelinck College, een school voor MAVO/HAVO, burens van het Concertgebouworkest in de Gabriël Metsustraat. School en orkest werkten samen in een educatieproject dat voor een groot deel in de klassen plaatsvond. Frank en Liesbeth Schreve maakten met hun Fonds op Naam het bezoek van de musici op de scholen mogelijk en woonden de slotuitvoering bij in de Amsterdamzaal.*

Tijdens de workshops op school creëerden de leerlingen een muziekstuk, gebaseerd op fragmenten uit Mahlers *Negende symfonie*. Frank Schreve kijkt terug op de presentatie en vertelt wat hij zag gebeuren bij de jongeren: 'In zo'n groep heb je er altijd een paar die niet mee willen werken. Maar, eenmaal bezig, zie je een verandering optreden, ze worden gepakt door de muziek en raken betrokken – indrukwekkend.' De bijzondere uitvoering in de Amsterdamzaal bevestigt voor Frank en Liesbeth de grote waarde van muziekonderwijs op school.

Muziekleraar

Liesbeth speelde bijna haar hele leven piano en realiseert zich dat haar eigen grote liefde voor klassieke muziek misschien wel geboren is op de middelbare school. Met een geweldige docent. 'Die muziekleraar, zelf uitvoerend musicus, bracht muziek op een bijzondere manier de school binnen. Als hij begon te vertellen – ik herinner me bijvoorbeeld nog over de Matthäus Passion – kreeg je ineens inzicht, en werd het echt interessant die muziek daarna te luisteren of uit te voeren. We hadden zelfs een schoolorkest. Daarin speelde ik slagwerk, want met piano kon ik niks in het orkest.'

Zo'n fantastische muziekleraar gunnen Frank en Liesbeth alle kinderen. Liesbeth: 'Een school zonder aandacht voor muziek vind ik een teken van armoede. Muziekles voegt iets toe aan het schoolsysteem. Het gaat om aandacht, plezier, levendigheid, kinderen doen iets gezamenlijk, het is anders dan sommen maken. Muziekles verrijkt.' Frank vult haar aan:

'Het hoeft niet per se klassieke muziek te zijn, niet iedereen hoeft een instrument te leren en concerten te geven. Van jongs af aan gemeenschappelijk zingen is al heel belangrijk, net als leren luisteren. Er zijn veel manieren waarop je kinderen op school kunt betrekken bij muziek.'

Fonds op Naam

Frank had zelf tot eind middelbare school vioolles. Zijn eerste moment van echte belangstelling voor muziek is verbonden met een dierbare herinnering: 'Als twaalfjarige jongen reisde ik naar mijn grootouders in New York. Samen gingen we naar Carnegie Hall voor het New York Philharmonic met David Oistrach en het *Vioolconcert* van Tsjaikovski. Dat concert heeft grote indruk op mij gemaakt. Daar is het begonnen.' Toen het echtpaar Schreve in 2008 hun Fonds op Naam instelden ten behoeve van educatie, gaven zij het daarom de naam mee van Franks grootouders: het Jacobson Fonds.

Frank: 'Toen we ons fonds instelden, was er in Nederland nauwelijks meer muziekonderwijs in de klas. Wij wilden dat stimuleren – je moet ergens het begin maken.' Eerst ondersteunden ze een enkele musicus op een enkele school. Later ontwikkelde het orkest educatieve apps waarmee groepsleerkrachten konden werken zonder specifieke muzikale ervaring. Aan de hand van verhalen, interactieve spelletjes en illustraties maakten kinderen kennis met het symfonieorkest. Liesbeth: 'Een structureel educatieprogramma kwam pas van de grond met de komst van de manager educatie, Lili Schutte. En nu, sinds het orkest de beschikking heeft over de mogelijkheden van het eigen huis, gebeurt er zo veel - we houden het niet meer bij! Het loopt als een trein.' Frank: 'Inmiddels is het muziekonderwijs in Amsterdam gelukkig ook behoorlijk teruggekomen en kun je bouwen op wat er in de klas gebeurt.'

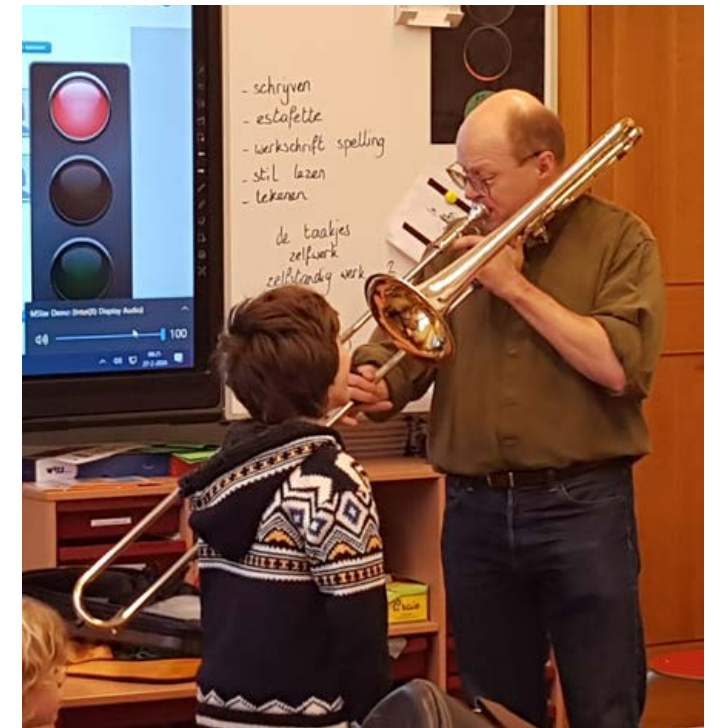
Schoolconcert in de Amsterdamzaal. Orkestleden en acteur Benjamin Murck in een uitvoering van 'Peter en de Wolf'. Vlnr: Miriam Pastor, hobo; Lies Molenaar, hoorn; Helma van den Brink, fagot; Davide Lattuada, klarinet en Julie Moulin, fluit

Vrolijkheid

Het belangrijkste wat Liesbeth en Frank in 2019 met hun fonds mogelijk maakten, is een project op vier verschillende basisscholen eindigend met schoolconcerten in het huis van het orkest in de Gabriël Metsustraat. Ruim 400 kinderen in de leeftijd van vier tot acht jaar, uit zestien klassen, werkten op school ter voorbereiding met de educatieve apps *Carnaval der dieren* en *Peter en de Wolf*. Bovendien kregen ze bezoek van orkestleden, waardoor de kinderen de instrumenten en de muziek al van dichtbij gezien en gehoord hadden.

Frank en Liesbeth woonden de concerten bij. Liesbeth: 'We hebben zo genoten! De kinderen kwamen vanuit heel Amsterdam met bussen die de ING sponsorde. Eenmaal in de zaal, tijdens het concert zagen we iets met ze gebeuren. Muziek, zang, een beetje theater – de kinderen werden zo enthousiast! Ter plekke ontstond een bepaalde nieuwe vrolijkheid... En in hun enthousiasme staken ze elkaar aan, je zag ze glimmen.'

* Het project met het Sweelinck College werd mede mogelijk gemaakt door het Irwan Rachman Fonds, ook een Fonds op Naam bij de Foundation Concertgebouworkest.

Een bezoek van musici aan de Annie MG Schmidtschool in Amsterdam. Raymond Munnecom laat horen hoe een trombone klinkt, terwijl een jongetje uit groep 4 in de beker van het instrument kijkt

Bijzondere artistieke projecten

De Foundation maakte in 2019 een aantal bijzondere artistieke projecten mogelijk:

Horizonserie

Het Koninklijk Concertgebouworkest presenteerde voor het vierde seizoen de serie Horizon. Thematisch opgezette concerten: ruim een uur grensverleggende orkestmuziek met een bijzondere presentatie in samenwerking met een culturele partner. Na afloop is er Entrée Late Night, een afterparty georganiseerd door de jongerenvereniging van het Concertgebouworkest en Het Concertgebouw.

Een unieke productie binnen deze serie was Dood in Venetië op basis van de klassieke novelle *Der Tod in Venedig* van Thomas Mann in coproductie met Internationaal Theater Amsterdam (voorheen Toneelgroep Amsterdam), bewerkt tot muziektheaterstuk door Ramsey Nasr. Het Concertgebouworkest speelde tijdens deze voorstelling nieuwe muziek, speciaal gecomponeerd door Nico Muhly (1981). Daarnaast klonken ook fragmenten uit werken van Strauss, Webern en Schönberg. Het orkest werd gedirigeerd door David Robertson en de regie was in handen van Ivo van Hove. De voorstelling was zeven avonden te zien in Koninklijk Theater Carré.

Club Nights

Kamermuziek in ontspannen clubsfeer, de Club Night is dé gelegenheid om de musici van het Concertgebouworkest in een intieme en informele setting te horen. In 2019 werden weer twee Club Nights georganiseerd.

Op woensdag 26 juni presenteerden de orkestleden zich in kamermuziekbezetting in poptempel Paradiso. Voor de pauze stond Louis Andriessens baanbrekende werk *De staat* op het programma en daarna klonk nieuw werk van Spinvis (Erik de Jong) samen met de componist/zanger/gitarist zelf. De muzikale leiding was in handen van Jurjen Hempel.

Op zaterdag 12 oktober vond de Club Night plaats in The Loft in de A'DAM Toren met een spectaculair uitzicht over de stad. Deze keer werkten vijf orkestleden samen met componist/ dirigent/pianist Thomas Adès in een avontuurlijk programma waarin klassiek en modern soepel in elkaar overgingen. Een buitenkans voor het publiek om de befaamde Brit van dichtbij aan het werk te zien. De presentatie van de Club Night was in handen van Carine Lacor, en DJ Maestro draaide tijdens de pauze en na afloop.

Berlioz - *Grande messe des morts*

Op 3 en 4 mei voerde het orkest voor het eerst sinds 1989 de *Grande messe des morts* van Berlioz uit. Concerten in samenwerking met het koor van de Accademia Nazionale di Santa Cecilia, het Groot Omroepkoor en de Mexicaanse tenor Javier Camarena, onder leiding van dirigent Antonio Pappano. De *Grande messe des morts* is een indrukwekkend requiem met een gigantische orkestbezetting, inclusief vier koperensembles verspreid in de zaal. Het concert op 4 mei vond plaats in het kader van de Nationale Dodenherdenking.

Wagner - *Tristan und Isolde*

In 2013 werd met steun van de Foundation de traditie geboren om elke twee jaar een concertante opera uit te voeren. In 2019 dirigeerde Daniel Harding het tweede bedrijf van Wagners *Tristan und Isolde* – een de weinige opera-aktes die in een concert op zichzelf kunnen staan. De titelrollen werden vertolkt door tenor Stuart Skelton en sopraan Christine Goerke. De overige solisten waren mezzosopraan Claudia Mahnke (Brangäne), bariton Matthias Goerne (Marke), tenor Mark Omvlee (Melot) en bariton Stefan Astakhov (Kurwenal).

Speciale projecten

RCO House

Met de opening van RCO House in januari kwam een einde aan een bijzonder succesvolle wervingscampagne. Eind 2018 werd het beoogde wervingsdoel van € 10 miljoen bereikt dankzij particuliere donateurs, een aantal institutionele fondsen en familiefondsen en een aantal bedrijven – waaronder toeleveranciers van de verbouwing.

In 2019 en ook de komende jaren worden nog giften verwacht. Vanuit de Foundation zal jaarlijks bijgedragen worden om openstelling van RCO House mogelijk te maken in de avonduren en in het weekend, zodat musici er altijd terecht kunnen om te studeren.

Musici, staf en directie voelen zich thuis in RCO House. Orkestleden maken dankbaar gebruik van de repetitiestudio's. Er zijn masterclasses gegeven en audities gehouden en de eerste schoolklassen zijn ontvangen in de Amsterdamzaal. Donateurs en corporate partners hebben al tijdens verschillende ontvangsten kennisgemaakt met het nieuwe pand en met de mogelijkheden om op die plek dicht bij het orkest te zijn.

Tijdens een bijeenkomst voor schenkers, pers en betrokkenen bij de verbouwing in de Amsterdamzaal krijgt violist Tjeerd Top uit handen van algemeen directeur Jan Raes het eerste exemplaar uitgereikt van 'Een nieuw huis', het boek over de totstandkoming van RCO House

In 2019 vonden de volgende bijeenkomsten plaats in RCO House speciaal voor RCO House schenkers:

- 17-31 januari: Festiviteiten tijdens en rondom de opening
- 27 februari: Kamermuziekconcert voor RCO House schenkers
- 1 oktober: Studiotour schenkers van de repetitiestudio's
- 6 oktober: Stoelen-event voor schenkers van de 120 stoelen
- 31 oktober: Presentatie boek 'Een nieuw huis', over de totstandkoming van RCO House

Eind 2019 kreeg RCO House de Geurt Brinkgreve Bokaaal toegekend; de prijs voor het beste herontwikkelings- of renovatieproject van erfgoed in Amsterdam. De prijs werd op 12 december uitgereikt door wethouder cultuur Touria Meliani aan zakelijk directeur van het Concertgebouworkest

David Bazen en aan Do Janne Vermeulen van Team V Architectuur. De prijs werd voor de veertiende keer uitgereikt.

Uit het juryrapport: 'Het Koninklijk Concertgebouworkest van topniveau is nu gehuisvest in erfgoed dat op topniveau is getransformeerd. Het hergebruik van juist dit gebouw vlakbij het Concertgebouw, is van echte meerwaarde voor de hele stad. Het getuigt van kwaliteit in al zijn geledingen. Het is indrukwekkend en hartverwarmend. Een ode aan Berlage, een cadeau aan de stad, haar geschiedenis, aan de gebruikers en aan de muziek.'

Opening Night 2019, after party in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw

DONATEURS IN NEDERLAND

Het Koninklijk Concertgebouworkest kon ook in 2019 rekenen op veel steun van de donateurs verbonden aan het in 2018 ontwikkelde schenkingsprogramma, van de Gouden Gilde leden en van de houders van de vele Fondsen op Naam.

Schenkingsprogramma

In 2018 is een nieuw schenkingsprogramma geïntroduceerd. Om de concurrentie binnen het culturele veld aan te kunnen gaan, was het noodzakelijk een andere structuur te ontwikkelen – vergelijkbaar met die van veel andere culturele instellingen. Donateurs worden afhankelijk van de hoogte van hun jaarlijkse bijdrage: Patron (vanaf € 1.500), Fellow (vanaf € 5.000), Master (vanaf € 10.000) of Trustee (vanaf € 50.000). Iedere schenkingsvorm kent een eigen privilegeprogramma.

Het doel van deze opbouw is nieuwe doelgroepen aan te spreken en schenkers nog meer bij het orkest te betrekken door het bieden van extra service en exclusieve privileges.

De belangstelling voor toetreden tot het nieuwe schenkingsprogramma is groot, onder zowel voormalige, huidige als nieuwe schenkers. Een groot aantal leden van het Gouden Gilde en veel nieuwe schenkers hebben zich inmiddels verbonden aan één of meerdere van de nieuwe schenkingsvormen. Bestaande leden van het Gouden Gilde genieten andere privileges dan de schenkers van het nieuwe programma.

Voor de diverse schenkers werden onder meer de volgende activiteiten georganiseerd:

- verschillende feestelijke openingsmomenten van RCO House van 17-20 januari
- het bijwonen van een masterclass voor academisten door artist in residence Pierre-Laurant Aimard op 31 januari
- 'Een avond met...' op 5 maart en 30 oktober
- de seizoensafsluiting, een zomerborrel waarbij ook de corporate partners van het orkest waren uitgenodigd
- Opening Night op 13 september
- Mastersdiner bij een bestuurslid van de Foundation op 9 oktober
- het bijwonen van een masterclass voor academisten door artist in residence Tabea Zimmermann op 13 december

Fondsen op Naam

Voor wie een schenking met een specifieke bestemming in gedachten heeft die aansluit bij de doelstellingen en de programma's van het orkest, is een Fonds op Naam een ideale vorm van schenken. Een instrument(groep), jong talent, educatie, kamermuziek of nieuw publiek, instellers van een Fonds op Naam kunnen meedenken over het doel van hun

gift aan het Concertgebouworkest. De naam van hun fonds is aan hen: een componist, een dierbare, of een inspirerend persoon. Bijna alle fondsen staan open voor giften van derden die de gekozen doelstelling ondersteunen. De Foundation beheert inmiddels 30 Fondsen op Naam.

Hieronder leest u over de bestaande Fondsen op Naam en hun bestedingen in 2019:

Anoniem Fonds: Academie van het Concertgebouworkest

Dankzij dit Fonds op Naam kon in 2003 de Academie van het Concertgebouworkest worden opgericht. Sindsdien ondersteunt deze muziekliefhebber jaarlijks met veel enthousiasme de Academie met een royale bijdrage.

Anoniem Fonds: Academie van het Concertgebouworkest

Ook vanuit dit Fonds op Naam worden jaarlijks bijdragen geschonken ten behoeve van de Academie van het Concertgebouworkest.

Willem Mengelberg Fonds: jong talent

Het Willem Mengelberg Fonds ondersteunt conservatoriumstudenten met een bijdrage voor een aanvullende opleiding of cursus in binnen- of buitenland. In 2019 honoreerde het fonds negen aanvragen.

Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent: jong (dirigeer)talent

Dit fonds geeft jonge dirigeertalenten de mogelijkheid als assistent-dirigent repetities en uitvoeringen bij te wonen van het Concertgebouworkest – tot voor kort tijdens de concerten die onder leiding van Bernard Haitink stonden. Een aantal van hen is intussen actief als dirigent op belangrijke podia in de wereld. In 2019 werd Felix Middenberger als assistent-dirigent welkom geheten. Daarnaast kunnen oud-deelnemers van de Academie eenmalig een extra beurs aanvragen om zich verder te ontwikkelen als orkestmusicus. In 2019 kregen maar liefst twee voormalig academisten, klarinettiste Annemiek de Bruin en violiste Isobel Warmelink, deze beurs toegekend.

Christiaan Vlek Fonds: de cellogroep van het orkest

De cellogroep heeft in Splendor een eigen serie kunnen samenstellen met bijdragen vanuit dit fonds. In 2019 speelden vijf van de cellisten een avondvullend programma.

Familie Van Ees-Havenstein Fonds: de toekomst van het orkest

De opbrengst van dit fonds komt volledig ten goede aan het Endowment fund, voor de toekomst van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Jacobson Fonds: educatie

In 2019 werd vanuit dit fonds een project mogelijk gemaakt ten behoeve van het primair onderwijs. Daarnaast ging een bijdrage naar filmpjes voor SchoolTV. *(Zie interview op pag. 24)*

Els Mosler Fonds: koperblazers

Voor de twee jonge trompettisten Omar Tomasoni en Miroslav Petkov konden twee flügelhorns van de Nederlandse bouwer Hub van Laar worden aangekocht. Hoornist Laurens Wouden-berg kreeg enkele lessen in het spelen op natuurhoorn vergoed.

Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds: kinderen kennis laten maken met klassieke muziek

In het kader van de doelstelling van dit fonds – om kinderen uit Amsterdam-Oost uit te nodigen die door omstandigheden minder de kans krijgen in aanraking te komen met klassieke muziek – werd een groep kinderen in de gelegenheid gesteld om het Kinderconcert op 17 maart bij te wonen. Ook werd vanuit dit fonds een introductiefilm bekostigd die naast de educatieve apps van het Concertgebouworkest kan worden ingezet voor educatieve doeleinden op scholen.

Irwan Rachman Fonds: jong talent | instrumenten

Dit fonds maakte een educatieproject mogelijk voor het Sweelinck College – de burens van het RCO House. Ook ondersteunde dit fonds de Academie met een royale bijdrage. *(Zie artikel op pag. 24)*

Sjoerd van den Berg Fonds: jong en nieuw publiek

Nieuwe leden van jongerenvereniging Entrée krijgen een welkomstconcert voor twee personen aangeboden als introductie in de wereld van klassieke muziek. Dankzij een bijdrage uit het Sjoerd van den Berg Fonds kan Entrée dit blijven doen.

De Witt Wijnen Fonds: educatieve projecten van het orkest

Het De Witt Wijnen Fonds maakte in december 2019 de inspirerende masterclass van artist in residence Tabea Zimmermann in RCO House mogelijk. De altvioliste deelde haar kennis met de deelnemers van de Academie.

Huib Kersten Fonds: kamermuziek binnen de Academie van het Concertgebouworkest | jongtalentprogramma

Binnen de Academie van het orkest is het spelen van kamermuziek een belangrijk onderdeel. Coaching daarbij werd mogelijk gemaakt door het Huib Kersten Fonds. Daarnaast was er dankzij dit fonds een sfeervol kerstconcert: een eerste samenwerking tussen de deelnemers van de Academie van het Concertgebouworkest en de jonge zangers van de Nationale Opera Studio.

Het Mozartgenootschap: jong talent | educatie

Het Concertgebouw Kamerorkest organiseerde een tournee door Zuid-Amerika waarvoor geld beschikbaar kwam vanuit dit Fonds op Naam. Als dank daarvoor werkten de musici in 2019 mee aan een wervingsconcert in RCO House ten behoeve van het project Concertgebouworkest Young voor 2020 en verder. Deze avond werd mogelijk gemaakt dankzij Het Mozartgenootschap.

Für Elise Fonds: Japanse musici in het orkest

Het beschikbare budget werd bij de instelling van dit fonds volledig aangewend om de aankoop mogelijk te maken van een prachtige altviool voor aanvoerder Ken Hakii. De insteller van dit fonds heeft toegezegd in 2020 de schenkingen in haar Fonds op Naam voort te zetten ten behoeve van nieuwe bestedingen.

In memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds: kinderen in aanraking laten komen met muziek

Vanuit dit fonds werd in 2019 bijgedragen aan de marketingkosten voor de Kinderconcerten.

Ben Pauw Fonds: voor musici en jong publiek

Dankzij dit fonds kon voor hoornist José Sogorb Jover een nieuwe descanthoorn worden aangekocht. Deze hoorn werd gebouwd door Klaus Fehr en door José in grote dankbaarheid in gebruik genomen.

Kirill Kondrashin Fonds: de ontwikkeling van muzikaal dirigeertalent

Met steun van dit fonds werd bijgedragen aan de gage van Pablo Heras-Casado, de dirigent die Concertgebouworkest Young leidde tijdens de eerste editie van dit jeugdorkest.

Pan Fonds: kinderen met een beperking inspireren met klassieke muziek

In 2019 werd geen besteding gedaan vanuit dit fonds.

Frances Fonds: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

Opnieuw steunde dit fonds het Visio-project – een project vanuit de Academie van het Concertgebouworkest, gericht op kinderen met een visuele beperking. Gedurende het academiejaar krijgen de mentoren van de academisten coaching als zij dat willen. Ook deze kosten werden door het Frances Fonds gedragen.

Alfred Nijkerk Fonds: jong talent | Academie van het Concertgebouworkest

Evenals vorig jaar kon in 2019 aan alle leden van de Academie coaching bij Monica Luijendijk worden aangeboden met een bijdrage uit dit fonds. Deze coaching wordt zeer gewaardeerd door alle academisten en is een wezenlijk onderdeel van hun ontwikkeling tijdens hun academiejaar.

Sir John Eliot Gardiner dirigeert het Concertgebouworkest, het Nederlands Kamerkoor, het Laurens Collegium Rotterdam en het Nationaal Kinderkoor. In Szenen aus Goethes 'Faust' van Schumann. Voor vlnr: Claire Barnett-Jones en Ann Hallenberg, alt; Louise Alder en Christiane Karg, sopraan

CS Fonds: Nederlands muzikaal erfgoed op topniveau behouden

Jaarlijks wordt door dit fonds de Gerda Schunck-Cremers Beurs uitgereikt aan jong Nederlands talent aan de Sweelinck Academie van het Conservatorium van Amsterdam. In 2019 ontving de zestienjarige altvioliste Elin Haver de beurs. Daarnaast ging een extra besteding naar de Academie van het Concertgebouworkest.

Greta Steneker-van der Drift Fonds: muziekinstrumenten | ondersteuning orkest

Dit fonds is gericht op de algemene ondersteuning van het orkest en de verwerving van muziekinstrumenten.

Burgerhout Fonds: de houtblazers van het orkest

Dankzij een bijdrage uit dit fonds werd in 2018 een nieuwe basklarinet aangekocht ten behoeve van Davide Lattuada. Dagblad Trouw schreef naar aanleiding van een concert op 13 januari 2020 over: 'een ultieme versmelting van piccolo en basklarinet.'

Het Reni en Egon Mosler Fonds: de dubbelrietblazers van het orkest

Voor de dubbelrietblazers konden dankzij dit fonds aanvullende onderdelen van de rietsnijmachines worden aangeschaft, zodat iedere gebruiker met een persoonlijk template zijn eigen rieten kan maken.

Mr. Cornelis Roozen Fonds: Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest

Het Mr. Cornelis Roozen Fonds droeg ook in 2019 bij aan het jaarprogramma van de Academie.

Richter Fonds: jong talent

Met veel enthousiasme werd de eerste editie van Concertgebouworkest Young royaal ondersteund vanuit dit fonds.

Fréan Visscher Fonds: Concertgebouworkest Young

Met volle overtuiging werd direct een eerste bijdrage vanuit dit fonds besteed aan de eerste editie van Concertgebouworkest Young.

Helen Wieringa Fonds: educatie | projecten voor basisscholen

Schoolklassen die werken met de educatieve apps van het Concertgebouworkest kregen dankzij een bijdrage uit dit fonds bezoek van een aantal musici uit het orkest. Tijdens deze lessen gingen de musici met de leerlingen dieper in op de muziek die zij met de educatieve apps al hadden behandeld.

Van Lith-Dumont Fonds: noodfonds musici

In 2019 werd nog geen bijdrage vanuit dit fonds gerealiseerd – het fonds werd pas aan het einde van het jaar ingesteld. Komende jaren kunnen musici een beroep doen op dit fonds bij fysieke of mentale tegenslagen. *(Zie interview op pag. 32)*

Kroongilde

Bewonderaars van het Koninklijk Concertgebouworkest die het orkest opnemen in hun testament worden lid van het Kroongilde. Zo dragen ze eraan bij dat de nieuwe generatie orkestmusici muziek kan blijven maken op het hoogste niveau. De leden van het Kroongilde ontvangen maandelijks een digitale nieuwsbrief en worden jaarlijks bij een repetitie of masterclass uitgenodigd. Het aantal leden van het Kroongilde nam ook dit jaar weer toe.

VOOR EEN ORKEST IN GOEDE CONDITIE

‘Een soort slotakkoord – waarmee we nog één keer iets belangrijks wilden doen.’

Het echtpaar Berthie en Dick van Lith stelde in 2019 een Fonds op Naam in ten behoeve van het Concertgebouworkest. Een gesprek met de naamgevers van het Van Lith-Dumont Fonds, over hun beweegredenen en de bijzondere bestemming van hun geld.

‘Het sprak voor ons altijd vanzelf,’ vertelt Dick: ‘Als je iets waardeert, dan doe je wat terug. Anders zou ik me ongemakkelijk voelen.’ Jaren geleden gingen hij en zijn vrouw voor het eerst naar de concerten van het Concertgebouworkest, met anderen mee – vrienden met een abonnement en ‘stoelen over’. Dat werden al snel eigen plekken, met alweer vele jaren een eigen abonnement. Berthie denkt terug: ‘Met die prachtige concerten kregen we echt iets cadeau. Toen we hoorden van de mogelijkheid om iets voor het orkest te betekenen, grepen we die aan en werden we lid van het Gouden Gilde.’ In de loop van de tijd deden Berthie en Dick mee met verschillende donateursacties en in 2016 schonken ze het orkest een prachtige set buxushouten klarinetten, die bespeeld worden door Arno Piters.

Denkproces

En toen kwam er voor het echtpaar Van Lith een flink bedrag vrij waarvoor ze een betekenisvolle bestemming zochten. Dick: ‘Al snel dachten we aan het Concertgebouworkest, en een Fonds op Naam bleek een mooie vorm.’ Een uitgebreid denkproces leidde tot het vaststellen van het doel. Berthie: ‘Er zijn fondsen die de aankoop van instrumenten ondersteunen of bijdragen aan de Academie van het Concertgebouworkest, of aan educatieprojecten – allemaal gericht op de muziek. Dick dacht toen aan iets sociaals.’ Haar man beaamt: ‘Het schoot door mijn hoofd: als we over het orkest spreken, gaat het over individuele mensen. Mensen die plezier hebben in muziek maken, maar die – terwijl zij voor ons blijven spelen – net als anderen hun donkere momenten en hun ongemakken hebben. Wij wilden met het potje iets betekenen voor de musici persoonlijk, wanneer ze bijvoorbeeld problemen hebben met hun gezondheid, hun kinderen of studie.’

Armen en schouders

Berthie en Dick zijn in gesprek gegaan met de Foundation en met personeelszaken van het orkest – paste het idee wel? En waar liggen eventuele wensen van orkest en musici? Na aanvankelijke aarzeling groeide het enthousiasme bij het orkest. Dick: ‘Er bleek een behoefte, denk bijvoorbeeld aan de fysieke problemen waar veel musici mee te maken krijgen. Zij gebruiken hun armen, schouders, hun mond vaak op een zo intensieve manier, vergelijkbaar met topsporters; dat leidt tot pijn of specifieke blessures.’ Fysiotherapie is er natuurlijk al voor iedereen, maar als iets anders nodig is, kan in overleg met personeelszaken en de Foundation aanspraak gemaakt worden op dit potje. Ook kan steun op een ander vlak aangevraagd worden, het welbevinden van de musici in brede zin staat centraal. Berthie is blij met het sociale aspect van hun fonds: ‘Als ik bij een concert de orkestleden zie opkomen, begint voor mij een feestje – het maakt mij vrolijk. Maar misschien spelen die musici wel met grote zorgen aan hun hoofd.’

Kleur behouden

Het instellen van het Van Lith-Dumont Fonds betekende nog één keer iets belangrijks doen. Wat is voor Berthie en Dick dat belang? Voor hen gaat het uiteindelijk om de essentiële rol van muziek in een samenleving. Dick probeert het in woorden te vatten: ‘De betekenis van muziek... kijk maar, overal ter wereld, in elke cultuur. Als er iets te vieren is, en op andere cruciale momenten; muziek geeft mensen zoveel. Natuurlijk zal er zonder financiële steun ook altijd muziek zijn. Maar het is waardevol om bij te dragen aan de

Dick en Berthie van Lith tijdens de officiële instelling van hun Fonds op Naam, samen met Hanna Philips, senior relatiebeheerder particulieren van het Concertgebouworkest

‘De betekenis van muziek... kijk maar, overal ter wereld,
in elke cultuur. Als er iets te vieren is, en op andere cruciale
momenten; muziek geeft mensen zoveel.’ Dick van Lith

bijzondere ruimte die dit orkest en deze musici innemen. Ervoor te zorgen dat die ruimte kleur behoudt en constructief gebruikt kan blijven worden. Zoveel mensen beleven plezier aan het Concertgebouworkest.’ Zijn vrouw valt hem bij: ‘Het moet blijven bestaan – in goede conditie, voor onze kinderen, onze kleinkinderen.’ Dick hoopt dan ook dat dit fonds en het idee erachter andere schenkers inspireert, dat het bestaan niet alleen afhangt van hun eigen eenmalige gift.

Mijn orkest

Een mooie bijkomstigheid van het schenken zijn voor Berthie en Dick natuurlijk de bijzondere gelegenheden waar ze bij betrokken worden. De huisconcerten voor houders van een

Fonds op Naam, meereizen op buitenlandse tournees. Ze voelen zich steeds meer onderdeel van het orkest. Berthie herinnert zich de eerste keer mee op reis, naar Edinburgh. ‘Het orkest had prachtig gespeeld en de Schotse dame naast mij applaudisseerde zo enthousiast – en maar doorklappen. Ik wilde bijna zeggen: “Dank u wel – dank u wel!” Want ik dacht: dit is nou mijn orkest. Onzin natuurlijk. Maar ik was ineens zo ontzettend trots.’ Dick denkt terug aan een concert in Boekarest. ‘De muziek gaf die wat kale stad kleur mee. Het orkest bracht warmte, betekenis. En ik had toch het idee dat ik een beetje bij dat orkest hoorde.’

Klarinettist Arno Piters geeft een toelichting op het programma tijdens een optreden voor Global Friends in een rooftop bar in New York. Vlnr: Elise Besemer, viool; Ana Nedobora Ivanova, viool; Anna Maria Wünsch, altviool; Klara Wincor, cello; Arno Piters, klarinet

DONATEURS IN HET BUITENLAND

Bijzondere verbondenheid met het internationale publiek komt tot uitdrukking in de relatie van het orkest met zijn Global Friends. In 2019 is deze groep buitenlandse donateurs weer gestaag gegroeid. Inmiddels heeft het orkest 45 Global Friends, naast de ruim 100 leden van de vriendenkringen in Zwitserland, België en het Verenigd Koninkrijk. Een verbintenis als Global Friend en het lidmaatschap van de vriendenkringen geldt in de meeste gevallen voor een (echt)paar.

Vergelijkbaar met het programma voor schenkers in Nederland is ook internationaal het schenkingsprogramma gedifferentieerd. Ook buitenlandse donateurs kunnen afhankelijk van hun bijdrage Patron, Fellow, Master of Trustee worden en krijgen passende privileges.

Global Friends ondersteunen de internationale tournees, de Academie (het jongtalentprogramma van het orkest) en zij dragen bij aan de aanschaf van instrumenten van topkwaliteit voor orkestleden. In de landen waar het orkest actief fondsen werft, heeft het bestendige relaties met vooraanstaande Europese concertzalen in bijvoorbeeld Parijs, Brussel, Londen en Frankfurt. Ook bij verschillende Europese festivals, zoals in Luzern, trekt het orkest jaarlijks volle zalen. Naast de reguliere concerten geeft het orkest regelmatig kamermuziekoptredens en workshops voor jonge talentvolle musici in de diverse steden in het buitenland.

Global Friends krijgen voorrang bij de toewijzing van kaarten voor internationale concerten van het orkest en zij kunnen ter plekke repetities bezoeken. Lokaal worden regelmatig kleine bijeenkomsten georganiseerd rondom een kamermuziekconcert of op een avond waar een musicus centraal staat. Ook ontvangen deze schenkers twee kaarten voor de Opening Night waar zij andere Global Friends, deelnemers aan het schenkingsprogramma in Nederland en orkestmusici kunnen ontmoeten. In 2019 ontving het orkest een honderdtal buitenlandse donateurs tijdens de Opening Night.

In Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk blijven de lokale en goed georganiseerde vriendenverenigingen onveranderd voortbestaan. De Belgische Vriendenvereniging heeft in 2019 besloten vanaf 2020 onderdeel van het bredere Global Friends programma uit te gaan maken.

In 2019 vonden in verschillende landen geslaagde wervings- en behoud bijeenkomsten plaats:

Amerika

In 2019 werden wervingsbijeenkomsten gehouden in de Verenigde Staten tijdens de tournee van het orkest van 7 tot 14 februari. Het orkest speelde onder leiding van Daniel Harding onder meer *Ein Heldenleben* van Richard Strauss en de *Vierde symfonie* van Johannes Brahms in Naples (Florida), Chicago, Washington D.C. en in New York City. Bij alle concerten waren Global Friends aanwezig. Voorafgaand aan het concert in Florida organiseerden Eijk en Rose-Marie de Mol van Otterloo een diner bij hen thuis.

Begin oktober vond een aantal kamermuziekconcerten plaats, deze keer alleen in New York City. Een klarinetkwintet, met (oud-) academisten en orkestleden, onder leiding van Arno Piters, gaf een kamermuziekconcert voor Global Friends in The Institute of Fine Arts van de New York University. In de rooftop bar van het CitizenM Bowery Hotel speelden zij voor potentiële Global Friends en jong publiek. Ook gaven zij tijdens een lunch een privéconcert thuis bij Consul-generaal Dolph Hogewoning voor een aantal grote schenkers.

De tournee naar de Verenigde Staten is mogelijk gemaakt met steun van Wim Kooyker en Judith-Ann Corrente, Eijk en Rose-Marie de Mol van Otterloo, en vele andere Amerikaanse Global Friends.

Global Friends Comité Verenigde Staten

Robbert Dijkgraaf, *voorzitter*
Consul-generaal New York, Dolph Hogewoning
Karen van Bergen (*per december 2019*)
Paul Heule (*per oktober 2019*)
Pia de Jong
Wim Kooyker, *lid (tot september 2019)*
Roelfien Kuijpers, *lid (tot september 2019)*
John Pirovano, *lid in memoriam † 29 januari 2019*
Max Rijkenberg

Duitsland - Frankfurt

In Frankfurt zetten Ronald Scherpenhuijsen Rom en Sascha Schmidt zich inmiddels vier jaar in voor de groei en het behoud van de Global Friends aldaar. Op 6 juni 2019 vond bij Jean-Marc en Constance de Royère, Global Friends in Frankfurt, een huiskamerconcert plaats. Marleen Asberg en Jelena Ristic (viool) en Michael Gieler (altviool) speelden verschillende werken van Antonin Dvořák en Geminiano Giacomelli. Ook vertelden de musici over hun instrumenten en beantwoordden zij vragen van de Global Friends. Tijdens deze bijeenkomst sloten ook nieuwe Global Friends zich aan. Helaas speelde het orkest in 2019 niet in de Alte Oper in Frankfurt.

Global Friends Comité Duitsland

Ronald Scherpenhuijsen Rom, *voorzitter*
Sascha Schmidt

Frankrijk - Parijs

In Parijs werd er op 17 april een kamermuziekconcert georganiseerd voor de lokale Global Friends in de residentie van de ambassadeur, Pieter de Gooijer. Een groot succes, mede dankzij de bijzondere locatie en de prachtige vleugel. Calogero Palermo (klarinet), Martina Forni (altviool) en Jeroen Bal (piano) speelden verschillende stukken van Johannes Brahms, Luigi Bassi en Wolfgang Amadeus Mozart. Op maandag 16 december speelde het orkest weer in de Philharmonie de Paris. De Global Friends waren welkom bij de repetitie en in de pauze bij de ontvangst met gasten van de ambassade, ING en Loyens & Loeff.

Global Friends Comité Frankrijk

Karien van Gennip, *voorzitter*
Pieternel Kroes, Jan-Willem van Lotringen, Brigitte Overeem, Constance de Royère, Friso Wijnen, Harmen Zeven

Luxemburg - Luxemburg

In Luxemburg was er op zondag 15 december 2019 een concert in de Philharmonie van Luxemburg. Verschillende lokale Global Friends bezochten de repetitie voorafgaand aan het concert, waarna zij ook het concert beluisterden.

Global Friends Comité Luxemburg

Laura Bovagnet

Zwitserse Vriendenvereniging

Sinds 2007 kan het Concertgebouworkest rekenen op genereuze steun van de Zwitserse vrienden. De Freundeskreis Schweiz richt zich op de ontwikkeling van jong talent.

Zo kunnen getalenteerde Zwitserse muziekstudenten masterclasses bijwonen van orkestleden als het orkest tijdens het Lucerne Festival optreedt. Ook vergoeden de Zwitserse Vrienden de reiskosten van Zwitserse auditanten voor de Academie van het Concertgebouworkest voor hun audities in Amsterdam (net als de Belgische Vriendenvereniging). Begin maart organiseerden de Zwitserse Vrienden een culturele reis naar Berlijn. Samen met schenkers uit Nederland waren zij te gast bij ambassadeur Webke Kingma op de ambassade voor een receptie en kamermuziekconcert met een septet uit het orkest. Ook bezochten de Zwitserse Vrienden het concert van het Concertgebouworkest in de Berliner Philharmonie onder leiding van Iván Fischer, met pianist Emanuel Ax als solist.

Begin september was het orkest weer aanwezig op het jaarlijkse festival in Luzern. Het orkest gaf twee concerten, onder leiding van respectievelijk Tugan Sokhiev en Daniel Harding. Zwitserse studenten kregen masterclasses van individuele orkestleden in de Musikhochschule. De Zwitserse Vriendenkring biedt ieder jaar tijdens het Lucerne Festival een na-ontvangst aan. Op de slotavond waren alle orkestleden, Zwitserse Vrienden, aanwezige Global Friends uit België en Amerika en schenkers uit Nederland welkom voor de jaarlijkse 'Apéro Riche' in het charmante Hotel Schweizerhof. Tijdens deze feestelijke avond ontving het orkest een cheque van € 50.000 ten behoeve van de aankoop van drie historisch belangrijke pauken waaronder de enorme 'Mahlerpauk': een speciaal voor het orkest vervaardigde grote pauk, en twee Schnellar-pauken.

Op vrijdagavond 6 september was er een besloten kamermuziekconcert en een receptie op het kantoor van de Bank J. Safra Sarasin met Leonie Bot (viool) en Fred Edelen (cello). Op zaterdag 7 september speelden deze musici samen met pianiste Christina Edelen tijdens een wervingsconcert georganiseerd door de Zwitserse Vrienden in het chalet van Ruth en David Koetser in de buurt van Gstaad. Hier werden verschillende nieuwe vrienden geworven voor de Zwitserse Vriendenvereniging.

Bestuur Zwitserse Vriendenvereniging 2019

Fidelis Götz, *algemeen bestuurslid (interim-voorzitter)*
Isabella zu Pappenheim, *penningmeester*
John-Patrick Broekhuijsen, *algemeen bestuurslid*
Marije Fleur Dwarshuis, *algemeen bestuurslid*
Anna Matevosyan, *algemeen bestuurslid*
Jan Raes, *algemeen bestuurslid*
Jaap Verbeek, *algemeen bestuurslid*
Ronald Wijs, *algemeen bestuurslid (voorzitter per mei 2020)*
Charles Zijdeveldt, *voorzitter Patronats Comité*

Slotavond van het Lucerne festival. Algemeen directeur Jan Raes bedankt de Zwitserse Vrienden voor hun bijdrage aan drie pauken voor het orkest, in aanwezigheid van Global Friends uit België en Amerika, schenkers uit Nederland en orkestleden

Het Concertgebouworkest onder leiding van Tugan Sokhiev in de Philharmonie van Berlijn tijdens de Berliner Festspiele

Thomas Vanderveken geeft een lezing op de residentie van de Nederlandse Ambassadeur in Brussel voor de Belgische Vrienden over het belang van klassieke muziek

Belgische Vriendenvereniging

Een gezelschap van Belgische muziekliefhebbers met een bijzondere band met het Concertgebouworkest vormt de Belgische Vriendenvereniging. Deze vrienden organiseren onder meer kamermuziekconcerten in Brussel en masterclasses voor Belgisch jong talent door musici van het orkest. Ook sparen zij voor de nieuwe contrafagot voor Simon van Hoven, vergoedden zij in 2019 weer de reis- en verblijfskosten van Belgische auditanten voor de Academie van het Concertgebouworkest en droegen zij bij aan de totstandkoming van RCO House.

Evenementen in 2019

Op 11 januari en 14 december speelde het orkest met dirigenten Herbert Blomstedt en Iván Fischer in BOZAR te Brussel. De Belgische Vrienden woonden zoals gewoonlijk enthousiast de repetitie bij in de Henry Leboeuf zaal. Tijdens de recepties voorafgaand aan het concert in BOZAR was er gelegenheid elkaar te ontmoeten en op 14 december sprak Jan Raes zijn afscheidswoord uit voor de Vrienden. Op maandag 20 mei werden de Belgische Vrienden uitgenodigd voor een bijzonder huiskamerconcert met musici van het Concertgebouworkest in de residentie van de ambassadeur te Brussel, Maryem van den Heuvel. Altviolist Frederik Boits stond deze avond centraal, de Vlaamse presentator Thomas Vanderveken (ook presentator van de concerten in de serie Essentials) hield een lezing over het belang van klassieke muziek in deze tijd. Na afloop van het concert was er een cocktailreceptie.

Een tweede huisconcert vond plaats op zondag 13 oktober bij Thomas en Nancy Leysen in Antwerpen. Te midden van hun prachtige collectie schilderijen speelden Alexei Ogrintchouk (hobo), Sylvia Huang (viool) en Saeko Oguma (altviool) werken van Telemann, Beethoven en Mozart, waarna een lunch werd aangeboden.

Bestuur Belgische Vrienden 2019

Eric ter Harc, *voorzitter*
Luc Carbonez, *onder-voorzitter*
Ferdinand Verdonck, *penningmeester*
Dorian van der Brempt, *algemeen bestuurslid*
Peter Callens, *algemeen bestuurslid*
Marianne van der Mersch-Doyer, *algemeen bestuurslid*
Jan Raes, *algemeen bestuurslid*
Sietske Steneker, *algemeen bestuurslid*
Inge Vervotte, *algemeen bestuurslid*

Eind 2019 namen Dorian van der Brempt, Luc Carbonez en Ferdinand Verdonck afscheid van het bestuur.

Ambassadeur van België in Den Haag, Zijne Excellentie Chris Hoornaert is ere-ondervoorzitter van de Belgische Vriendenvereniging.

Dutch Masters Foundation

De Dutch Masters Foundation is een gezamenlijke donateursvereniging opgezet in Londen door het Koninklijk Concertgebouworkest met het Nederlands Dans Theater (NDT) en de Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis. De opbrengst van deze stichting gaat naar de Academie van het Concertgebouworkest en naar Concertgebouworkest Young.

Evenementen in 2019

Op zondag 12 mei organiseerde het Concertgebouworkest een masterclass met vier musici van de Academie onder leiding van Michael Gieler (altviool) voor de donateurs en hun kinderen in St Paul's School in Barnes, Londen. De aanwezige academisten waren Remus Rîmbu (viool), Coraline Groen (viool), Anna Maria Wünsch (altviool) en Victoria Constien (cello). Op het programma stond het *Twaalfde strijkkwartet* van Dvořák. Er waren ongeveer vijftig gasten aanwezig. Na afloop van de masterclass waren de donateurs uitgenodigd voor een ontvangst bij voorzitter Leo van der Linden thuis.

Op donderdag 28 november waren er presentaties van de drie Masters: het Mauritshuis, het NDT en het Concertgebouworkest tijdens het Annual Gala Dinner in Plaisterers' Hall Londen. Academisten Stefano Farulli (viool), Fiorenzo Ritorto (hoorn) en Olfje van der Klein (altviool) gaven samen met orkestleden Henk Rubingh (altviool, viool) en Johan van Iersel (cello) een uitvoering van het *Hoornkwintet* van Mozart. Olfje van der Klein, Stefano Farulli, Henk Rubingh en Johan van Iersel speelden ook de muziek van David Lang, 'Opening' & 'Interlude 2' uit de opera *The Difficulty of Crossing a Field* (1999) bij de première van de dansvoorstelling *Sprezzatura and the red balloon*. Dansers waren Alice Godfrey en Spencer Dickhaus van het Nederlands Dans Theater. Er waren ongeveer 135 gasten aanwezig.

Bestuur Dutch Masters Foundation 2019

Leo van der Linden, *Chairman en Trustee*
Rose Damen, *NDT Nominated Trustee*
Johnny van Haeften, *Mauritshuis Nominated Trustee*
Peter Kerckhoffs, *Concertgebouworkest Nominated Trustee*
Jessica Lavooy, *Trustee*
Jeanette Smits van Oyen, *Trustee*

H.K.H. Prinses Mabel van Oranje-Nassau, *Founding Patron*
Z.E. Simon Smits, *Ambassadeur in het Verenigd Koninkrijk, Patron*

Transnational Giving Europe

Door de samenwerking van het Concertgebouworkest met stichtingen verbonden aan het netwerk Transnational Giving Europe zijn de giften van Global Friends in alle landen waar zij wonen fiscaal aftrekbaar. In België is dat de Koning Boudewijn Stichting, in Frankrijk de Fondation de France, in Duitsland de Maecenata Stiftung, in de VS de Netherland-America Foundation, in Luxemburg de Fondation de Luxembourg. Deze stichtingen brengen 5% van de donatie als kosten in rekening. Sommige schenkers verhogen hun schenking om in deze kosten te voorzien.

Groepsfoto rondom de Nederlandse Ambassadeur Maryem van den Heuvel (midden voor) na afloop van een kamermuziekconcert voor de Belgische Vrienden op de residentie in Brussel

MUZIEK VERBINDT

‘Culture is the bridge that should be blown up last.’ Een uitspraak die Renée Jones-Bos graag aanhaalt als ze spreekt over internationale uitwisseling van kunst en cultuur. Als ambassadeur in de Verenigde Staten, en later als secretaris-generaal Buitenlandse Zaken was ze betrokken bij de buitenlandse tournees van het Concertgebouworkest. Een gesprek over de betekenis van deze buitenlandse reizen en over hun waarde voor de internationale politieke betrekkingen.

‘Mijn professionele kennismaking met het Concertgebouw-orkest is verbonden met een interessante, dynamische tijd in de Verenigde Staten.’ Het was 2009, Renée Jones-Bos was ambassadeur, Barack Obama net gekozen tot president. Er brak een periode aan van zoeken naar nieuwe wegen: hoe bereik je bredere groepen mensen, nieuwe generaties? Obama had mensen in beweging gebracht die nooit eerder waren gaan stemmen. Jones-Bos: ‘De koperblazers van het orkest waren op tournee in de VS en ik kreeg uitgebreid gelegenheid te spreken met de musici en algemeen directeur Jan Raes. Het trof mij tijdens de gesprekken dat ook het orkest op zoek was naar nieuw en breder draagvlak en naar maatschappelijke relevantie. Met de internationale reizen laat het orkest zien dat het zich bewust is van de context waarin het functioneert en optreedt. Door niet alleen te reizen om herkend en erkend te worden, maar door de reis te koppelen aan wat er gaande is in de wereld, door de verbinding aan te gaan. Dat gold voor de wereldtournee in 2013 en ook voor het reizen naar alle Europese hoofdsteden tussen 2016 en 2018, in het kader van het jaar van het Nederlandse EU-voorzitterschap.’

Het overstijgen van verschillen

Wat betekent de komst van het Concertgebouworkest voor de Nederlandse ambassades in de verschillende landen? Renée Jones-Bos vertelt: ‘Naast ten eerste natuurlijk de prachtige muziek door het fantastische orkest, is het dé gelegenheid voor bijzondere ontvangsten. Bij ons op de residentie speelden de musici bij een ontvangst tijdens die tournee in 2009. Dat gaf zo’n andere dimensie. Recepties op de ambassade hebben altijd een doel: een afscheid, een opening, er komt een prominent persoon uit Den Haag. Mensen ontmoeten elkaar en dat is nuttig. Maar als je het koppelt aan een concert van het Concertgebouworkest, dan wordt het “extra nuttig”. Hoogwaardigheidsbekleders, ministers, vice-ministers, iedereen komt graag voor het

orkest. Om relevante contacten uit te nodigen, of om actief de lokale pers op te zoeken. De gasten destijds vonden het fantastisch en spreken er jaren later nog over.’

Bovendien sluit een bezoek van het orkest volgens Jones-Bos aan bij de kern van de functie van de Nederlandse ambassades: ‘In alle landen, overal ter wereld gaat het om het onderhouden van de bilaterale betrekkingen, en het opkomen voor Nederlandse waarden en belangen. Als ambassadeur ben je altijd op zoek naar de instrumenten waarmee je dat kunt doen. Naast politieke en economische verhoudingen is de culturele dimensie een belangrijk onderdeel van de samenwerking. Door de combinatie van kwaliteit en wereldwijde reputatie is het Concertgebouworkest hierbij heel waardevol. De relaties die ambassadeurs moeten onderhouden, kenmerken zich door verschillen in bijvoorbeeld taal, waarden en belangen. Kunst, en muziek in het bijzonder, overstijgt die verschillen. Waar diplomatie meestal gebaseerd is op woorden, teksten, resoluties en onderhandelingen, laat muziek zich kennen als een universele taal. Er is geen vertaling nodig om gezamenlijk naar muziek te luisteren.’

In voor- en tegenspoed

Een bezoek van het orkest is volgens Renée Jones-Bos niet alleen van belang in tijden van goede relaties, maar ook wanneer betrekkingen tussen landen moeizaam zijn. ‘In dat geval gaat het in de diplomatie om het vinden van oplossingen voor problemen. Cultuur, en met name muziek, kan daar een bijdrage aan leveren.’ Jones-Bos denkt aan het bezoek van het Concertgebouworkest aan Rusland in 2013 tijdens de wereldtournee waar zij als secretaris-generaal vanuit Buitenlandse Zaken bij betrokken was. ‘Het was het bilaterale jaar voor Nederland-Rusland, en er ging veel mis. Poetin werd in Amsterdam onthaald met een zee van regenboogvlaggen, als protest tegen de Russische homowetgeving. Nederland ging er redelijk hard tegenaan.

Zaalrepetitie onder leiding van Daniel Harding voorafgaand aan het concert in de Orchestra Hall, Chicago, tijdens de voorjaartournee door de VS

De vraag was of je als orkest wel kunt gaan als de politieke relatie zo uit de hand loopt. Wat mij betreft wel. Juist. Ik heb er altijd voor gevochten dat een verslechterde politieke verhouding niet betekent dat je alle banden moet verbreken. Onze relatie met Rusland was en is ingewikkeld. Met de situatie op de Krim en de ramp met de MH17 is het nog ingewikkelder geworden, een gegeven waar we mee moeten omgaan. Dan is het belangrijk dat je kanalen van communicatie blijft zoeken. En zoals Mikhail Piotrovsky, directeur van de Hermitage in Sint-Petersburg verwoordde: ‘Culture is the bridge that should be blown up last.’ Cultuur, in de vorm van muziek, theater, film, dans of museumsamenwerking creëert een brug om in stand te houden. Russen zijn dol op cultuur, Rusland heeft grote componisten en fantastische musici voortgebracht. Muziek spreekt dus enorm aan.

Politieke relaties zijn soms goed, soms minder goed; problemen worden soms opgelost, soms niet. Relaties tussen maatschappijen en culturen zijn bestendig, en vormen vaak een geitenpaadje om andere connecties te herstellen. Een muzikaal-culturele setting creëert de mogelijkheid los te komen van politieke gesprekken. Rondom een concert ontstaat een sfeer waarin je op een andere manier met elkaar in gesprek gaat. Als je een goede relatie hebt, is het fijn als het orkest komt, maar als je een moeilijke relatie hebt, is het eigenlijk nog belangrijker. Het geeft een moment van verbinding.’

Renée Jones-Bos

Algemeen directeur Jan Raes samen met Bram Linnartz, managing partner van Loyens & Loeff na de ondertekening van het sponsorcontract met Loyens & Loeff voor 2019-2023

Koperblazers en slagwerkers in de neus van een KLM-vrachtvliegtuig. Achter de schermen bij de opnamen van de video ter promotie van de tournee naar de VS

3 CORPORATE PARTNERSHIPS

Algemeen

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft een groot netwerk van zakelijke relaties. Een duurzame verbintenis in de vorm van een partnership biedt daarbij toegevoegde waarde voor veel bedrijven. Een partnership kan ingezet worden voor het bereiken van heel diverse strategische doelstellingen van het bedrijf: van relatiemanagement tot HR. Daarnaast geven partners aan belang te hechten aan de maatschappelijke bijdrage die ze leveren middels het ondersteunen van het orkest als uniek Nederlands erfgoed.

De (global) partners ondersteunen met hun jaarlijkse bijdrage de algemene doelstelling van het Concertgebouworkest en maken specifiek de excellentie van het orkest mogelijk. Zo kan het orkest blijven spelen met de beste solisten en dirigenten, in de mooiste zalen van de wereld. Daarbij maakt de organisatie van het orkest regelmatig dankbaar gebruik van de inhoudelijke expertise van hun (global) partners, bijvoorbeeld op het gebied van marketing, conceptontwikkeling en digitalisering.

Het orkest biedt zijn partners zeer diverse tegenprestaties: exclusieve ontvangsten en events, talent exchanges, meet & greets met musici, kamermuziekconcerten en bijvoorbeeld de mogelijkheid internationale concerten bij te wonen. Steeds wordt gezocht naar een tegenprestatie op maat; met iedere partner wordt zorgvuldig gekeken naar specifieke behoeften en hoe het Concertgebouworkest daarop kan inspelen.

Het corporate team blijft nieuwe relaties opbouwen en het netwerk vergroten. In 2019 is het gelukt een nieuwe propositie te ontwikkelen waardoor in 2020 een nieuwe partner aan het orkest verbonden kan worden. Het netwerk is niet alleen in Nederland verder uitgebouwd maar ook internationaal gegroeid – zoals in de Verenigde Staten en in Japan naar aanleiding van de aanwezigheid van het orkest ter plekke.

Het team corporate partnerships bestond in 2019 uit

Patty Nobrega, *manager corporate partnerships*

Charlie dos Reis Borges Rodrigues, *accountmanager corporate partnerships*

Agnes van den Ham, *medewerker administratie corporate partnerships (tot december 2019)*

Félice Dekkers, *medewerker administratie corporate partnerships (vanaf december 2019)*

Harmina Snoodijk, *evenementenorganisator*

Communicatie

In 2019 heeft het corporate team een pitch ontwikkeld in de vorm van een korte presentatie om potentiële partners snel kennis te laten maken met het orkest en de mogelijkheden van een partnership.

De app die ontwikkeld is voor communicatie rond Salonactiviteiten is in 2019 in gebruik genomen. Aandacht is ook uitgegaan naar de uitingen op social media – ook voor de zakelijke markt een belangrijk communicatiemiddel. In 2019 is dit verder uitgebreid en verdiept met de social media specialist van het orkest, aan de hand van een strategie voor het plaatsen van corporate content.

Musici in KLM-vrachtvliegtuig

Het corporate partnership met de KLM leidde in 2019 tot een bijzonder gezamenlijk project. Dankzij een aantal betrokken musici en de goede relatie met KLM is een geweldig filmpje gerealiseerd op een bijzondere locatie: de neus van een KLM Cargo-toestel. De video ter promotie van de tournee naar de VS was met 8,6 miljoen weergaven een groot succes.

De behoefte bij corporate partners om naar buiten te treden met het partnership blijkt steeds groter. Partners zijn trots op de samenwerking en willen dat ook graag laten zien.

Algemeen directeur Jan Raes spreekt een delegatie van de corporate partners toe in de Huiskamer voorafgaand aan een kamermuziekconcert in de Amsterdamzaal

De (global) partners

Het Koninklijk Concertgebouworkest had in 2019 twee global partners, negen partners, een projectpartner en twee barter-/samenwerkingsovereenkomsten.

Global partners

ING	<i>contract t/m 31 augustus 2026</i>
Unilever	<i>contract t/m 31 december 2025</i>

Partners

Accenture	<i>contract t/m 31 augustus 2020</i>
Allen & Overy	<i>contract t/m 31 augustus 2020</i>
Arcadis	<i>contract t/m 31 augustus 2021</i>
CBRE	<i>contract t/m 31 augustus 2021</i>
De Brauw Blackstone	
Westbroek	<i>contract t/m 31 augustus 2021</i>
KLM	<i>contract t/m 31 december 2021</i>
Loyens & Loeff	<i>contract t/m 31 augustus 2023</i>
PwC	<i>contract t/m 31 augustus 2021</i>
Stibbe	<i>contract t/m 31 augustus 2020</i>

Project partners

Heineken	<i>project RCO House 2019</i>
----------	-------------------------------

Samenwerkingspartners & barters

ATPI	<i>contract t/m 31 december 2022</i>
Privium	<i>contract t/m 31 mei 2020</i>

In 2019 hebben KLM, Accenture en ATPI hun sponsorovereenkomsten met het Concertgebouworkest verlengd.

Evenementen 2019

Vanuit het corporate team worden diverse evenementen georganiseerd voor de (global) partners, zowel nationaal als internationaal. Al deze events zijn tailor-made en exclusief waarbij rekening gehouden wordt met de wensen van de partner. Centraal staat de mogelijkheid in contact te zijn met de musici en op die manier zo dicht mogelijk bij het hart van het orkest te komen. Ook nemen de corporate partners en Salonleden ieder seizoen veel concertkaarten af.

Een voorbeeld van een tailor-made event zijn de lunchconcerten die drie keer per seizoen bij een corporate partner georganiseerd worden. De lunchconcerten zijn onderdeel van het partnership en vinden altijd plaats in de ontvangsthal van het kantoor van de partner. Met het organiseren van de lunchconcerten wil het orkest klassieke muziek toegankelijker maken voor een breed publiek.

Naast exclusieve momenten voor de partners werden door het jaar heen ook overkoepelende evenementen georganiseerd waar alle partners bij aanwezig konden zijn, zoals het

repetitieontbijt en de seizoensafsluiting. De Opening Night is ook een fantastische gelegenheid om partners met elkaar te verbinden – allen zijn hier vertegenwoordigd al dan niet samen met hun relaties.

In 2019 werden in totaal 43 grote en kleine evenementen georganiseerd door het team corporate partnerships, uiteenlopend van ontvangsten, meet & greets, diners, repetitiebezoeken, kamermuziekconcerten, workshops of keynote speeches.

Hierbij een korte toelichting op een aantal evenementen:

Repetitieontbijt - 8 januari 2019

Op dinsdagochtend 8 januari werd het nieuwe jaar ingeluid met de contactpersonen van de corporate partners tijdens de jaarlijkse ontvangst met ontbijt en repetitiebezoek. Coördinator van de Academie van het Concertgebouworkest Gonneke de Jong vertelde over de Academie. Aansluitend waren de gasten bij een deel van de orkestrepetitie onder leiding van Herbert Blomstedt. Ook dit keer vonden de aanwezigen de repetitie indrukwekkend en gingen ze na afloop geïnspireerd door naar hun werk.

Opening RCO House - 18 januari 2019

Op vrijdag 18 januari werden de corporate partners van het orkest ontvangen voor de opening van het nieuwe onderkomen van het orkest, RCO House. Tijdens een feestelijk walking dinner heette algemeen directeur Jan Raes de gasten welkom. Plaatsvervangend concertmeester Tjeerd Top gaf met zijn ensemble een spectaculair optreden en uiteraard kreeg iedereen een rondleiding door het nieuwe pand.

Seizoensafsluiting - 25 juni 2019

Op 25 juni werden corporate partners samen met particuliere schenkers uitgenodigd voor een feestelijke afsluiting van het concertseizoen 2018/2019 in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw. De avond stond in het teken van alle projecten en instrumenten die zijn gerealiseerd voor het orkest dankzij steun van schenkers en corporate partners. Penningmeester van de Foundation, Anita Nijboer, presenteerde het jaarverslag en de jaarcijfers en er was een walking dinner.

In de Kleine Zaal volgde een muzikaal programma door orkestleden en leden van de Academie van het Concertgebouworkest. Trompettisten speelden de Pasacalle van Robert Harmon op nieuw aangekochte C-trompetten. Jae-Won Lee, plaatsvervangend aanvoerder van de tweede violen, schitterde als solist in *De Zomer* uit *De vier jaargetijden* van Antonio Vivaldi te midden van de leden van de Academie van het Concertgebouworkest. Jae-Won speelde op de 17e-eeuwse viool die door de Foundation is aangekocht en aan haar in bruikleen is gesteld.

Elim Chan en Simone Lamsma tijdens de Opening Night

Valery Gergiev en cellist Victor Julien-Laferrrière tijdens de repetitie van Dutilleux celloconcert 'Tout un monde lointain...'

Ronde Tafel Diner - 17 december 2019

Het Ronde Tafel Diner in december was een gelegenheid voor het orkest om met corporate partners van gedachten te wisselen over de meerwaarde van wederzijdse betrokkenheid. Ook een avond waarop de verbinding tussen de partners versterkt kon worden.

Jan Raes, vlak voor zijn afscheid als algemeen directeur, verwoordde de betekenis van de avond na afloop:

'Wij hebben het als een zeer inspirerende avond ervaren om met elkaar, onze corporate partners, over het bestaansrecht van het orkest te filosoferen. Wij vinden het dan ook heel bijzonder te merken hoe betrokken iedereen is bij het orkest en zijn toekomst.

Ik noem een paar dingen die ter sprake kwamen: de bezinning, verdieping en inspiratie die het orkest biedt, niet alleen nu maar ook voor toekomstige generaties. We hebben het met elkaar gehad over verbinding, niet alleen onderling maar ook met het bedrijfsleven, met de stad, met Nederland en de internationale gemeenschap. Hoe belangrijk het is om het orkest een gezicht te geven, menselijk te maken en het belang van het verhaal over de unieke ervaring met ons orkest te vertellen. Tot slot, wat bij ieder van jullie naar boven kwam, was de excellentie van het orkest en de verantwoordelijkheid die jullie voelen dit levende erfgoed te behouden voor de toekomst. We prijzen ons gelukkig jullie dichtbij het orkest te hebben staan.'

ING 30 jaar global partner!

Langstlopende culturele partnership van Nederland

Op 20 april 2019 was ING dertig jaar global partner van het Concertgebouworkest. De samenwerking, die past bij de ambitie van ING om kunst en cultuur voor heel Nederland toegankelijker te maken, is op dit moment het langstlopende culturele partnership van Nederland en daar is het orkest trots op!

Op 20 april 1989 onthulde toenmalig chef-dirigent Riccardo Chailly de start van het partnership tussen het Concertgebouworkest en de Postbank, de Nederlandse Middenstands Bank (NMB), DAF en Sara Lee/Douwe Egberts. Het was voor het eerst dat het orkest op structurele basis door het bedrijfsleven werd gesteund. Omdat zowel de NMB als de Postbank later opgingen in ING, is de langdurige samenwerking sinds 1989 ononderbroken voortgezet.

Nog altijd werken ING en het Concertgebouworkest samen aan het bereiken van een breed publiek voor klassieke muziek. Een voorbeeld hiervan is de serie Essentials die in

samenwerking met zowel ING als de andere global partner van het orkest, Unilever, is ontwikkeld.

Internationaal

Bij de veertig concerten die het orkest in het buitenland geeft, zijn er vrijwel altijd corporate partners aanwezig met hun relaties. Sommige partners maken alleen gebruik van een aantal concertkaarten, maar rondom de meeste concerten organiseren partners ook ontvangsten die door de gasten als zeer bijzonder worden ervaren. Tijdens deze events zijn er vaak meet & greets backstage met de dirigent of de solist en soms speelt er een kamermuziekensemble.

De Salon

Naast de partnerships heeft het orkest ook een business club, genaamd De Salon. De circa 50 Salonleden uit diverse sectoren treffen elkaar meerdere keren per seizoen rondom bijzondere concerten en exclusieve evenementen, waarbij zij de gelegenheid hebben elkaar te ontmoeten en orkestleden te leren kennen. Door zich te verbinden aan het Concertgebouworkest krijgen leden van De Salon toegang tot een netwerk van toonaangevende bedrijven, vertegenwoordigers van de Nederlandse cultuur en hoogwaardigheidsbekleders.

Met een lidmaatschap van De Salon worden de topprestaties van het orkest gestimuleerd. Het biedt de musici bijvoorbeeld de mogelijkheid hoogwaardige instrumenten te bespelen en zichzelf verder te ontwikkelen met de Prix de Salon. Ook ondersteunt De Salon jong talent via de Academie van het Concertgebouworkest.

Evenementen 2019

Speciaal voor de leden van De Salon organiseerde het team corporate partnerships in 2019 verschillende evenementen, zoals:

Kinderconcert Petroesjka: 17 maart 2019
Cross-overavond: 10 april 2019
Concertbezoek: 19 juni 2019
Opening Night: 13 september 2019
Prix de Salon: 5 november 2019

Cross-overavond - 10 april 2019

De Cross-overavond is een geliefd en exclusief evenement voor Salonleden: de uitgelezen mogelijkheid om cliënten of collega's mee te nemen. Tijdens deze jaarlijks terugkerende avond laten musici zich van een verrassende kant horen met cross-overs naar andere kunst disciplines zoals film, beeldende kunst, cabaret en dans.

1989 - chef-dirigent Riccardo Chailly onthult de start van het partnership tussen het Concertgebouworkest en de Postbank, de Nederlandse Middenstands Bank (NMB), DAF en Sara Lee/Douwe Egberts. Het begin van het global partnership met ING.

Dit jaar werd het evenement georganiseerd op woensdag 10 april in Koninklijk Theater Carré, rondom de unieke productie *Dood in Venetië* in coproductie met Internationaal Theater Amsterdam (ITA, voorheen Toneelgroep Amsterdam). Terwijl de 130 gasten genoten van een walking dinner vertelde artistiek directeur Joel Ethan Fried over de samenwerking met ITA. Johan Reyniers, hoofd dramaturgie van ITA, gaf een toelichting op de voorstelling. Het orkest speelde tijdens deze voorstelling nieuwe muziek, speciaal gecomponeerd door Nico Muhly (1981). Na afloop van de voorstelling was er tijdens een borrel de gelegenheid om na te praten. Ook musici waren daarbij aanwezig.

Concertbezoek - 19 juni 2019

Het jaarlijkse concertbezoek voor de Salonleden startte met een voorprogramma in RCO House. Pianist Jeroen Bal leidde de gasten tijdens het diner door een muzikale quiz. Dit gaf de Salonleden de gelegenheid elkaar (beter) te leren kennen. Daarmee werd ook het netwerkelement van De Salon groter. Het concert vond plaats in Het Concertgebouw, het orkest stond onder leiding van gastdirigent Semyon Bychkov.

Tijdens de pauze en na afloop van het concert was er een ontvangst in de Solistenfoyer samen met een aantal orkestleden.

Prix de Salon - 5 november 2019

De Salon reikt eens per jaar de Prix de Salon uit. Deze prijs, met een waarde van € 7.500, gaat naar een musicus met een bijzonder muzikaal plan. De prijs stimuleert daarmee talent en muzikale ontwikkeling binnen het orkest in de breedste zin en geeft de mogelijkheid een eigen project tot uitvoering te brengen. Dit jaar heeft er een aantal wijzigingen plaatsgevonden in de opzet van de Prix de Salon. Zo is de leeftijdsgrens losgelaten, kunnen ook eerdere winnaars opnieuw een plan inzenden en moeten de kernwaarden van het orkest (leven voor muziek: luisteren, delen, verbinden en durven) duidelijk in de aanvraag naar voren komen. Deze feestelijke avond vindt traditiegetrouw plaats bij een van de Salonleden op kantoor.

In 2019 vond de uitreiking van de Prix de Salon plaats op het kantoor van TMF Group. Winnaar van de Prix de Salon was altviolist Michael Gieler. Het plan van Gieler bestaat uit drie elementen. Het eerste is een reeks masterclasses van Tabea Zimmermann, in de periode dat zij artist in residence is bij het orkest, in het bijzijn van zijn collega-orkestleden en de academisten. Het tweede element in zijn plan is een serie concerten waar niet alleen de altviool centraal staat, maar waar ook zijn collega-musici worden uitgedaagd hun grenzen te verleggen. Het derde element omvat de registratie van deze concerten, zodat ze ook op social media gebruikt kunnen worden en als blijvend document voor Gieler zullen dienen.

De jury, bestaande uit Jakob Treffers, Joel Ethan Fried en Sharon St. Onge, was zeer enthousiast over het ingestuurde plan van Michael Gieler. Uit het juryrapport: "De Jury acht dit een mooi voorstel, fantasierijk en met een sterke focus op de eigen muzikale ontwikkeling. De aanvraag is een goed en mooi op elkaar afgestemd geheel, met tevens de betrekking van de musici van het Concertgebouworkest. Gieler steekt zijn nek uit en vindt het daarbij belangrijk dat niet alleen hij leert, maar ook zijn collega's. Ook de vastlegging van de concerten om ze vervolgens te delen op social media wordt als waardevol beschouwd. Om deze redenen heeft de Jury besloten de Prix de Salon 2019 toe te kennen aan Michael Gieler. Gefeliciteerd!"

Salon-app

In het voorjaar van 2019 is de Salon-app gelanceerd. De app is ontwikkeld om de netwerkmogelijkheden nog beter te faciliteren en het contact over De Salon en tussen de Salonleden onderling te vergemakkelijken.

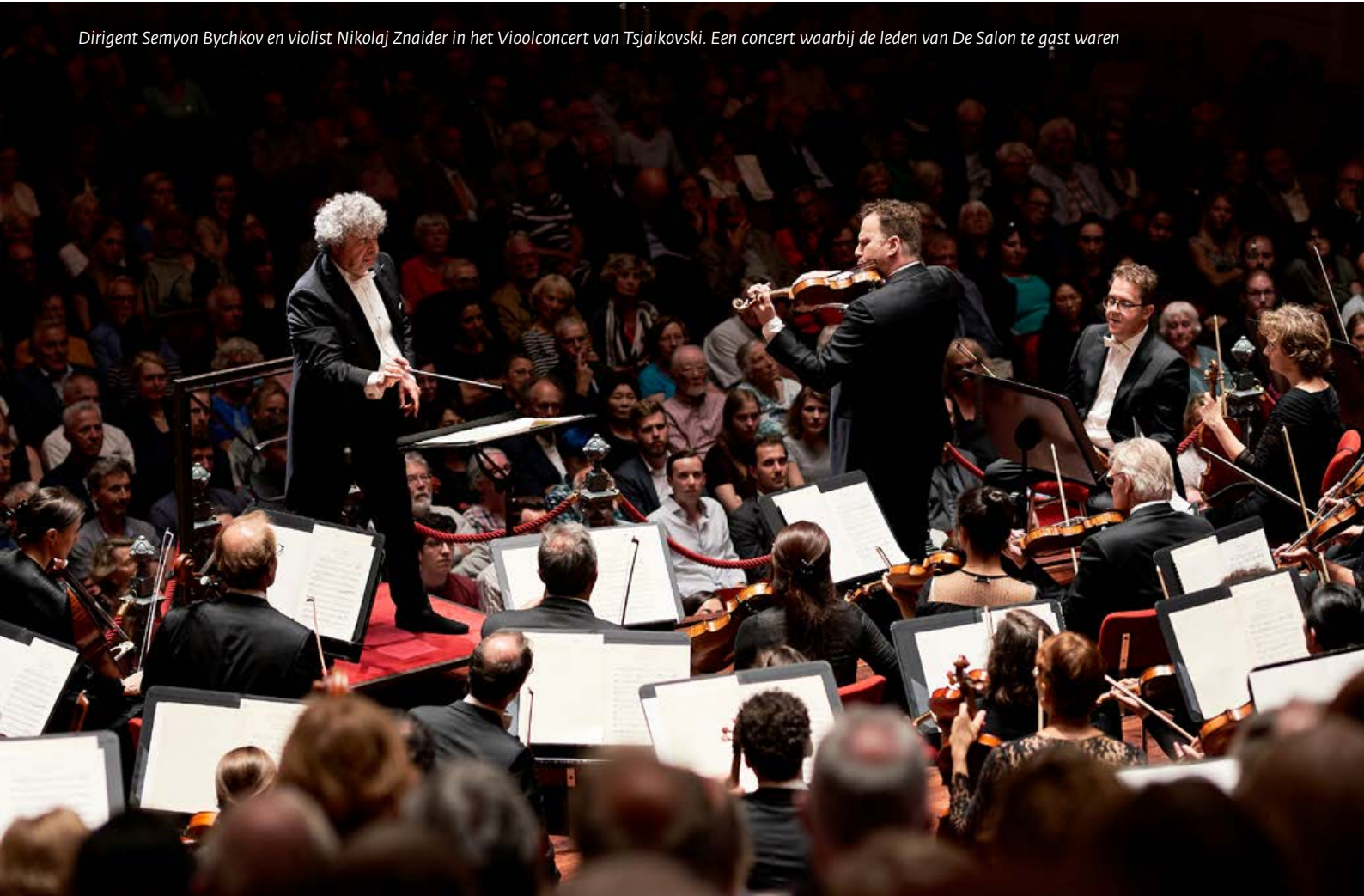
Leden business club De Salon

Onderstaand overzicht geeft weer welke bedrijven zich hebben aangesloten bij de business club voor het seizoen 2019/2020. Sommige bedrijven hebben twee lidmaatschappen, waardoor De Salon nu ongeveer vijftig leden kent.

Allen & Overy	Oyens & Van Eeghen
Arcadis	Providence Capital
Atlas Fiscalisten	PwC
ATPI	Rabobank
Biscaya Real Estate Holdings	Roland Berger
Boontje Advocaten Arbeidsrecht	Rollz-International
CBRE	Stanton Chase
Crawford & Company (Nederland)	Stek Advocaten
Crystal Cable	Stibbe
De Brauw Blackstone Westbroek	TMF Netherlands
EY Nederland	
Gryphion	
Hete Peper	
Houthoff	
ING Wealth Management	
Intertrust Nederland	
Jones Day	
KLM	
Koninklijke De Gruijter	
Korn Ferry	
Loyens & Loeff	
LSP	

Prijswinnaar Michael Gieler, altviool, tijdens het concert ter gelegenheid van de uitreiking van de Prix de Salon 2019 op het kantoor van Salonlid TMF Group

Dirigent Semyon Bychkov en violist Nikolaj Znaider in het Vioolconcert van Tsjaikovski. Een concert waarbij de leden van De Salon te gast waren

KERNWAARDEN DELEN

‘We laten onze internationale relaties graag kennismaken met het mooiste exportproduct van Nederland: het Koninklijk Concertgebouworkest.’

De internationale vastgoedadviseur CBRE is sinds 2016 partner van het orkest.

Marco Hekman, Divisional President, Advisory Services, is trots op het partnership.

Wat is voor CBRE de waarde van de betrokkenheid bij het orkest?

En hoe wordt het partnership vormgegeven?

‘Wij voelen ons verbonden met het Concertgebouworkest omdat we kernwaarden delen. We herkennen het streven van het orkest naar wereldklasse, naar perfectie en top performance. Het doel van CBRE is de wereldwijde leider te zijn in vastgoedservices. Het Concertgebouworkest zit in de top drie beste orkesten ter wereld. Ook wij willen het beste en mooiste voor onze opdrachtgevers bereiken, met getalenteerde, gedreven mensen en met vergelijkbaar enthousiasme.’

Daarnaast ondersteunt CBRE de culturele waarde van het orkest. Marco Hekman noemt de belangrijke betekenis van schoonheid en kunst. ‘Het orkest vertegenwoordigt daarmee iets waar we trots op zijn in Nederland. Dat willen we delen met onze veelal internationale cliënten. We nemen hen dus graag mee naar de concerten. Het ervaren van de authenticiteit van elk concert is steeds een nieuwe ervaring die enorm waardevol is en waar mooie dingen uit kunnen voortkomen – op individueel niveau en op het gebied van samenwerking.’

Relaties versterken

CBRE bezoekt de concerten vaak in kleiner gezelschap, gecombineerd met een diner of een borrel. Daarbij leveren de buitenlandse reizen van het orkest belangrijke contactmomenten op. Marco: ‘We combineren bijvoorbeeld seminars in Singapore en Tokyo voor onze cliënten graag met een concert. Onze relaties en medewerkers ervaren dat als een bijzondere gelegenheid, ze voelen zich vereerd. Zo’n avond is voor hen bovendien inspirerend en ontspannend. Muziek biedt de kans om drukte of stress van de dag te vergeten, er gaat een bepaalde rust vanuit.’

Volgens Marco zorgt de informele setting rondom een concert voor menselijke interactie die iets toevoegt aan de zakelijke betrekking. ‘Dankzij een gezamenlijke concertervaring kunnen wij onszelf laten zien en onze cliënten beter leren kennen. De onderlinge relatie wordt versterkt. Je leert meer over de achtergrond van je gasten, waardoor je elkaar beter begrijpt. Na een concert bijvoorbeeld, spreek je elkaar over de uitvoering, maar al snel komen zaken aan de orde die ook in een formelere sfeer besproken zijn. Vaak kom je dan dichterbij elkaar.’

Vooruitstrevend

Marco Hekman heeft in de loop van de jaren gefascineerd kennis gemaakt met aspecten van samenwerken binnen het orkest. ‘De manier waarop musici op elkaar inspelen, streven wij ook na binnen CBRE. We zagen bij een repetitie de ruimte voor feedback, voor vragen en onderlinge afstemming: essentieel voor de uiteindelijke performance – terwijl er tijdens een concert niets van te zien is. Dat moedigen wij ook aan bij onze medewerkers: samenwerken, voorbereiden en finetunen voor het mooiste eindresultaat.’

Een eyeopener voor Marco Hekman was het kennismaken met de aannameprocedure van nieuwe musici. Iedereen speelt de eerste rondes achter een gordijn, gescheiden van de jury, zodat een zo objectief mogelijke keuze gemaakt kan worden. ‘In deze tijd waar diversiteit, kleur en gender hoog op de agenda staan, is dat vooruitstrevend. Hier kan menig commerciële organisatie wat van leren!’

Marco Hekman - Divisional President, Advisory Services, Continental Europe - CBRE

Repetitie voorafgaand aan het concert in Suntory Hall, Tokyo. Lang Lang soleert in het Tweede pianoconcert van Beethoven onder leiding van Paavo Järvi

RUIMTE VOOR REFLECTIE

‘Relaties opbouwen op basis van een gemeenschappelijk doel, daar houd ik van.

Dat kan een zakelijk project zijn, maar het is helemaal mooi als er een maatschappelijk doel is.’ Nicole van Det is senior managing director bij het consultancybedrijf Accenture.

Ze vertelt over het partnership van het bedrijf met het Concertgebouworkest.

Waarom past juist het Concertgebouworkest bij Accenture? Wat betekent het partnership in de praktijk? Wat ervaart ze zelf als ze in de zaal zit?

‘Er is een fantastische reclame voor Harley Davidson die bij mij een vergelijkbaar gevoel oproept als luisteren naar het Concertgebouworkest.’ Nicole van Det verwijst naar een recente commercial. Een Harley manoeuvreert door de nauwe straten van een stad. Muren van de huizen scheren vlak langs. Hij duikt een tunnel in, met kunstlicht en ondergronds ronken van de motor. Sneller en sneller rijdt hij richting de felle zon van de uitgang. En dan opeens is het helemaal stil. De Harley glijdt de vrijheid in van alleen weidse natuur. ‘Fascinerend, dat ik die beleving heb als ik naar het orkest luister, in een zaal met zo veel mensen om me heen’, realiseert Nicole zich.

Match

Volgens Nicole zijn het Concertgebouworkest en Accenture intrinsiek met elkaar verbonden. ‘Ik denk aan het vergelijkbare ambitieniveau; het streven om aan de internationale top te blijven – het orkest met muziek en wij met het helpen van andere bedrijven om succesvol te zijn – waar ook ter wereld. Voor ons en voor het Concertgebouworkest speelt innovatie daarbij een grote rol. Continu jezelf opnieuw ontdekken binnen een veranderende wereld. Bij het orkest zie ik dat terug in projecten die gestart worden. Of het nu gaat om talentontwikkelingsprogramma’s, het vinden van partners voor funding, of de totstandkoming van het eigen huis in de Gabriël Metsustraat. Alles staat in het teken van kwaliteit en innovatie, noodzakelijk om aan de top te blijven presteren. De bevologenheid die hiervoor nodig is bij musici en bij de organisatie van het orkest, herken ik ook bij onze mensen.’

Nicole noemt ook het platform dat het orkest biedt aan jong talent als match met Accenture. ‘Jonge musici die al presteren aan de top, worden in hun ontwikkeling begeleid vanuit het orkest. Bij ons wordt het grootste deel van de meer dan 500.000 mensen die wereldwijd werken bij Accenture opgeleid en getraind door experts binnen onze eigen organisatie.’

Extra dimensie

Een partnership met het orkest kan op verschillende manieren ingevuld worden. Accenture heeft ervoor gekozen om vooral een persoonlijke verbinding te leggen tussen de musici en de medewerkers en klanten van Accenture. Om kennis te delen aan de hand van workshops of een keynote door een musicus over een van de gemeenschappelijke thema’s, zoals samenwerken, ambitie, (intrinsieke) motivatie, talentontwikkeling en luisteren. Nicole: ‘Ik leid een internationale account voor Accenture en vorig jaar heb ik mijn team van overal vandaan – Engeland, Singapore, India – uitgenodigd voor een meeting in RCO House. Dominic Seldis (aanvoerder contrabas) vertelde over zijn levensloop, gekoppeld aan “Be the best, stay the best”. Over vallen en opstaan, keuzes maken en erkennen waar je goed en minder goed in bent. Door de raakvlakken ontstonden andere gesprekken dan anders. Je leert je collega’s van een nieuwe kant kennen. Als je dan met elkaar naar een concert gaat, betekent het partnership zo veel meer dan alleen kaartjes kopen en muziek luisteren. Het geeft een extra dimensie aan de muziek.’

Nicole van Det - Senior managing director Accenture

Flexibiliteit

De Opening Night in september heeft op Nicole een bijzondere indruk gemaakt. ‘Janine Jansen was ziek, de dirigent kon niet komen. Toen stonden daar Elim Chan (dirigent) en Simone Lamsma (viool). Het moet ingewikkeld geweest zijn dat voor elkaar te krijgen, maar uiteindelijk was het concert fantastisch – niet alleen gewoon goed, maar ook enorm verrassend. Ik bewonder de musici om hun flexibiliteit die ze inzetten als team effort, op basis van hun talent. Ik zie overeenkomsten met mijn eigen functie. Ook wij werken in steeds wisselende samenstellingen met mensen die verschillen wat betreft cultuur, leeftijd en ervaring. Aan mij om die verscheidenheid steeds opnieuw in te zetten voor high performance. Verschil kunnen maken, hangt af van de verzameling talenten. Als dat lukt, beleef ik de mooiste momenten in mijn werk. Dat herkende ik die avond bij het Concertgebouworkest.’

Creativiteit

Tijdens een concert van het Concertgebouworkest focust Nicole zich als vanzelf op orkestleden die ze heeft leren kennen. ‘Wat motiveerde hen dit te gaan doen? Wat betekent die toewijding in het dagelijks leven? En: hoe vertaalt dat zich naar wat ik zelf doe? Het geeft me een moment waarop ik rust en vrijheid ervaar, waarop mijn creativiteit en het denken in mogelijkheden worden aangesproken. Ook andere leiders kunnen daar profijt van hebben. Juist in deze tijd. De urgentie om te veranderen en om te profiteren van nieuwe technologieën, vraagt ruimte voor reflectie. Zodat we verantwoorde keuzes maken en tegelijkertijd onze creativiteit aanspreken. Het zen-gevoel van zo’n concert gun ik iedereen!’

4 CONCERTGEBOUWORKEST YOUNG

Een belangrijk wervingsdoel van 2019 was Concertgebouworkest Young. Van 7 tot 25 augustus 2019 vond de eerste editie plaats van dit nieuwe jeugdorkest onder de vleugels van het Concertgebouworkest. 73 deelnemers uit 27 landen in de leeftijd van 14 t/m 17 jaar vormden met elkaar een symfonieorkest tijdens een zomerkamp. Veertien dagen van intensief repeteren in Akoesticum in Ede werd afgesloten met succesvolle concerten onder leiding van de Spaanse topdirigent Pablo Heras-Casado in Het Concertgebouw op 23 augustus en in concertzaal Flagey in Brussel op 24 augustus.

Deelname voor de jongeren was kosteloos. Deelname, inclusief reis- en verblijfskosten, werd gefinancierd met steun van institutionele fondsen en particulieren, en met een eigen investering van het Concertgebouworkest. Deze eerste editie van Concertgebouworkest Young was onderdeel van een pilotperiode van drie jaar (2019 – 2021) met de intentie om het project structureel voort te zetten.

Achtergrond en doelstelling

Concertgebouworkest Young ligt in het verlengde van RCO *meets Europe*, de ambitieuze tournee van het Concertgebouworkest naar alle lidstaten van de EU tussen 2016 en 2018. In ieder land speelde het orkest een werk samen (*Side by Side*) met een lokaal jeugdorkest, waardoor nieuwe banden ontstonden met jonge musici door heel Europa. Een uniek concept, dat verdieping en intensivering vindt in de vorm van Young.

Het nieuwe jeugdorkest is vooral bedoeld voor 'verborgen' talenten: jonge musici die een steuntje in de rug verdienen en die te weinig zichtbaar zijn in de Europese jeugdorkesten. Met Young onderstreept het Concertgebouworkest het belang van de ontwikkeling van toptalent. Daarnaast beoogt het orkest met Young via de muziek ook het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling, gemeenschapszin en democratisch denken. Hiervoor is samen met United World Colleges Nederland een speciaal programma ontwikkeld. Het idee is ook dat de deelnemers ambassadeurs worden; dat zij de gedachte achter Young met betrekking tot talentontwikkeling, diversiteit en verbinding met de maatschappij mee terugnemen naar hun eigen land en actief delen. Op deze manier slaat dit nieuwe jeugdorkest een brug tussen de maatschappij en een cultureel topinstituut.

Concertgebouworkest Young onderscheidt zich van andere Europese jeugdorkesten omdat het onder de hoede is van

één orkest – behorend tot de wereldtop. Daarnaast zijn de focus op verborgen talent, het sociale programma, en het ontwikkelen van ambassadeurschap uniek.

Muzikaal-talentontwikkeling

Op basis van online audities zijn uit 323 aanmeldingen de 73 kandidaten uit heel Europa geselecteerd. Het niveau van de individuele jongeren was volgens de betrokken leden van het Concertgebouworkest hoog. Maar het samenspelen op dat niveau was voor bijna iedereen nieuw. De geslaagde concerten hebben laten zien dat de ontwikkeling die de jongeren op dat vlak hebben doorgemaakt ongelooflijk groot is.

Met het jeugdorkest als geheel werd het volgende programma gerepeteerd en uitgevoerd:

Detlev Glanert - *Idyllium* (2018-2019) Wereldpremière, in opdracht van het Koninklijk Concertgebouworkest

Felix Mendelssohn - *Violconcert in e, op. 64* (1844)

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski - *Symfonie nr. 5 in e, op. 64* (1888)

De eerste dagen stonden de tutti-repetities onder leiding van James Ross, dirigent van het National Youth Orchestra of America at Carnegie Hall. Daarna nam de Spaanse topdirigent Pablo Heras-Casado die over. Solist was violist Julian Rachlin.

Het muzikaal programma bestond daarnaast uit groepsrepetities, kamermuziekensembles, en masterclasses gegeven door musici van het Concertgebouworkest. De kamermuziekconcerten vonden plaats in het Vondelpark Openluchttheater en in RCO House (live streaming).

Tijdens het zomerprogramma vonden ook bijzondere ontmoetingen plaats: het National Youth Orchestra of America bracht een bezoek aan Akoesticum. De beide orkesten speelden samen als één groot symfonieorkest en er werd gezamenlijk geluncht.

Tijdens een bezoek van tien leerlingen van Muziekschool Waterland werd het ambassadeurschap van een aantal Young-deelnemers geoefend. De kinderen waren bij een repetitie aanwezig en kregen aansluitend les van de Youngsters. Ten slotte kwamen de Waterlanders luisteren naar het concert in Het Concertgebouw.

In Brussel ging Young een unieke samenwerking aan met de kinderkoren Singing Molenbeek en Equinox, projecten om kinderen en hun ouders meer te betrekken bij school en de samenleving in breder verband.

Sociaal programma

In samenwerking met United World Colleges Nederland (UWC NL) is voor Concertgebouworkest Young een intensief sociaal programma ontwikkeld, gericht op vaardigheden en ervaringen beyond the music. De deelnemers van Young deden met dit programma kennis en ervaringen op om zo meer leiderschap over hun eigen (muzikale) leven te creëren en om voorbereid te worden op hun taak als actief ambassadeur van Young en van klassieke muziek in het algemeen – als rolmodel voor peers in eigen land en omgeving.

Centraal binnen het programma stond het stimuleren van:

- Persoonlijke ontwikkeling
- Gemeenschapszin
- Democratie
- Maatschappelijk bewustzijn

Aan de hand van verschillende werkvormen waren er trainingen waarin deze thema's de leidraad vormden, steeds met oog voor zowel elkaars overeenkomsten als verschillen. Vaste programmaonderdelen waren bijvoorbeeld:

- *Mijn moment* – dagelijks half uur voor individuele reflectie
- Mentorgroepen – gericht op kennismaken, van elkaar leren in kleinere, vaste groepjes, en ontspannen ruimte innemen in het groepsproces

- 56 In een aantal workshops werd inhoudelijk aandacht besteed aan:
- Ambassadeurschap – verhalen maken en delen aan de hand van video, fotografie, storytelling, interview en social media
 - Eigen kwaliteiten en grenzen leren kennen
 - Omgaan met spanning en stress
 - Persoonlijk leiderschap bij maatschappelijke verschillen
 - Democratie, vooroordelen, privileges en maatschappelijke in- en uitsluiting

Evaluatie

Een belangrijk onderdeel van het meerjarig project Concertgebouworkest Young is de evaluatie ervan. Onder meer de volgende thema's zijn onderwerp van onderzoek: Wat is de impact van het programma? Worden de beoogde doelen bereikt? Wat verstaan we onder 'verborgen' talent en 'diversiteit'? In welke vorm ontwikkelt zich het ambassadeurschap?

Naar aanleiding van de eerste editie is een interim-rapport opgesteld door onderzoeksbureau Urban Paradoxes. Het rapport is gebaseerd op de analyse van de aanmeldingsformulieren van de deelnemers, observaties tijdens het zomerkamp, interviews en vragenlijsten die alle deelnemers voorgelegd hebben gekregen, voor en na het zomerprogramma. Deze evaluatie wordt financieel mogelijk

gemaakt door een buitenlands fonds. Uit dit eerste rapport wordt duidelijk dat scores voor de doelen op het gebied van muzikale en sociale ontwikkeling opmerkelijk hoog zijn. De ambitie van het orkest en het werk van team Young werpen dus hun vruchten af. Begin 2020 wordt onderzocht wat de impact is van het ambassadeurschap van de deelnemers een half jaar na het programma. De uitkomsten van de evaluatie worden ingezet bij de voorbereidingen en uitvoering van de tweede editie van Concertgebouworkest Young.

Team Concertgebouworkest Young

Staf

Lili Schutte, *manager educatie, projectleider*
Concertgebouworkest Young
Esther van Helvoort, *productieleider*
Dorien de Bruijn, *orkestinspecteur*
Pétrie de Vries, *social media*

Coaches

Musici van het Concertgebouworkest

Ensemble-begeleiding
Arndt Auhagen, Borika van den Booren, Perry Hoogendijk, Ronald Karten, Caroline Strumphler

Groepsrepetities
Hans Alting, Rob Dirksen, Guus Jeukendrup, Clément Peigné, Laurens Woudenberg

Masterclasses
Marc Daniel van Biemen, Frederik Boits, Leonie Bot, Vincent Cortvrint, Fred Edelen, Martina Forni, Jacco Groenendijk, Sanne Hunfeld, Johan van Iersel, Jan Kouwenhoven, Jos de Lange, Bert Langekamp, Bence Mayor, Olivier Patey, Jane Piper, Henk Rubingh, Martin Schippers, Ursula Schoch, José Sogorb, Olivier Thierry, Anna de Vey Mestdagh, Santa Vižine, Laurens Woudenberg

Betrokken bij het selectieproces
Hans Alting, Tomohiro Ando, Arndt Auhagen, Emily Beynon, Christiaan van Eggelen, Jacco Groenendijk, Perry Hoogendijk, Guus Jeukendrup, Ronald Karten, Bert Langenkamp, Davide Lattuada, Edith van Moergastel, Calogero Palermo, Olivier Patey, Ivan Podyomov, Martin Schippers, Caroline Strumphler, Olivier Thierry, Julia Tom, Théotime Voisin, Nick Woud en Laurens Woudenberg

Werving

De fondsenwerving voor Concertgebouworkest Young is in 2018 van start gegaan. De wervingsdoelstelling voor de pilot-periode (2019-2021) lag destijds tussen € 800.000 en € 850.000

per jaar. Omdat de kosten voor de eerste editie van Concertgebouworkest Young lager zijn uitgevallen dan verwacht, is de wervingsdoelstelling voor de volgende edities (2020-2021) bijgesteld naar tussen € 700.000 en € 750.000 per jaar. Het orkest zal jaarlijks zelf € 100.000 investeren in het project.

In 2019 is de wervingscampagne verbreed. Waar de inspanningen in 2018 vooral waren gericht op Nederlandse en buitenlandse institutionele fondsen, zijn daarnaast in 2019 particulieren gericht benaderd.

De wervingsdoelstelling voor 2019 is gehaald dankzij de steun van nieuwe fondsen, Fondsen op Naam en particuliere schenkers.

Ontvangsten schenkers

Schenkers en potentiële schenkers zijn uitgenodigd om repetities en concerten van de eerste editie van Concertgebouworkest Young bij te wonen:

- groepsrepetities op 16 augustus
- try-out concert op 21 augustus
- repetitie voorafgaand aan het concert op 23 augustus in Het Concertgebouw en ontmoeting met deelnemers Concertgebouworkest Young
- symfonische concerten:
 - 23 augustus in de Grote Zaal van Het Concertgebouw
 - 24 augustus in Flagey, Brussel
- kamermuziekconcerten:
 - 18 augustus in Vondelpark Openluchttheater
 - 22 augustus in de Amsterdamzaal van RCO House

Op 16 oktober was er voor schenkers en potentiële schenkers een kamermuziekconcert met na afloop interviews met de manager educatie, twee orkestleden en een Nederlandse deelnemer aan Concertgebouworkest Young.

Communicatie

De communicatie rond de wervingscampagne is onder meer ondersteund door:

- Flyer Concertgebouworkest Young
- Social media campagne met deelnemers Young
- Nieuws over Young in Preludium en donateursnieuwsbrieven
- Wervende oproep in donateursnieuwsbrief november 2019
- Doneerpagina op de website van het orkest

Institutionele fondsen

Art Mentor Foundation Lucerne
Dutch Masters Foundation
Peter van Vliet Foundation
Stichting Tull Universal
en een aantal fondsen dat anoniem wenst te blijven

Fondsen op Naam

Richter Fonds
Fréan Visscher Fonds
Kirill Kondrashin Fonds

Particuliere schenkers

Namenlijst achterin dit verslag

Orkestleden; coaches van de Young-ensembles. Vlnr: Borika van den Booren, Guus Jeukendrup, Rob Dirksen, Arndt Auhagen, Clément Peigné, Ronald Karten, Hans Alting en Laurens Woudenberg

DOORGEVEN EN VERBINDEN

Ze konden niet wachten, de jonge Europese musici die geselecteerd waren voor Concertgebouworkest Young 2020. De voorbereidingen waren in volle gang. Tot de uitbraak van Covid-19 alles stillegde en de tweede editie van het unieke zomerprogramma werd uitgesteld naar 2021. Terugkijkend op de onvergetelijke zomer van 2019 en vol goede moed op weg naar volgende zomer.

Magisch

'Tranen in de ogen', kopt Trouw, en: 'Ongelooflijk... een fascinerende prestatie', schrijft de Volkskrant. Een langdurig, overweldigend applaus. Het concert op 23 augustus 2019 in Het Concertgebouw is een magische ervaring voor het publiek. Op het podium zit Concertgebouworkest Young, een uniek Europees jeugdorkest, bestaand uit jonge getalenteerde musici van 14 tot en met 17 jaar. Een orkest tot stand gekomen onder de vleugels van het Concertgebouworkest met financiële steun van fondsen en particuliere schenkers.

Talentontwikkeling

Het Concertgebouworkest wil met Young investeren in een volgende generatie getalenteerde Europese musici. Niet alleen om het draagvlak te vergroten voor het orkest en de klassieke muziek, maar ook om zich duurzaam te verbinden met een steeds diverser wordende samenleving. Projectleider Lili Schutte legt uit: 'We zien het als een maatschappelijke verantwoordelijkheid om onze kennis en onze muzikaliteit door te geven. Daarbij richten we ons met Young op jongeren die door omstandigheden minder mogelijkheden hebben op hoog niveau hun muzikale talent te ontwikkelen.'

Hechte groep

Na het applaus van het laatste concert vallen de jonge musici elkaar in de armen en stromen er tranen. Afscheid nemen, om na ruim twee intensieve weken met een enorme muzikale boost weer naar huis te gaan. Pablo Heras-Casado vertelt over de bijzondere tijd als dirigent bij deze allereerste editie van Young: 'Ik zag mijzelf weer als muziekstudent: samenspelen met mensen overal vandaan, terwijl we één muzikale visie deelden.' De jongeren ervoeren dat ook tijdens de repetitieperiode. De vijftienjarige Engelse violiste Imaan Kashim vertelt: 'We hebben echt iets gemeen; we zijn met 73 mensen uit 27 landen en begrijpen elkaar door de muziek. We zijn een hechte groep geworden, iedereen accepteert elkaar.'

Een impuls geven

Betrokkenheid van leden van het Concertgebouworkest is een essentieel onderdeel van het project. Zij begeleiden groepsrepetities en kamermuzieklessen. Violiste Borika van den Booren is heel enthousiast: 'Het was zo inspirerend om de jongeren les te geven en onze tradities door te kunnen geven.' Het heeft Pablo Heras-Casado en de orkestmusici verbaasd hoe snel het niveau steeg. Veel basisvaardigheden voor samenspelen moesten nog geleerd worden: op welke plek moet je strijkstok staan als je zacht speelt? Speel je met of zonder vibrato? Hoe leer je als blazers samen te ademen? Pablo Heras-Casado: 'Ze zijn zo eager om te leren. Ik kon werken vanuit een situatie waarin nog alles mogelijk was. Heel inspirerend!' Tubaïst Perry Hoogendijk noemt het niveau van de talenten om te beginnen al ongelooflijk: 'Zowel technisch, als muzikaal, en elke repetitie ging het niveau omhoog. Deze weken geven een enorme impuls aan hun carrière.'

Persoonlijke ontwikkeling

Naast de muzikale programmaonderdelen gaven trainers van United World Colleges Nederland workshops gericht op persoonlijke ontwikkeling. Belangrijke thema's waren burgerschap en democratie. Hoe leef je samen; hoe werk je samen met al die mensen met een verschillende achtergrond? 'Heel waardevol', vertelt de zestienjarige Albanese cellist Klaudio Zoto tijdens de repetitieperiode: 'Op de momenten dat we niet spelen, onderzoeken we samen overeenkomsten en verschillen en leren we elkaar beter kennen. Tijdens het spelen daarna hebben we nog meer uit te drukken.'

Groepsrepetitie van de eerste violen van Concertgebouworkest Young onder leiding van Borika van den Booren

Muzikaal statement

Een belangrijk doel van Young is dat de jongeren uiteindelijk thuis op basis van hun ervaring en hun liefde voor klassieke muziek een rolmodel zijn voor leeftijdgenoten, als ambassadeur van Young. Voor Imaan Kashim een kans: 'Ik wil graag een inspiratie zijn voor anderen. In Engeland spelen weinig mensen met mijn etnische achtergrond (Pakistaans) op hoog niveau viool. Het is mijn taak te laten zien dat het wel mogelijk is!'

Waarom het project zo uniek is? Pablo Heras-Casado vertelt: 'Het orkest maakte echt een muzikaal statement op het podium, als een groep met een persoonlijkheid. Ze waren overtuigend. Ik hoop dat Young nog vele jaren bestaat, met over tien jaar bijna duizend jongeren die onze energie en idealen verspreiden. Over Europa, over de hele wereld.'

Om hun muzikale ontwikkeling te stimuleren krijgen de geselecteerde deelnemers het komende jaar een serie online masterclasses van musici van het Concertgebouworkest. Hiervoor zullen maar liefst 35 musici zich gaan inzetten.

Orkestleden fotograferen elkaar

Dirigent Iván Fischer en artist in residence, altvioliste Tabia Zimmermann overleggen met orkestleden tijdens de repetitie van Mozarts Sinfonia concertante

Thomas Adès dirigeert zijn eigen werk. Repetitie van de Luxury Suite uit de opera 'Powder Her Face'

5 VERANTWOORDING & ORGANISATIE

Bestuur Foundation Concertgebouworkest 2019

Fons van Westerloo, voorzitter
Anita Nijboer, penningmeester
Ellen Cramer-de Jong
Heleen Kersten
Jan Raes (tot 31 december 2019)
Henk Rubingh
John van der Steen (tot 28 oktober 2019)
Jakob Treffers

Het bestuur van de Foundation Concertgebouworkest is samengesteld op basis van profielen. Hierbij is onder meer rekening gehouden met de behoefte van het bestuur aan specifieke kennis en kunde en met de relatie van de leden tot de verschillende doelgroepen.

Algemeen directeur van het orkest Jan Raes vulde een statutair bepaalde zetel van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest in. Daarover is onder meer bepaald dat bij besluiten over concrete bestedingen van de Foundation aan het orkest de vertegenwoordiger van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest zich onthoudt van stemming. Raes' opvolger (ad interim) zal deze positie invullen.

In oktober 2019 trad de heer Van der Steen af nadat hij zich vier jaar heeft ingezet voor de Foundation. Het bestuur is hem zeer erkentelijk voor zijn betrokkenheid. Zijn functie is op dit moment nog vacant.

Naamswijziging en bestuursreglement

In 2019 heeft het Concertgebouworkest bepaald de afkorting RCO niet meer in zijn naam te voeren. Dat betekent dat ook de Foundation de letters RCO uit haar naamvoering zal schrappen. Uit kostenoverwegingen is deze exercitie geleidelijk doorgevoerd en is vanaf 1 januari 2020 de te voeren naam Foundation Concertgebouworkest.

Interne controle en toezicht

Geen van de bestuursleden heeft een dienstverband met de Foundation of ontvangt een financiële vergoeding. Ook zijn aan hen, noch aan het hoofd development, leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bestuursleden hebben een zittingstermijn van vier jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden. Indien een bestuurslid bij aftreden op dat moment onvervangbaar is, kan het bestuur besluiten de zittingstermijn met maximaal twee keer twee jaar te verlengen. Het bestuur benoemt zelfstandig nieuwe bestuursleden, met uitzondering van het bestuurslid

dat zitting heeft als afgevaardigde van het bestuur van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest, zoals in de statuten bepaald.

De Foundation hanteert het model waarbij het hoofd development verantwoordelijk is voor de dagelijkse operatie en rapporteert aan het bestuur. Het bestuur werkt aan de hand van een portefeuillevdeling, naast de functies van voorzitter en penningmeester.

Het bestuur van de Foundation vergaderde in 2019 vier keer, te weten op 22 maart, 14 juni, 28 oktober en 2 december. De bestuursvergaderingen kennen een agenda met daarop vaste onderwerpen zoals wervingsbeleid, financiële resultaten, resultaat uit beleggingen, behandeling van aanvragen tot steun, aankoop van instrumenten en de jaarbegroting.

De leden van de afdeling development en het bestuur van de Foundation zijn direct betrokken bij alle bestedingen en betrachten hierbij de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Gedurende het jaar en bij de uitvoering van de diverse projecten en activiteiten vindt voortgangsrapportage plaats en zo nodig (bij)sturing tijdens de bestuursvergaderingen. Evaluatie van projecten en activiteiten maakt deel uit van de bestuursvergaderingen. Ook reflecteert het bestuur op zijn eigen handelen en op dat van de afdeling development. Incidenteel overleggen de bestuursleden onderling, bijvoorbeeld over de aankoop van instrumenten, sponsorwerving, fondsenwerving en activiteiten van verschillende groepen begunstigers.

Bestuursvergadering van de Foundation in de Huiskamer in RCO House. Vlnr: Heleen Kersten, John van der Steen, Jakob Treffers, Katinka Canté, Anne Christin Erbe, Fons van Westerloo, Rosa van Dijk, Patty Nobrega, Jan Raes, Anita Nijboer, Ellen Cramer-de Jong, Robbert Jan van der Maal

'Een avond met...' Tijdens een exclusieve bijeenkomst in de Amsterdamzaal maken schenkers nader kennis met klarinettist Hein Wiedijk, aan de hand van videobeelden en een live interview met radiopresentator Hans Haffmans

Schenkers krijgen een 'studiotour' in het nieuwe huis van het orkest

De jaarlijkse ontmoeting tussen de besturen van het Concertgebouworkest en de Foundation heeft pas in januari 2020 plaatsgevonden en werd gecombineerd met het afscheid van de algemeen directeur en een ander bestuurslid van het Concertgebouworkest. Het bestuur van de Foundation heeft in 2019 onderzocht in hoeverre de stichting de Governance Code Cultuur geheel of gedeeltelijk zal volgen.

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De afdeling development heeft in kaart gebracht welke gegevens zij opslaat, waar deze worden bewaard en voor welke termijn.

Nevenactiviteiten 2019 bestuur Foundation Concertgebouworkest

Fons van Westerloo

- Hoofdfunctie: directeur-eigenaar Tempus Fons BV
- Lid Raad van Commissarissen Inshared
- Lid Raad van Commissarissen DPG Media
- Lid adviesraad Waysis
- Lid adviesraad Right to Play
- Bestuurslid Concertvrienden van Het Concertgebouw en Koninklijk Concertgebouworkest
- Ambassadeur van de Nationale Opera
- Bestuurslid Publieke Omroep WNL
- Toehorend lid bestuur Koninklijk Concertgebouworkest

Ellen Cramer-de Jong

- Notaris en partner Allen & Overy LLP
- Commissaris Musoni B.V.
- Bestuurder Stichting IVP Instituut voor Pensioeneducatie

Heleen Kersten

- Partner Stibbe
- Voorzitter van Het Nederlandse Rode Kruis
- Lid van de RvC van STMicroelectronics N.V.
- Lid van de RvT van het Rijksmuseum
- Lid van de RvA van IIA Nederland
- Lid van de RvA van de Economische faculteit van de UvA

Anita Nijboer

- Lid Raad van Toezicht Amsterdam UMC (VU mc en AMC)
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter auditcommissie De Persgroep Nederland BV
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Amsterdam Marketing
- Lid bestuur Stichting Ondersteuning Nederlandse Bachvereniging
- Vicevoorzitter VNO/NCW Metropool Amsterdam
- Ambassadeur Amsterdamse kennisinstellingen en gemeente Amsterdam voor AI Technology for people

Jan Raes

- Algemeen directeur Koninklijk Concertgebouworkest
- Lid van de Adviesraad bij Nexus Instituut
- Lid Commissie van Advies bij Conservatorium van Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht bij amsterdam&partners
- Lid Platform Ambassadeurs bij Méér Muziek in de Klas

Henk Rubingh

- Aanvoerder tweede violen Koninklijk Concertgebouworkest
- Secretaris bij Stichting RCO Chamber Soloists

John van der Steen

- Voorzitter RvC BinckBank N.V.
- Vicevoorzitter RvC RAI Amsterdam B.V.
- Voorzitter RvC Princess Sportsgear & Traveller B.V.
- Boardmember Stadhold Insurances (Luxembourg) SA
- Lid Vereniging Aegon
- Adviseur Global Accounts Aon Groep Nederland B.V.
- DGA Ansteen Holding B.V.

Jakob Treffers

- Managing Director Supply Chain Dümme Orange
- Secretaris Nederlands Jeugd Strijkorkest

Afdeling development

Het adequaat en alert initiëren en opvolgen van schenkingsmogelijkheden staat centraal binnen de afdeling development. Dit stelt hoge eisen aan de interne procedures en aan de inzet van de medewerkers. De verantwoordelijkheid voor zowel het formuleren van beleidsvoornemens als voor de uitvoerende taken ligt bij het hoofd development, ondersteund door de secretaris, de manager corporate partnerships en de manager fondsenwerving particulieren.

Het hoofd development geeft leiding aan de afdeling development. Op operationeel gebied vindt tweewekelijks voortgangsoverleg plaats. Naast reguliere voortgangsrapportages tijdens de bestuursvergaderingen zorgt het hoofd

development ieder kwartaal voor financiële rapportage aan het bestuur van de Foundation. Op deze functie is de Arbeidsvoorwaardenregeling (AR) van het Koninklijk Concertgebouworkest van toepassing.

De financiële administratie van de Foundation wordt, onder verantwoordelijkheid van het hoofd development, grotendeels uitgevoerd door de afdeling financiën van het orkest. Dubois & Co Registeraccountants trad ten aanzien van de jaarrekening over 2018 op als externe accountant. Het hoofd development beschikt over kwartaalrapportages die financiële kerncijfers bevatten zoals het exploitatieoverzicht, de inkomsten sponsor- en fondsenwerving ten opzichte van de kosten sponsor- en fondsenwerving en percentage beheer & administratie. De kwartaalrapportages alsmede de jaarrekening en het jaarverslag zijn de primaire beleidsinstrumenten voor de interne beheersing.

Voor de procentuele verhouding tussen gemaakte kosten en baten uit eigen sponsor- en fondsenwerving wordt vooralsnog de richtlijn van het CBF gevolgd. Daarbij geldt dat de tegenprestaties voor zakelijke relaties over het algemeen veeleisender zijn dan voor particuliere donateurs. Waar schenkingen van donateurs voortkomen uit vrijgevigheid en persoonlijke betrokkenheid, geldt voor bedrijven dat samenwerking niet alleen aangegaan wordt ter ondersteuning van het orkest, maar ook als kans gezien wordt voor netwerken en relatiebeheer rondom concerten. Het percentage wervingskosten ligt bij de zakelijke relaties dan ook hoger dan bij particuliere donateurs.

Samenstelling afdeling development 2019

Anne Christin Erbe, *hoofd development*

Rosa van Dijk, *secretaris*

Katinka Canté, *manager fondsenwerving particulieren*

Hanna Philips, *senior relatiebeheerder particulieren en instrumenten*

Henriette Henny, *senior relatiebeheerder particulieren*

Nike de Jong, *relatiebeheer particulieren (tot juni 2019)*

Barbara Ruding, *senior relatiebeheerder speciale projecten*

Patty Nobrega, *manager corporate partnerships*

Charlie dos Reis Borges Rodrigues, *accountmanager corporate partnerships*

Agnes van den Ham, *medewerker administratie (tot december 2019)*

Félice Dekkers, *medewerker administratie (vanaf december 2019)*

Harmina Snoodijk, *medewerker evenementen*

Wessel Kastein, *databasebeheerder*

Tijdelijke krachten:

Magali van Voorst Vader, *relatiebeheerder vermogensfondsen*

Marc Cincone, *plv. relatiebeheerder particulieren buitenland*

Lieve Sonderen, *support-medewerker*

Susanne Heukensfeldt Jansen, *support-medewerker*

Instrumentencommissie

Tijdens het proces rond de verwerving van een muziekinstrument voor de collectie van de Foundation speelt de Instrumentencommissie een belangrijke rol.

De aankoop van een muziekinstrument verloopt volgens een vaste procedure. Het vertrekpunt is altijd een aanvraag van een musicus bij de Instrumentencommissie. Deze commissie bestaat uit diverse leden van het orkest en wordt voorgezeten door een lid van de directie van het orkest. Op basis van vergaarde kennis en ervaring en na minstens één luistersessie in de Grote Zaal van Het Concertgebouw brengt de commissie een advies uit aan het bestuur van de Foundation over de aankoop. Aanvullend voert de staf van de Foundation zelf technisch onderzoek uit en wordt het instrument getaxeerd door minimaal twee onafhankelijke experts. Belangrijke afwegingen hierbij zijn de klank van het instrument, de mate waarin het past in de klankcultuur van de betreffende instrumentgroep en het totale orkest, de technische staat van het instrument en de verbinding tussen het instrument en de musicus die het zal gaan bespelen. Op basis van het advies en het onderzoek neemt het bestuur van de Foundation het uiteindelijke besluit om tot aankoop over te gaan.

Ook wanneer aan het orkest een muziekinstrument in bruikleen wordt aangeboden, speelt de Instrumentencommissie een rol bij toewijzing aan een van de musici uit het Concertgebouworkest. Hierbij spelen naast een 'perfect match' met de betreffende musicus ook urgentie en positie in het orkest een rol.

Vrijwilligers

Er is geen sprake van een vrijwilligersbeleid om de doelstelling van de Foundation te verwezenlijken. De Foundation kan echter al jarenlang rekenen op doorlopende steun van een aantal donateurs dat zich persoonlijk met veel energie en overtuiging inzet voor de fondsenwerving. Het bestuur van de Foundation en de besturen van de drie buitenlandse steunverenigingen verlenen allen hun steun op vrijwillige, onbezoldigde basis.

Team development, vlnr: Patty Nobrega, Wessel Kastein, Harmina Snoodijk, Barbara Ruding, Hanna Philips, Charlie dos Reis Borges Rodrigues, Rosa van Dijk, Anne Christin Erbe, Katinka Canté, Henriette Henny, Agnes van den Ham.

Concertmeester Liviu Prunaru soleert in Haydns Vioolconcert in C in het Rijksmuseum op een viool uit ca. 1610.
Een Maggini, die het museum in langdurig bruikleen heeft van het Haags Gemeentemuseum

6 MEERJARENBELEID

Gezien de stijgende kosten van de orkestorganisatie wordt de Foundation ieder jaar gevraagd een grotere bijdrage te leveren aan diverse projecten van het Koninklijk Concertgebouworkest. De Foundation is bereid om aan dat verzoek te voldoen, mits er voldoende middelen kunnen worden geworven. Om het orkest zoveel mogelijk zekerheid te bieden, is een meerjarig bestedingsoverzicht gemaakt. Voor speciale projecten moet het orkest een separate aanvraag indienen. Aan de extra bijdrage zijn door de Foundation enkele voorwaarden verbonden, waaronder een jaarlijkse financiële verantwoording door het orkest en een jaarlijks geactualiseerd overzicht van de financiële noden van het orkest.

Structureel worden de volgende onderdelen van de orkestactiviteiten ondersteund:

Talentontwikkeling
Participatie en publiekswerving
Versterking artistiek profiel
Faciliteiten voor musici van het Concertgebouworkest
Internationale profilering

De inkomsten vanuit corporate partnerships gaan na aftrek van de kosten rechtstreeks naar het orkest.

Het Endowment fund van de Foundation wordt tot nog toe niet aangesproken voor de extra steun, maar de mogelijkheid om het fonds in de toekomst te gebruiken, is wel besproken.

Hieronder volgt een toelichting op het meerjarenbeleid op basis van de bestedingsdoelen van de Foundation.

Opbouw en beheer instrumentencollectie

De doelstellingen van de Foundation, zoals eerder geformuleerd, blijven ongewijzigd. Volgens zowel het bestuur als de directie en de musici van het Concertgebouworkest blijft de behoefte aan muziekinstrumenten van de hoogste kwaliteit onverminderd groot. Door instroom van jonge musici zal naar verwachting de vraag naar vervangende instrumenten blijven bestaan.

Jongtalentprogramma en educatieve projecten

De directie van het Concertgebouworkest heeft van het jongtalentprogramma een bijzonder aandachtspunt gemaakt. Zij heeft daarom de Foundation verzocht om juist voor activiteiten die dit doel ondersteunen of versterken, zoals de Academie en het jeugdorkest Concertgebouworkest Young, de benodigde fondsen te blijven werven. De rol van de buitenlandse steungroepen wordt hierbij naar verwachting groter wanneer het orkest jong talent uit het betreffende land zal opleiden.

Sinds 2003 steunt de Foundation de Academie van het Concertgebouworkest. In 2016 heeft het bestuur van de Foundation besloten de Academie structureel met een grotere bijdrage te blijven ondersteunen. Ook in de begroting 2020 is daarom de steun voor de Academie met een forse stijging opgenomen.

Met de mogelijkheden die RCO House sinds de opening begin 2019 biedt, wordt het educatieprogramma van het orkest voor het primair en voortgezet onderwijs verder uitgebreid. De Foundation blijft ook dit financieel ondersteunen.

Bijzondere artistieke projecten

Een grensverleggende serie als Horizon, bijzondere producties als concertante opera's, compositieopdrachten, samenwerkingsprojecten met andere culturele instellingen in binnen- of buitenland: bijzondere projecten waarmee het Concertgebouworkest zich artistiek onderscheidt en zijn imago kan versterken. Ook de komende jaren zal de Foundation het realiseren van deze projecten ondersteunen.

Endowment

Het Endowment fund groeit gestaag. In 2019 was het rendement op het vermogen met vijf procent goed te noemen. Er is sprake van een reserve waarmee op korte termijn het hoofd geboden zou kunnen worden aan een eventuele acute financiële noodsituatie bij het orkest. Maar het huidige Endowment fund is zeker niet groot genoeg om de continuïteit van het orkest te waarborgen.

De aanhoudende politieke en economische onzekerheid maken het grote belang van het Endowment fund extra duidelijk. De Foundation zal zich dan ook blijven inzetten om het fonds verder te laten groeien en daarvoor extra aandacht te vragen bij de schenkersgroep.

Het rendement op het vermogen wordt toegevoegd aan de reserves. Het vigerende beleid om de reserves niet te gebruiken voor financiering van lopende projecten van het orkest blijft daarmee gehandhaafd.

Wervingsstrategie

Sinds de samenvoeging van de corporate partnerships en de particuliere fondsenwerving in de afdeling development aan het begin van 2016, werken de medewerkers van beide disciplines samen in een team. Daardoor vindt kruisbestuiving plaats, wat leidt tot betere proposities en een verbreding van de groep potentiële begunstigers.

De medewerkers van de afdeling development hanteren een persoonlijke benadering met aandacht voor specifieke interesses en behoeften van de begunstigers. Verdieping van zowel de particuliere als zakelijke relaties zal leiden tot een toename van de baten.

Het team fondsenwerving particulieren zal de aandacht voor de mogelijkheden om de Foundation op te nemen in het testament in de toekomst intensiveren. Ook zal er tijd gemaakt worden voor het benaderen van vermogensfondsen in binnen- en buitenland. Daarnaast is er een differentiatie in groepen particuliere schenkers gemaakt aan de hand van de hoogte van schenkingsbedragen en de bijbehorende tegenprestaties. Dit zogenaamde privilege-programma heeft in 2019 zijn vruchten afgeworpen. In de toekomst zullen de verschillende groepen vooral met nieuwe schenkers moeten worden uitgebouwd.

Het team corporate partnerships richt zich op het werven van een extra global partner die past bij de huidige twee global partners ING en Unilever. Het langdurige karakter van de verbintenis en de zekerheid van een substantiële bijdrage voor een aantal jaar komt de lange termijnstrategie van het orkest ten goede. Uiteraard blijft de aandacht tegelijkertijd uitgaan naar het werven van (project)partners en Salonleden. Steeds staat een persoonlijke benadering van de diverse bedrijven centraal: goed luisteren en proberen in te inspelen op de strategische doelstellingen, onder andere door innovatieve tegenprestaties te ontwikkelen.

Internationale kansen

De Foundation blijft investeren in haar internationale relaties, via de diverse buitenlandse vriendenverenigingen en op persoonlijke basis. De buitenlandse donateurs – Global Friends en leden van de vriendenverenigingen in het Verenigd Koninkrijk, Zwitserland en België – zorgen niet alleen voor een financiële bijdrage, maar vervullen ook een bredere ambassadeursrol voor het orkest in hun land.

Door de steeds nauwere samenwerking tussen de teams fondsenwerving particulieren en corporate partnerships binnen de afdeling development kan de komende jaren ook effectiever gezocht worden naar mogelijkheden voor partnerships met bedrijven in het buitenland. Een aantal Global Friends is werkzaam bij bestaande of potentiële partners – dat biedt uiteraard kansen voor het aangaan en versterken van internationale relaties.

Vooruitblik 2020

Zoals ook valt te lezen in de begroting voor 2020 (zie bijlage), is de verwachting dat de baten uit fondsenwerving en sponsoring op een hoog niveau blijven. Ook al is de werving voor het grote project RCO House reeds in 2018 afgerond, de tegenprestaties voor de schenkers aan het nieuwe gebouw zullen nog tot en met 2022 voortduren. Daarnaast wil de Foundation meer particuliere schenkers interesseren voor de verschillende schenkingsprogramma's, onder andere met gebruikmaking van de merkcampagne die het orkest begin 2020 heeft opgestart. Ook de werving voor het jeugdorkest Concertgebouworkest Young zal nog de nodige wervingsinspanningen vergen in 2020, maar met name voor de jaren daarna, zodat dit prachtige initiatief structureel deel zal blijven uitmaken van de activiteiten van het orkest.

Het corporate team zal zich in 2020 richten op de innovatie van tegenprestaties voor bedrijven, het uitbreiden van het aantal (global) partners en het optimaliseren van de tegenprestaties.

Een groot risico vormt echter de situatie rondom het coronavirus waarmee ook het orkest in maart 2020 geconfronteerd is. Door de ontstane situatie zullen bovengenoemde doelstellingen voor 2020 onder grote druk komen te staan. Het feit dat het orkest niet kan optreden en dat zalen gesloten zijn, alsmede de huidige economische situatie, hebben voor de Foundation vergaande gevolgen:

- Het verlengen van de corporate sponsorcontracten zal onder druk komen te staan en het zal lastig zijn nieuwe corporate sponsors te interesseren. Deze zullen eerst hun eigen financiële situatie op orde willen brengen. Hun relaties zullen naar verwachting niet direct ingaan op uitnodigingen voor events;
- De financiële situatie van privé schenkers zal onder druk staan, zij zullen mogelijk moeten inleveren op hun vermogen. Het risico bestaat dat een deel van hen niet meer bereid is te schenken of dat zij het bedrag van hun schenkingen verminderen. Datzelfde risico geldt ten aanzien van onze buitenlandse vrienden;

- Er vinden in Nederland en in het buitenland vooralsnog geen evenementen plaats waar nieuwe schenkers of sponsors kunnen worden benaderd en waar bestaande (internationale) schenkers en sponsors kunnen worden benaderd voor vervolgschenkingen;
- De aandelenportefeuille van de Foundation is sterk in waarde afgenomen;
- De verlaging van de belastingaftrek voor giften (van 51,75% in 2019, naar 46% in 2020) brengt een risico met zich mee; zeker in combinatie met de coronacrisis zou dit gevolgen kunnen hebben voor de bereidheid van privé schenkers om schenkingen te doen;
- De onduidelijkheid over het einde van de crisis maakt het plannen van concerten en events voor dit en het komende seizoen moeilijk.

De kans is groot dat de Foundation aanspraak moet doen op haar vermogen om de beloofde steun aan het orkest te kunnen realiseren. Daarnaast is de kans groot dat het orkest daarbij nog extra financiële steun zal vragen aan de Foundation. De Foundation hoopt uiteraard op de loyaliteit van haar particuliere en corporate sponsors.

Academisten krijgen in de Amsterdamzaal een masterclass van artist in residence Tabea Zimmermann in aanwezigheid van schenkers. Een privilege binnen het schenkingsprogramma

7 FINANCIËEL BELEID EN FINANCIËLE RESULTATEN

Reserves en bestemmingsfondsen

Foundation Concertgebouworkest is een fondsenwervende organisatie met vermogen. Het eigen vermogen van de stichting bedroeg op 31 december 2019 € 23.876.485 (2018: € 22.487.761). Hiervan is € 15.602.718 beschikbaar als vrije reserve. Daarnaast is een bedrag van € 6.629.222 (2018: € 6.529.914) vastgelegd in muziekinstrumenten en € 1.644.522 (2018: € 1.580.806) beschikbaar middels 30 (2018: 28) Fondsen op Naam en een bestemmingsfonds van de Belgische Vrienden. Het volledige eigen vermogen staat ter beschikking van de doelstelling van de Foundation.

De Foundation stelt zich ten doel jaarlijks baten uit eigen sponsor- en fondsenwerving te realiseren die de jaarlijkse kosten van de organisatie ruimschoots overstijgen. Het resulterende batig saldo wordt vervolgens optimaal aan de vier structurele bestedingsdoelen besteed. Alleen in tijden van nood kan het Endowment fund aangesproken worden. De hoogte van die reserve moet zodanig zijn dat een forse terugval in inkomsten van het orkest (bijvoorbeeld uit subsidies) opgevangen kan worden. Vanwege langetermijnplanning van de programmering (circa twee jaar) en veel vaste lasten (personeel), is er veel tijd en dus geld nodig om de organisatie in een dergelijk geval af te bouwen naar een ander niveau van inkomsten.

Instrumentencollectie

De Foundation investeert in muziekinstrumenten van hoge kwaliteit. De totale boekwaarde van de eigen instrumentencollectie steeg in 2019 als gevolg van aankoop van enkele instrumenten met € 99.308 (stijging 2018: € 436.440). Per einde 2019 was de waarde van de muziekinstrumenten in eigendom van de Foundation € 6.629.222. Al deze instrumenten zijn in bruikleen gegeven aan leden van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

De Foundation heeft daarnaast haar vermogen belegd in kwalitatief hoogwaardige financiële waarden. Het beleggingsbeleid van de Foundation is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn (langer dan 30 jaar). Het gekozen risicoprofiel is matig defensief. Het beleggingsdoel houdt het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het beleggingsbeleid is gericht op een stabiele waardegroei van het belegde vermogen, met als streefrendement een totaal rendement (som van inkomsten en vermogenswinst) van jaarlijks 4%.

Uitgangspunt voor de verdeling over beleggingscategorieën is als volgt: aandelen 42,5%, obligaties 52,5%, liquiditeiten 5% en alternatieve categorieën (zoals onroerend goed) 0%. Daarbij wordt over de verschillende beleggingscategorieën binnen een bandbreedte belegd van respectievelijk plus of minus 12,5%-12,5%, 17,5%-27,5%, 40%-5% en 0%-0%, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financiële markten. Beleggingen in aandelen zijn gestructureerd via zogenaamde index trackers. Er wordt niet in individuele aandelen van bedrijven belegd.

In 2019 werd het merendeel van het vermogen van de Foundation beheerd door ABN AMRO Bank binnen de vastgestelde bandbreedtes voor de allocatie naar zakelijke en vastrentende waarden en liquide middelen. Er werd uitsluitend belegd in beleggingen die voldoen aan de Global Compact van de Verenigde Naties. Rapportage door de vermogensbeheerder aan het bestuur vond plaats op maandelijks basis.

Gezien de resultaten over de afgelopen jaren, kiest de Foundation ervoor om haar gedefinieerde beleggingsbeleid te continueren. Het ingezette beleid wordt door het bestuur doorlopend getoetst aan de ontwikkelingen op de financiële markten.

Het totaal van de beleggingen en liquide middelen nam in het verslagjaar met € 1.551.194 toe tot € 18.518.113 (2018: € 16.966.919). Het resultaat op de beleggingen bedroeg 12,18%, (2018: 3,48% negatief).

Werkkapitaal

Het saldo van vorderingen en kortlopende schulden per eind 2019 bedroeg € 1.225.850 negatief (2018: € 939.073, negatief). Eind 2019 moesten de meeste bestedingen met betrekking tot de sponsoractiviteiten na balansdatum worden voldaan.

Resultaat 2019

De baten uit eigen fondsenwerving in 2019 van in totaal € 5.543.928 (2018: € 8.405.309) bevatten ontvangsten voor het project RCO House van totaal € 1.058.340 (2018: € 4.476.716). Ook is € 1.635.807 (2018: € 1.671.856) aan sponsorgelden opgenomen. Exclusief baten voor RCO House en sponsorcontracten bedroegen in 2019 de baten uit eigen fondsenwerving € 2.849.781 (2018: € 2.256.737); bijna een ton onder budget. Een substantieel deel van deze baten is afkomstig uit periodieke schenkingen behorend bij het schenkingsprogramma, stichters van Fondsen op Naam en leden van de zakelijke kring De Salon.

De som van de lasten bedroeg in 2019 € 6.111.208 (2018: € 9.666.977). Hierin zijn begrepen wervingskosten voor sponsorcontracten van € 487.578 (2018: € 530.037) en wervingskosten voor RCO House voor een bedrag van € 76.102 (2018: € 53.662).

In 2019 werd € 4.395.786 (2018: € 7.979.857) besteed aan de doelstelling. Dit is twee ton hoger dan de begroting, met name omdat er meer giften voor RCO House ontvangen werden in 2019. De kosten van de eigen organisatie (uitvoeringskosten) waren in 2019 € 1.046.792 (2018: € 1.000.783); ruim een ton boven de begroting. Deze stijging heeft met name te maken met gestegen personeelskosten en inhuur van tijdelijke krachten.

Toerekening kosten aan activiteiten

De kosten eigen organisatie worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van de Foundation, conform de daarvoor geldende handreiking van Goede Doelen Nederland (ondanks dat de Foundation niet meer bij deze organisatie aangesloten is). Goede Doelen Nederland is de branchevereniging van landelijk wervende goede doelen. Deze activiteiten bestaan uit het besteden van gelden, het werven van fondsen en beheer en administratie.

Besteding aan doelstelling

Over 2019 betrof de bestedingsratio 78,4% (2018: 94,2%). Dit betekent dat 78% van de totale ontvangen baten uit fondsenwerving in 2019 werd besteed aan het doel van de Foundation. In dit percentage zijn echter niet meegenomen de investeringen die door de Foundation werden gedaan in 2019 bij de verwerving van hoogwaardige muziekinstrumenten. Die groei van de instrumentencollectie wordt uiteraard ook tot de primaire doelstellingen van de Foundation gerekend. Het bestedingspercentage is lager dan vorig jaar vanwege de piek in schenkingen ten behoeve van RCO House, en hoger dan de begroting, eveneens vanwege RCO House.

Kosten van fondsenwerving

De Foundation hanteert als norm voor de kosten van fondsenwerving, als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving, een gemiddelde over drie jaar van maximaal 25%. In 2019 bedroegen de kosten als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving voor de Foundation 28,3%. Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar komt daarmee op 27,0%. Het in 2019 gerealiseerde percentage komt relatief hoog uit vanwege de aanzienlijke kosten voor de sponsorcontracten. Vorig jaar werd dit percentage positief beïnvloed door hoge bestedingen in verband met RCO House.

Kosten beheer en administratie

De Foundation hanteert als norm dat het percentage kosten beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten op langere termijn minder is dan 3,5%. In 2019 werd een percentage gerealiseerd van 2,4%, waarmee het 3-jaars gemiddelde uitkomt op 1,9%.

Kosten van beleggingen

De kosten van beleggingen bedroegen in 2019 van € 48.590 (2018: € 70.112). De kosten van vermogensbeheer bedragen ongeveer 0,4% van de totaal beheerde effectenportefeuille.

Risico's

De Foundation heeft de volgende risico's geïdentificeerd die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit:

Vervanging van instrumenten – De instrumenten die de Foundation bezit, zijn verzekerd. Het grootste deel van de waarde van deze instrumentencollectie betreft uitzonderlijke instrumenten. In geval van een verzekeringsuitkering, bijvoorbeeld in geval van verlies of ernstige schade, zal het vervangen van dergelijke instrumenten tijd en moeite kosten. Het vinden van vervangings- of leeninstrumenten zal dan een mogelijke oplossing moeten bieden. Hierin kan echter niet op voorhand volledig in worden voorzien.

Rendement van beleggingen – De omvang van de effectenportefeuille bedraagt € 14 miljoen. Aan het houden van effecten zijn risico's verbonden. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiest de Foundation voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement. Daarbij moet een brede spreiding over diverse beleggingscategorieën zorgen voor het verminderen van ondernemings-, land- of valutaspecifieke beleggingsrisico's. Het beleggingsbeleid wordt periodiek in het bestuur besproken.

Kredietrisico – Het kredietrisico heeft betrekking op het oninbaar worden van een vordering die de Foundation heeft op een tegenpartij. De obligaties en spaarfaciliteiten waarin belegd wordt, worden doorgaans door rating agencies beoordeeld. Van de portefeuille obligaties en spaarfaciliteiten wordt een zeer klein deel belegd in High Yield obligaties. Het kredietrisico van de gehele vastrentende portefeuille wordt beperkt door een goede spreiding over obligaties en het grotendeels toepassen van actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten bij banken die voldoen aan strikte eisen met betrekking tot het tegenpartijrisico (waaronder de credit rating). De liquide middelen, met uitzondering van liquide middelen die onderdeel zijn van een beleggingsmandaat, zijn ondergebracht bij twee banken: ABN AMRO en ING.

Celliste Sol Gabetta en dirigent Peter Eötvös in de wereldpremière van 'akin', het dubbelconcert voor viool en cello van Michel van der Aa. Soliste op viool: Patricia Kopatchinskaja

Valutarisico - Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille wordt beperkt door de beleggingen te spreiden over vaste en zakelijke waarden in verschillende wereldregio's met daaraan gerelateerde valuta (Europa, Verenigde Staten, Azië en opkomende markten).

Renterisico – Renterisico is de invloed die schommelingen in de rente hebben op de toekomstige winstgevendheid. Het renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente zal koersverlies veroorzaken. Het renterisico wordt beperkt door een goede spreiding over looptijden in de portefeuille, beleggingen in bedrijfsobligaties (waarvan het koersverloop tevens afhankelijk is van de bedrijfsresultaten) en een actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten met een beperkt renterisico.

Terugtrekkende overheid – Vanwege onder andere de terugtrekkende overheid zal het risico bestaan dat het Koninklijk Concertgebouworkest een groter beroep moet

doet op de Foundation. De Foundation bevindt zich vanwege de terugtrekkende overheid in een steeds competitiever landschap van fondsenwerving en sponsoring.

Amsterdam, 16 maart 2020
A.M. van Westerloo, *voorzitter*
A.J.M. Nijboer, *penningmeester*

Danser Kenzo danst in een multidisciplinaire productie op muziek van popartiest Spinvis (Eric de Jong) tijdens de Club Night in een uitverkocht Paradiso

JAARREKENING 2019

BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA	2019	2018
1. Materiële vaste activa		
Activa benodigd voor de doelstelling (muziekinstrumenten)	6.629.222	6.529.914
2. Effecten	14.478.199	13.470.976
3. Vorderingen en overlopende activa	647.364	1.670.958
4. Liquide middelen	4.039.914	3.495.943
TOTAAL ACTIVA	25.794.699	25.167.791
PASSIVA	2018	2018
5. Reserves en fondsen (eigen vermogen)		
<i>reserves</i>		
Stichtingskapitaal	23	23
Reserve als bron van inkomsten	15.602.718	14.377.018
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	6.629.222	6.529.914
	22.231.963	20.906.955
<i>fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen op naam	1.605.770	1.548.969
Overige bestemmingsfondsen	38.752	31.836
	1.644.522	1.580.806
6. Langlopende schulden		
Vooruitontvangen schenkingen	45.000	70.000
7. Kortlopende schulden		
Crediteuren	58.321	15.827
Rekening-courant Koninklijk Concertgebouworkest	1.445.520	2.238.562
Vakantiedagen en -geld	12.016	21.815
Vooruitontvangen schenkingen	25.000	25.000
Overige schulden	332.357	308.826
	1.873.214	2.610.031
TOTAAL PASSIVA	25.794.699	25.167.791

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

FONDSENWERVING	rekening 2019	begroting 2019	rekening 2018
1. Baten uit eigen fondsenwerving			
Baten van particulieren	2.924.398	2.869.750	6.134.435
Baten van bedrijven	1.714.974	1.970.788	1.770.523
Baten van andere organisaties zonder winststreven	904.556	910.000	500.352
Som van de geworven baten	5.543.928	5.750.538	8.405.309
2. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	65.000	65.000	65.000
SOM DER BATEN	5.608.928	5.815.538	8.470.309
LASTEN			
3. Besteed aan doelstelling			
Steun aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	4.186.729	3.991.324	7.779.961
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	0	1.000	0
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	209.057	191.268	199.896
Totaal bestedingen	4.395.786	4.183.592	7.979.857
4. Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving:			
(In)directe verwervingskosten	877.687	1.264.675	886.234
Uitvoeringskosten	691.395	634.184	660.959
	1.569.082	1.898.859	1.547.193
5. Kosten beheer en administratie	146.340	133.887	139.927
SOM DER LASTEN	6.111.208	6.216.338	9.666.977
Saldo voor financiële baten en lasten	-502.280	-400.800	-1.196.668
6. Saldo financiële baten en lasten	1.891.004	200.800	-518.063
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	1.388.724	-200.000	-1.714.731

Overschot is toegevoegd/onttrokken aan:			
Vrij besteedbaar vermogen (restant winstverdeling)	1.225.700	pm	-1.110.233
Vastgelegd vermogen:			
Fonds activa doelstelling	99.308	pm	436.440
Fonds op naam	56.801	pm	-103.953
Overige bestemmingsfondsen	6.915	pm	-936.986
	1.388.724	0	-1.714.731

OPBOUW RATIO'S	3-jaars gemiddelde	rekening 2019	begroting 2019	rekening 2018	rekening 2017
Kosten eigen fondsenwerving* als percentage van baten uit eigen fondsenwerving	27,0%	28,3%	33,0%	18,4%	22,2%
Bestedingsratio van de totale baten	75,5%	78,4%	71,9%	94,2%	65,7%
Percentage beheer en administratie	1,9%	2,4%	2,2%	1,4%	1,5%
Kosten fondsenwerving totaal als percentage van de totale baten	27,8%	28,8%	33,5%	19,1%	23,1%
Bestedingsdeel van de totale lasten	71,6%	71,9%	67,3%	82,5%	73,8%

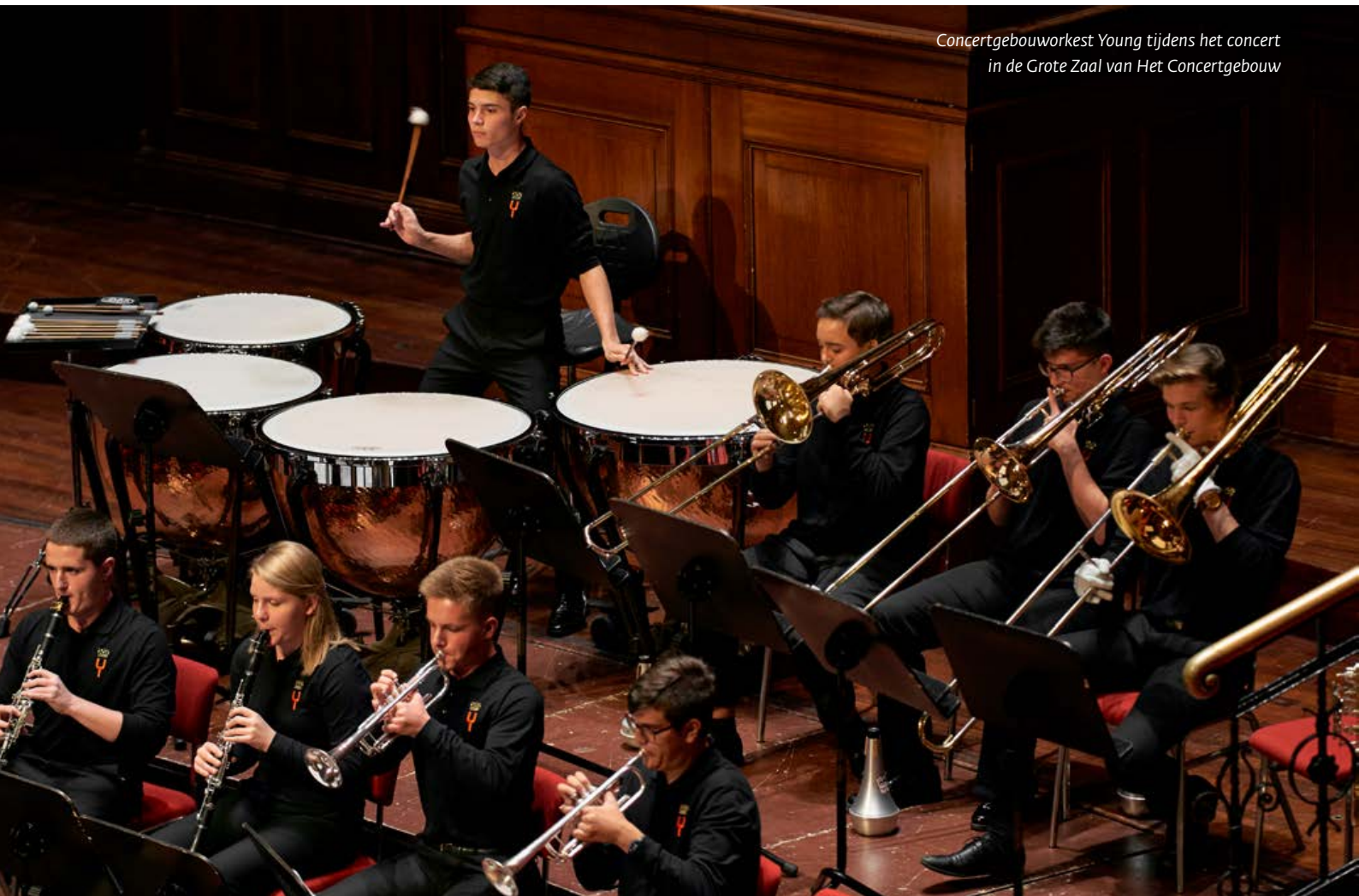
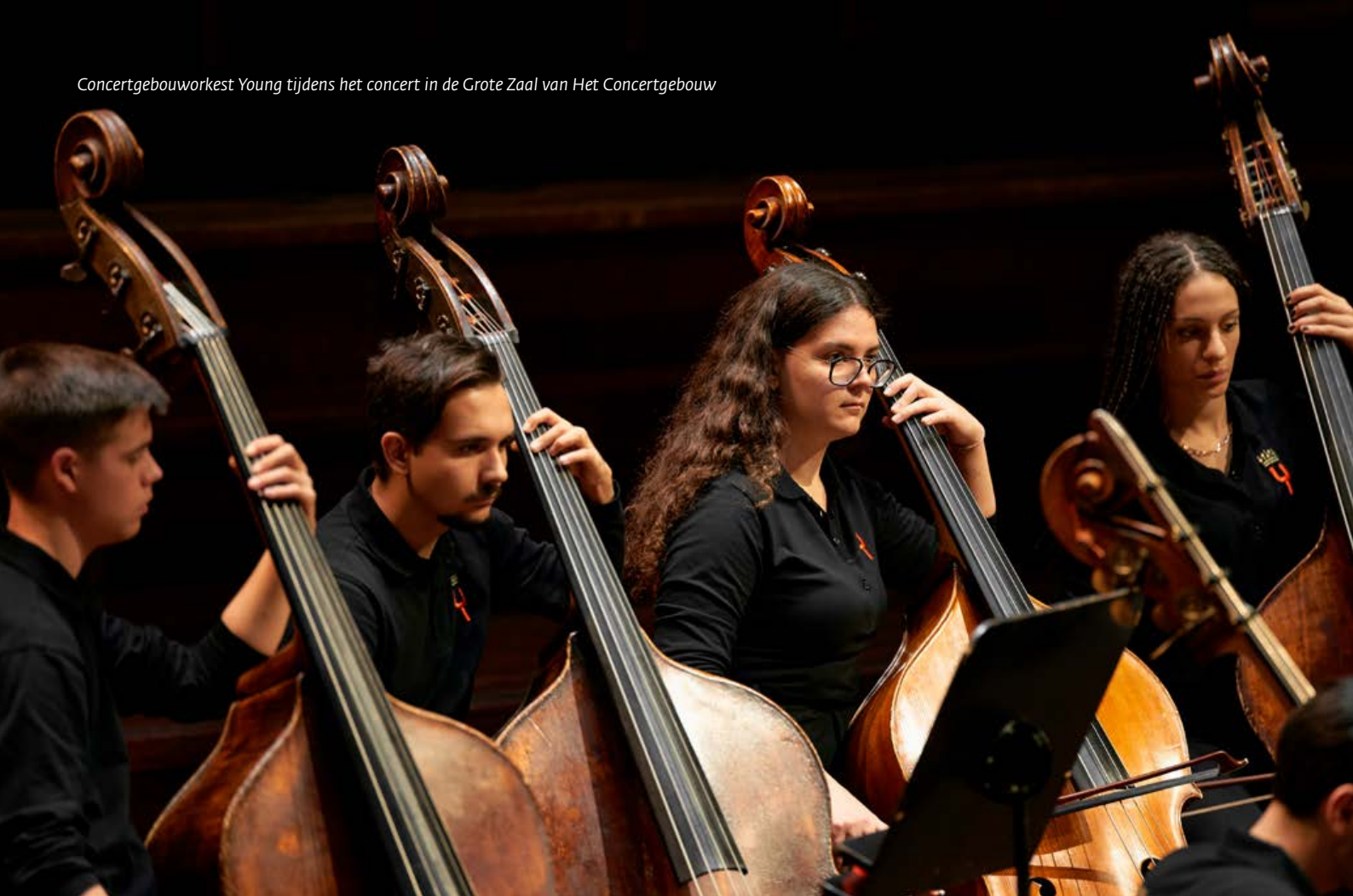
* Volgens CBF-richtlijn geldt een maximum 3-jaars gemiddelde van 25%

KASSTROOMOVERZICHT

KASSTROOMOVERZICHT	*) 1.000 euro	2019	2018
1. Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten		1.389	-1.715
Ongerealiseerde koersresultaat effecten		-1.648	746
		-259	-968
Bij:			
Mutatie voorzieningen		0	0
Afschrijving materiële vaste activa		101	84
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		-158	-884
Impact fusie Stichting Financiering Koninklijk Concertgebouworkest		0	0
Mutatie vorderingen		1.024	-937
Mutatie kortlopende schulden		-737	1.076
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		129	-745
2. Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		-217	-521
Desinvesteringen in materiële vaste activa		16	0
Mutatie effecten - netto inleg/onttrekking		930	-2.082
Mutatie effecten - herbelegging inkomsten		-289	192
Mutaties in langlopende schulden		-25	25
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		415	-2.386
3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0	0
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN (1-2-3)		544	-3.131
Liquide middelen einde boekjaar		4.040	3.496
Liquide middelen begin boekjaar		3.496	6.627
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		544	-3.131

Het Concertgebouworkest speelt tijdens de landelijke opening van het Nationaal Schoolontbijt het eerste deel uit de Vierde symfonie van Brahms in Het Concertgebouw onder leiding van Paavo Järvi

Concertgebouworkest Young tijdens het concert in de Grote Zaal van Het Concertgebouw

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De stichting stelt zich ten doel steun te verlenen aan de 'Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (hierna Concertgebouworkest) en/of aan de leden van dit orkest, alles in de ruimste zin des woords'.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangst en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650 Fondsenwervende organisaties vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen (uitgangspunten) zijn gebaseerd op op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenduidige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Richtlijn verslaggeving fondsenwervende organisaties

Het financieel jaarverslag is ingericht volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties die is gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en de besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

De Stichting RCO Foundation is gevestigd op de Gabriël Metsustraat 16 te Amsterdam. In het voorjaar van 2020 zal de naam van de stichting gewijzigd worden in Foundation Concertgebouworkest.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van RJ 650 Fondsenwervende organisaties en de stellige uitspraken van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

Met betrekking tot de waardering van de muziekinstrumenten wordt onderscheid gemaakt tussen strijkinstrumenten, blaasinstrumenten en overige instrumenten. De strijkinstrumenten worden gewaardeerd tegen de aankoopwaarde, respectievelijk verkrijgingsprijs bij schenking. Over de strijkinstrumenten wordt niet afgeschreven. De blaasinstrumenten en de overige instrumenten worden gewaardeerd tegen aankoopwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

De materiële vaste activa worden per balansdatum beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen. Eventuele waardeverminderingen worden direct ten laste gebracht van het resultaat.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Alle effecten zijn opgenomen in de handelsportefeuille. De portefeuille wordt gewaardeerd tegen actuele waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Transactiekosten die toe te rekenen zijn aan effecten worden rechtstreeks verantwoord in de staat der baten en lasten.

Vorderingen

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente-methode, verminderd met bijzondere waardevermindering-verliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Reserves en fondsen bestaan uit het stichtingskapitaal, een reservering als bron van inkomsten, een reserve voor financiering activa, bestemmingfondsen op naam en overige bestemmingsfondsen. De reserve als bron van inkomsten heeft het karakter van een algemene reserve. De reservering financiering activa betreft vermogen dat is vastgelegd in activa die worden aangewend voor de bedrijfsvoering (muziekinstrumenten). Bestemmingsfondsen worden gevormd voor toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Voor de besteding van deze gelden zijn door derden beperkingen opgelegd.

Lang- en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van langer respectievelijk korter dan een jaar. De schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Begroting

Overeenkomstig de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende organisaties is in het financieel jaarverslag naast de vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar de begroting van het verslagjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Deze begroting is door het bestuur van de Foundation goedgekeurd.

Baten

De opbrengsten bestaan uit ontvangen donaties, giften, schenkingen, legaten, nalatenschappen en het resultaat van beleggingen in het verslagjaar, alsmede alle overige aan enig boekjaar toe te rekenen baten. Een onderdeel van de overige baten betreft de verhuur van instrumenten aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

De toegezegde periodieke uitkeringen worden als baten verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Dividenden

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde effecten worden verantwoord zodra het recht hierop is verkregen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Lasten

De lasten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en worden onderverdeeld naar de volgende drie categorieën:

- bestedingen aan de doelstelling
- wervingskosten
- kosten van beheer en administratie

Kantoor- en personeelskosten worden middels een verdeel-sleutel op basis van de uren besteding van het personeel toegewezen aan de volgende drie categorieën: 66% wordt toegerekend aan wervingskosten, 20% aan lasten besteed aan de doelstelling en de overige 14% aan beheer- en administratielasten.

Afschrijvingen

Afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde en op basis van de verwachte economische levensduur.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds ABP. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. RCO Foundation heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Op zondag 1 december 2019 overleed Mariss Jansons, geliefd conductor emeritus van het Concertgebouworkest

'Valse triste' van Sibelius zonder dirigent, en een minuut stilte ter nagedachtenis aan Mariss Jansons. Voorafgaand aan het reguliere concert opgedragen aan de overleden Maestro

Laurens Woudenberg en Liviu Prunaru voor de Nachtwacht, met een viool (een Maggini) en een hoorn uit de collectie van het Rijksmuseum

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering

Door RCO Foundation worden hoogwaardige instrumenten verhuurd aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest. Het verloop van de bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering is als volgt:

MATERIËLE VASTE ACTIVA				
	strijk-instrumenten	blaas-instrumenten	overige instrumenten	totaal
Stand per 1 januari 2019				
Aanschafwaarde	5.859.013	797.837	894.793	7.551.643
Cumulatieve afschrijvingen	0	-476.600	-545.130	-1.021.729
	5.859.013	321.238	349.663	6.529.914
Mutaties 2019				
Investeringsen	150.649	57.273	9.114	217.036
Desinvesteringen	aanschafwaarde	-16.336	0	-16.336
	cum. afschrijving	0	0	0
Afschrijvingen	0	-57.587	-43.804	-101.392
	134.313	-315	-34.690	99.308
Stand per 31 december 2019				
Aanschafwaarde	5.993.326	855.110	903.906	7.752.343
Cumulatieve afschrijvingen	0	-534.187	-588.934	-1.123.121
BOEKWAARDE	5.993.326	320.923	314.972	6.629.222
Afschrijvingspercentages	0%	10%	10%	

De afschrijvingen van de blaas- en overige instrumenten worden naar tijdsgelang vanaf het moment van ingebruikneming berekend. In 2019 is geen sprake van bijzondere waardeverminderingen.

2. Effecten

EFFECTEN	beurswaarde ultimo 2019	beurswaarde ultimo 2018
Stand per 1 januari	13.470.976	12.327.447
Stortingen/(onttrekkingen)	-640.853	1.889.994
Koers- en valutaresultaat	1.648.076	-746.465
STAND PER 31 DECEMBER	14.478.199	13.470.976

De effecten zijn voor rekening en risico van RCO Foundation in beheer gegeven aan ABN Amro bank en staan ter vrije beschikking van de Stichting. Er wordt uitsluitend belegd in beleggingen die voldoen aan de Global Compact van de Verenigde Naties. Het beleggingsbeleid van RCO Foundation is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn (langer dan 30 jaar). Het risicoprofiel van de beleggingen kan omschreven worden als matig defensief. Het beleggingsdoel houdt het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het beleggingsbeleid is gericht op een stabiele waardegroei van het belegde vermogen, met als streefrendement een totaal rendement (som van inkomsten en vermogenswinst) van jaarlijks 4%. Uitgangspunt voor de verdeling over beleggingscategorieën is als volgt: aandelen 42,5%, obligaties 52,5%, liquiditeiten 5% en alternatieve categorieën (zoals onroerend goed) 0%. Daarbij wordt over de verschillende beleggingscategorieën binnen een bandbreedte belegd van respectievelijk plus of minus circa 12,5%-12,5%, 17,5%-27,5%, 40%-5% en 0%-0%, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financiële markten. Het resultaat op de beleggingen bedroeg in 2019 12,18% (2018: 3,48% negatief). De waarde van de beleggingen op 18 maart 2020 bedroeg € 13.289.675 (excl. € 1.590.734 liquiditeiten, die onder liquide middelen worden verantwoord).

Vlottende activa

3. Vorderingen

Deze post is als volgt samengesteld:

	31 december 2019	31 december 2018
Rente	0	1.738
Belasting	62.238	53.814
Debiteuren	83.443	436.916
Rekening-courant St. Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	343.003	615.241
Overige vorderingen	158.680	563.249
TOTAAL	647.364	1.670.958

Overige vorderingen hebben voornamelijk betrekking op vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Het maximale kredietrisico per balansdatum is de reële waarde van elke post uit de vorderingen zoals bovenstaand omschreven.

4. Liquide middelen

Dit betreft gelden bij bankinstellingen, de rekeningcourant-saldi en deposito's. Het totaal aan liquide middelen op 31 december 2019 bedraagt € 4.039.914. Hiervan maakt € 2.240.116 deel uit van de effectenportefeuille. De overige tegoeden zijn direct opeisbaar.

5. Reserves en fondsen

De mutaties in reserves en fondsen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

MUTATIES IN RESERVES EN FONDSEN			
	1 januari 2019	exploitatiesaldo	31 december 2019
Reserves			
Stichtingskapitaal	23	0	23
Reserve als bron van inkomsten	14.377.018	1.225.700	15.602.718
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	6.529.914	99.308	6.629.222
	20.906.955	1.325.008	22.231.963
Fondsen			
Bestemmingsfondsen op naam	1.548.969	56.801	1.605.770
Overige bestemmingsfondsen	31.836	6.915	38.752
	1.580.806	63.716	1.644.522
	22.487.761	1.388.724	23.876.485

Reserve als bron van inkomsten

Om de continuïteit in de steunverlening aan het Concergebouworkest te kunnen waarborgen, is gekozen voor de opbouw van een vermogensfonds. Het opbouwen van deze reserve is een hoofdactiviteit van de Foundation: met het rendement van dit vermogen kunnen concrete projecten gefinancierd worden. Het verworven vermogen blijft, ook op de lange termijn, in stand door te investeren in instrumenten die passen bij de unieke klankkleur van het Koninklijk Concertgebouworkest en te beleggen in hoogwaardige financiële waarden. Vervolgens kan met het rendement van het besteedbaar vermogen jaarlijks een aantal concrete projecten worden gefinancierd. In samenspraak met het bestuur van het Concertgebouworkest is besloten ten alle tijden een gezamenlijk buffervermogen van € 14 miljoen aan te houden dat vooralsnog 50%/50% wordt verdeeld. Op 31 december 2019 voldoet de Foundation aan dit interne vermogensbeleid.

Reserve financiering activa

De reserve financiering activa geeft het bedrag aan dat duurzaam is vastgelegd in muziekinstrumenten.

SPECIFICATIE / VERLOOP BESTEMMINGSFONDSEN OP NAAM				
	1 januari 2019	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	31 december 2019
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten	67.066	6.500	7.500	66.066
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten	38.100	0	4.000	34.100
Bernard Haitink Fonds voor jong talent	129.392	0	9.836	119.556
Willem Mengelberg Fonds	250.984	0	12.662	238.322
Christiaan Vlek Fonds	89.443	11.000	5.665	94.778
Van Ees-Havenstein Fonds	50.500	0	0	50.500
Jacobson Fonds	50.540	0	10.000	40.540
Els Mosler Fonds	56.744	0	7.607	49.137
Willem & Wihelmina Bouwes Fonds	47.237	0	7.052	40.185
Irwan Rachman Fonds	42.086	10.000	8.772	43.314
Für Elise Fonds	0	0	0	0
Huib Kersten Fonds	60.088	0	6.102	53.986
De Witt Wijnen Fonds	22.450	10.000	1.400	31.050
In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	30.000	0	2.000	28.000
Pan Fonds	62.677	75	0	62.752
Alfred Nijkerk Fonds	91.500	0	14.500	77.000
Frances Fonds	20.000	25.000	25.000	20.000
CS Fonds	2.346	5.000	4.910	2.436
Het Mozartgenootschap	39.413	1.500	2.975	37.938
Kirill Kondrashin Fonds	30.000	0	5.000	25.000
Sjoerd van den Berg Fonds, voor jong & nieuw publiek	35.795	4.500	6.250	34.045
Ben Pauw Fonds	61.715	20.000	9.322	72.393
Greta Steneker-van der Drift Fonds	20.000	5.000	0	25.000
Burgerhout Fonds	20.000	10.000	11.320	18.680
Reni en Egon Mosler Fonds	90.895	10.000	1.201	99.694
Mr. Cornelis Roozen Fonds	120.000	0	15.000	105.000
Richter Fonds	10.000	10.000	10.000	10.000
Fréan Visscher Fonds	10.000	10.000	2.500	17.500
Helen Wieringa Fonds	0	10.000	1.200	8.800
Van Lith-Dumont Fonds	0	100.000	0	100.000
TOTAAL	1.548.969	248.575	191.774	1.605.770

SPECIFICATIE / VERLOOP OVERIGE BESTEMMINGSFONDSEN				
	1 januari 2019	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	31 december 2019
Belgische Vrienden	31.836	21.260	14.344	38.752
TOTAAL	31.836	21.260	14.344	38.752

Doelstelling per fonds

De doelstellingen van de fondsen worden in het bestuursverslag toegelicht.

6. Langlopende schulden

Langlopende schulden bestaan uit schenkingen die vooruit ontvangen zijn in de vorm van een lening. De jaarlijkse aflossing wordt geschonken aan RCO Foundation. De looptijd van de leningen bedraagt 5 jaar.

	31 december 2019	31 december 2018
Stand 1 januari	95.000	60.000
Ontvangen gelden	0	50.000
Kwijtescholden u.h.v. schenking	-25.000	-15.000
Kortlopend deel	-25.000	-25.000
STAND 31 DECEMBER	45.000	70.000

7. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden bestaan uit crediteuren, de rekening-courantverhouding met het Concertgebouworkest en St. Beheer Vastgoed Kon. Concertgebouworkest, vakantiedagen en -geld en overige schulden. De rekening-courantverhouding met het Concertgebouworkest betreft nog te betalen bestedingen, in rekening gebrachte salariskosten en doorbelaste overige kosten, gecorrigeerd met verschuldigde schenkingen en huur instrumenten. Deze post is als volgt samengesteld:

	31 december 2019	31 december 2018
Crediteuren	58.321	15.827
Rekening-courant Koninklijk Concertgebouworkest	1.445.520	2.238.562
Rekening-courant Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	0	0
Vakantiedagen en -geld	12.016	21.815
Vooruitontvangen schenkingen	25.000	25.000
Overige schulden	332.357	308.826
TOTAAL	1.873.214	2.610.031

Overige schulden bevat € 305.066 met betrekking tot vooruitontvangen sponsorgelden (2018: € 299.925).

Dirigent Pablo Heras-Casado en jongeren van Concertgebouworkest Young luisteren na afloop van een repetitie naar een goed verhaal van een trombonist

TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Baten uit eigen fondsenwerving

BATEN UIT EIGEN FONDSENWERVING			
	2019	begroting 2019	2018
Donaties, giften en schenkingen	1.386.663	1.646.750	1.586.244
Donaties, giften en schenkingen m.b.t. RCO House	1.058.340	923.000	4.476.716
Legaten	175.203	50.000	10.800
Nalatenschappen	304.193	250.000	60.674
Totaal baten van particulieren	2.924.398	2.869.750	6.134.435
De Salon	79.167	83.500	98.667
Sponsorcontracten	1.635.807	1.887.288	1.671.856
Totaal baten van bedrijven	1.714.974	1.970.788	1.770.523
Andere organisaties zonder winststreven	904.556	910.000	500.352
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	904.556	910.000	500.352

De baten van particulieren waren ruim € 125.000 lager dan begroot, met name door schenkingen uit het buitenland die reeds eind 2018 ontvangen zijn. De inkomsten uit legaten en nalatenschappen waren bijna € 180.000 hoger dan begroot. Deze zijn, gezien hun aard, moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren. In 2019 werden zeven legaten en twee nalatenschappen ontvangen.

Sponsorcontracten

Als gevolg van de juridische fusie van RCO Foundation met Stichting Financiering Koninklijk Concertgebouworkest zijn alle sponsorcontracten van rechtswege overgegaan op RCO Foundation. Via de sponsorcontracten verbinden de sponsors zich ook aan het orkest.

Het Concertgebouworkest heeft twee hoofdsponsors ('Global Partners'), namelijk:	
ING	contract tot en met 31 augustus 2026
Unilever	contract tot en met 31 december 2025
alsmede negen kleinere sponsors ('Partners'):	
Accenture	contract tot en met 31 augustus 2020
Allen & Overy	contract tot en met 31 augustus 2020
Arcadis	contract tot en met 31 augustus 2021
ATP	contract tot en met 31 december 2022
CBRE	contract tot en met 31 augustus 2021
De Brauw Blackstone Westbroek	contract tot en met 31 augustus 2021
Friesland Campina (vanaf 2020)	contract tot en met 31 december 2022
KLM	contract tot en met 31 december 2021
Loyens & Loeff	contract tot en met 31 augustus 2023
Privium	contract tot en met 31 mei 2020
PwC	contract tot en met 31 augustus 2021
Stibbe	contract tot en met 31 augustus 2020

Op basis van sponsorcontracten heeft RCO Foundation een jaarlijks (periode 1/9/2019-31/8/2020) recht op sponsorbijdragen. Per 31 december 2019 hebben de sponsors nog recht op tegenprestaties in de vorm van concertkaartjes ter waarde van € 126.000 (2018: € 127.000). Met KLM is een sponsorovereenkomst in de vorm van een ruilovereenkomst aangegaan, waarbij KLM zich verplicht heeft om in 2021 een tegenprestatie ter waarde van € 150.000 te leveren.

Tot en met 2019 is voor € 58.003.978 aan giften ontvangen en toezeggingen gekregen. Daarvan was ultimo 2019 een bedrag van € 47.492.214 ontvangen. Het nog te ontvangen bedrag van € 10.511.764 is hieronder gespecificeerd. Hiervan heeft het grootste deel betrekking op RCO House en op sponsorcontracten.

jaar	bedrag
1993 t/m 2018	41.948.286
ontvangen in het boekjaar 2019	5.543.928
ontvangen tot en met jaar 2019	47.492.214

nog te ontvangen (voornamelijk periodieke schenkingen):	
2019 achterstallig	51.197
2020	1.936.050
2021	1.598.475
2022	680.145
2023	288.400
2024	104.900
latere jaren	81.500
	52.232.881

De Salon nog te ontvangen:	
2019 achterstallig 0 Dit bedrag is opgenomen onder de post vorderingen en is verantwoord bij de opbrengsten in het boekjaar 2019	pm
2020	84.417
2021 en latere jaren	87.000
	171.417

Sponsorcontracten nog te ontvangen:	
2020	1.419.500
2021	1.100.333
2022	917.000
2023	893.667
2024	847.000
latere jaren	422.180
	5.599.680
TOTAAL	58.003.978

2. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

OVERIGE BATEN			
	2019	begroting 2019	2018
Opbrengst verhuur instrumenten	65.000	65.000	65.000
TOTAAL OVERIGE BATEN	65.000	65.000	65.000

De instrumentencollectie wordt tegen vergoeding ter beschikking gesteld aan het Concertgebouworkest.

3. Besteed aan doelstelling

BESTEED AAN DOELSTELLING			
	2019	begroting 2019	2018
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest			
Afschrijving instrumenten	101.392	87.000	84.352
Premie verzekeringen instrumenten	118.405	122.000	125.870
Onderhoud instrumenten	174.617	141.000	134.845
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	201.812	208.500	170.164
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	7.500	7.500	7.500
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	4.000	4.000	4.000
Bestedingen Bernard Haitink Fonds	9.836	7.500	13.200
Bestedingen Willem Mengelberg Fonds	12.662	10.000	11.771
Bestedingen Christiaan Vlek Fonds	5.665	5.000	0
Bestedingen Jacobson Fonds	10.000	10.000	0
Bestedingen Els Mosler Fonds	7.607	10.000	18.272
Bestedingen Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds	7.052	3.000	1.862
Bestedingen Irwan Rachman Fonds	8.772	5.000	5.100
Bestedingen Huib Kersten Fonds	6.102	5.000	5.131
Bestedingen De Witt Wijnen Fonds	1.400	5.000	36.250
Bestedingen In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	2.000	5.000	6.000
Bestedingen Pan Fonds	0	5.000	1.232
Bestedingen Alfred Nijkerk Fonds	14.500	10.000	18.500
Bestedingen Frances Fonds	25.000	15.000	25.000
Bestedingen CS Fonds	4.910	1.700	11.504
Bestedingen 'Het Mozart Genootschap'	2.975	10.000	10.000
Bestedingen Kondrashin Fonds	5.000	10.000	10.000
Bestedingen Sjoerd van den Berg Fonds	6.250	2.500	0
Bestedingen Ben Pauw Fonds	9.322	2.500	2.500
Bestedingen Burgerhout Fonds	11.320	5.500	10.000
Bestedingen Reni en Egon Mosler Fonds	1.201	6.000	13.105
Bestedingen Mr. Cornelis Roozen Fonds	15.000	15.000	15.000
Bestedingen Richter Fonds	10.000	1.000	0
Bestedingen F. Visscher Fonds	2.500	750	0
Bestedingen Helen Wieringa Fonds	1.200	1.000	0
Bestedingen Concertgebouworkest inzake sponsorcontracten	873.954	882.308	892.758
Bestedingen RCO House	982.238	654.267	5.414.759
Bestedingen Belgische Vrienden	5.000	0	5.000
Bestedingen overig	439	2.000	2.631
Overige bijdragen aan familieconcerten, educatieve- en artistieke projecten	1.407.098	1.601.299	653.655
Bijdrage aan automatiseringskosten (CRM-systeem)	30.000	30.000	20.000
RCO Universe	100.000	100.000	50.000
	4.186.729	3.991.324	7.779.961
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden RCO			
Kerstgeschenk gepensioneerden/representatie	0	1.000	0
TOTAAL STEUN/ONDERSTEUNING DOELSTELLING	4.186.729	3.992.324	7.779.961
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling (tabel 1 / kolom 1)	209.057	191.268	199.896
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	4.395.786	4.183.592	7.979.857

De steun aan het Concertgebouworkest was bijna € 200.000 hoger dan begroot, met name door schenkingen aan RCO House.

4. Wervingskosten

KOSTEN EIGEN FONDSENWERVING			
(In)directe verwervingskosten		begroting	
	2019	2019	2018
Bijeenkomsten/werving particulieren	148.319	243.335	108.163
Wervingskosten RCO House	76.102	145.000	53.662
Bijeenkomsten/werving De Salon	61.065	66.250	77.355
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	104.622	106.000	114.586
Wervingskosten Sponsors	487.578	701.090	530.037
Publiciteit	0	3.000	2.430
	877.687	1.264.675	886.234
Uitvoeringskosten (zie tabel 1 / kolom 2)	691.395	634.184	660.959
TOTAAL WERVINGSKOSTEN	1.569.082	1.898.859	1.547.193

In de realisatie van de directe wervingskosten is - afgezien van de wervingskosten sponsors - ten opzichte van de begroting een besparing van ca. € 167.000 geweest, die veroorzaakt is door minder wervingsevenementen in het algemeen en in het bijzonder voor RCO House. De wervingskosten sponsors, die grotendeels uit tegenprestaties in de vorm van concertkaarten en ontvangsten bestaan, waren fors lager dan de begroting omdat ook de baten uit sponsorcontracten achterbleven op de begroting.

5. Kosten beheer en administratie doelstelling

(zie tabel 1 / kolom 3) 146.340 133.887 139.927

TABEL 1 Lasten verdeling en toerekening aan de doelstelling						
	doelstelling	wervings-	beheer en	totaal	begroting	totaal
	steun aan RCO	kosten	admin.	2019	2019	2018
Steun aan RCO	4.186.729	0	0	4.186.729	3.991.324	7.779.961
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden RCO	0	0	0	0	1.000	0
Bijeenkomsten/ werving particulieren	0	148.319	0	148.319	243.335	108.163
Wervingskosten RCO House	0	76.102	0	76.102	0	53.662
Bijeenkomsten/werving de Salon	0	61.065	0	61.065	66.250	77.355
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	0	104.622	0	104.622	106.000	114.586
Wervingskosten Sponsors	0	487.578	0	487.578	701.090	530.037
Publiciteit	0	0	0	0	3.000	2.430
Uitvoeringskosten						
Salaris	131.197	432.949	91.838	655.983	659.801	652.462
Sociale lasten	17.766	58.629	12.436 *	88.832	80.496	89.637
Pensioenlasten	21.198	69.954	14.839 *	105.990	106.042	92.595
Overige personeelskosten	27.078	89.357	18.955 *	135.390	27.800	85.643
Kantoorkosten	11.573	38.191	8.101 *	57.865	82.000	73.978
Bestuur/afd. e.d.	245	809	172 *	1.226	200	5.168
Databeheer	0	396	0	396	0	179
Overige algemene kosten:						
Notariskosten	0	1.110	0	1.110	3.000	1.122
Totaal uitvoeringskosten	209.057	691.395	146.340	1.046.792	959.339	1.000.783
TOTAAL	4.395.786	1.569.082	146.340	6.111.208	6.071.338	9.666.977

*) Van de salariskosten en kantoorkosten is 20% bestemd voor het beheer van de collectie muziekinstrumenten, 66% is besteed aan fondsenwerving en 14% is besteed aan algemene beheer- en administratiekosten. De uitvoeringskosten waren hoger dan begroot vanwege inhuur van uitzendkrachten.

6. Saldo financiële baten en lasten

SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
	begroting		
	2019	2019	2018
Inkomsten effectenportefeuille	286.437	250.000	289.467
Koers- en valutaresultaat effecten	1.653.845	0	-738.271
Rente liquide middelen (bank- en spaarrekeningen)	386	0	1.943
	1.940.668	250.000	-446.861
Kosten van beleggingen	-48.590	-48.000	-70.112
Overige bankkosten	-1.074	-1.200	-1.090
TOTAAL SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	1.891.004	200.800	-518.063

De baten uit beleggingen worden prudent begroot. Het herstel en verdere stijging van de aandelenmarkt in 2019 leidde tot een grote ongerealiseerde koerswinst. De met de beleggingen samenhangende kosten bedroegen in 2019 ruim € 48.000. Dit is een daling van € 21.000 ten opzichte van 2018. Deze daling wordt verklaard door gunstigere tariefafspraken.

PERSONEEL

	rekening	begroting	rekening
	2019	2019	2018
Gemiddeld aantal personeelsleden in FTE	11,1	11,1	11,1
Totaal bezoldiging bestuurders en toezichhouders	0	0	0
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichhouders	0	0	0

De Foundation heeft geen werknemers in dienst. Het personeel wordt doorbelast vanuit Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

Maar liefst 16 pauken schrijft Berlioz voor in zijn 'Grote requiem' ofwel Grande messe des morts. Bijzondere productie met groot koor in het kader van dodenherdenking op 4 mei

Verbonden partijen

A. Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (Concertgebouworkest)

Aard der activiteiten

De Stichting stelt zich ten doel de bevordering van de Nederlandse muziekcultuur door het in stand houden van het Koninklijk Concertgebouworkest en het doen geven van muziekuitvoeringen door dit orkest, alsmede door alle andere aan dit doel dienstige wettelijke middelen.

Prestaties door het Concertgebouworkest

- administratieve dienstverlening (om niet)
- het verzekeren van de ter beschikking gestelde instrumenten
- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van personeel

Prestaties jegens Concertgebouworkest

- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van haar instrumenten aan de leden van het Koninklijk Concertgebouworkest
- het bijeenbrengen van gelden ten behoeve van het doel van het Concertgebouworkest

B. Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest

Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het houden, beheren en exploiteren van registergoederen ten behoeve van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Prestaties door de Stichting Beheer Vastgoed

- het vanaf eind 2018 beschikbaar stellen van kantoorruimtes, en oefenruimtes en een ensemblezaal voor musici van het Koninklijk Concertgebouworkest

Prestaties jegens de Stichting Beheer Vastgoed

- het bijeenbrengen van gelden ten behoeve van het doel van de Stichting Beheer Vastgoed

Overige gegevens

1. Bestemming resultaat

Het saldo van baten en lasten bedraagt € 1.388.724 en de bestemming van dit resultaat is als volgt:

Besteedbaar vermogen	
Reserve als bron van inkomsten	1.225.700
Vastgelegd vermogen	
Fonds activa doelstelling	99.308
Fonds op Naam	56.801
Overige bestemmingsfondsen	6.915
TOTAAL	1.388.724

2. Gebeurtenissen na balansdatum

De maatregelen die genomen zijn in de strijd tegen het coronavirus hebben impact op de gehele Nederlandse samenleving. Ook Foundation Concertgebouworkest wordt hiermee geconfronteerd. Het feit dat het orkest vanaf 12 maart tot mogelijk het einde van het seizoen niet kan optreden, alsmede de huidige economische situatie kan voor de Foundation vergaande gevolgen hebben. Voor een nadere uiteenzetting verwijzen wij u naar het bestuursverslag onder hoofdstuk 6.

Amsterdam, 23 maart 2020

A.M. van Westerloo, voorzitter
A.J.M. Nijboer, penningmeester

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting RCO Foundation te Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting RCO Foundation te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting RCO Foundation per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting RCO Foundation zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvenootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 1 april 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
J.J.H.G. Stengs RA

BEGROTING 2020

Bijlage 1

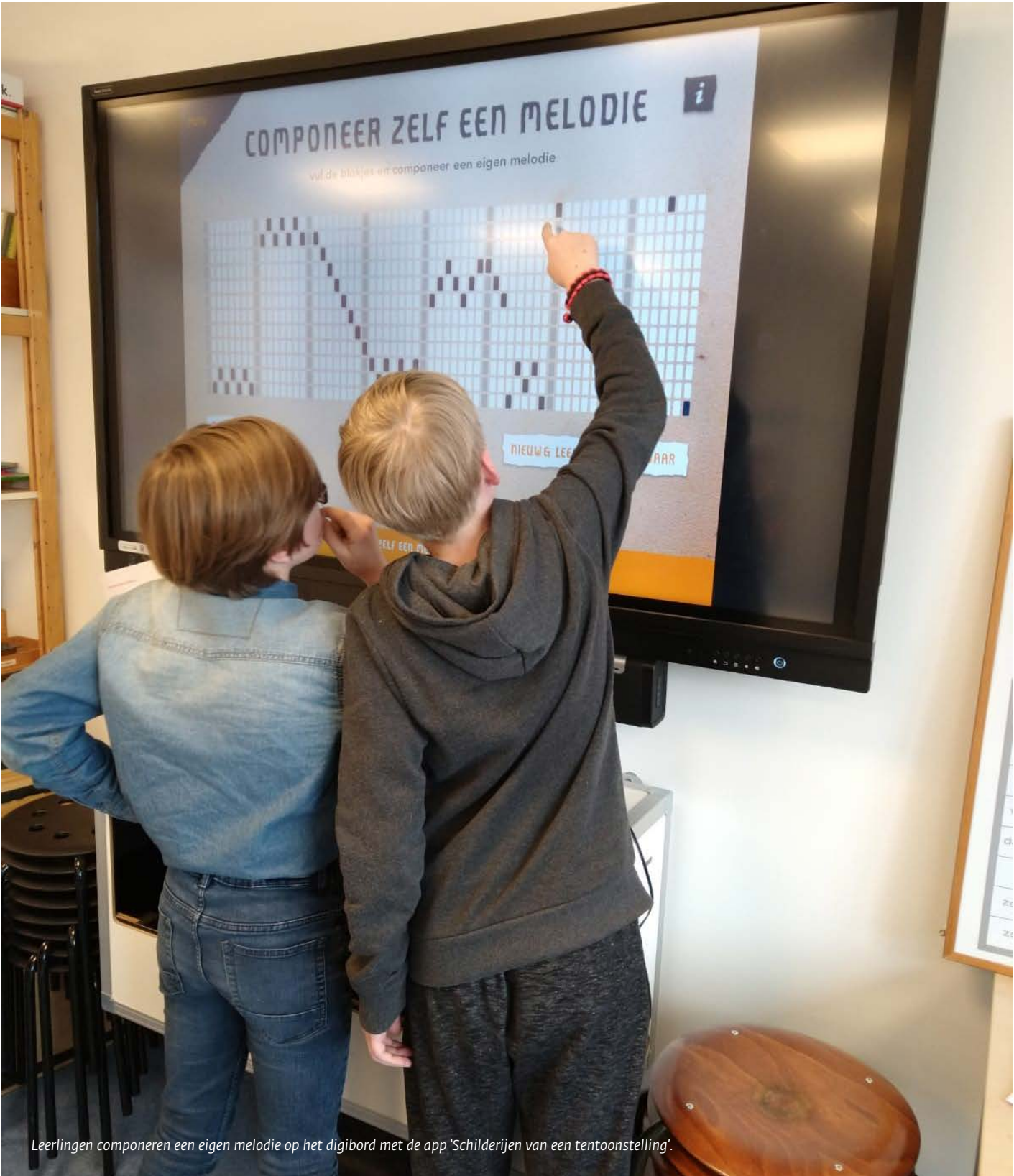
BEGROTING	2019	realisatie 2019	2020
FONDSSENWERVING			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Donaties, giften en schenkingen	1.646.750	1.386.663	1.427.200
Donaties, giften en schenkingen m.b.t. RCO House	923.000	1.058.340	622.075
Legaten	50.000	175.203	50.000
Nalatenschappen	250.000	304.193	300.000
De Salon	83.500	79.167	139.668
Sponsorcontracten	1.887.288	1.635.807	1.942.415
Andere organisaties zonder winststreven	910.000	904.556	1.247.000
	5.750.538	5.543.928	5.728.358
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten			
Opbrengst verhuur instrumenten	65.000	65.000	65.000
Som der baten	5.815.538	5.608.928	5.793.358
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
Steun aan St. Koninklijk Concertgebouworkest	3.991.324	4.186.729	3.682.269
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden	1.000	0	0
Stichting Koninklijk Concertgebouworkest			
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	191.268	209.057	211.671
	4.183.592	4.395.786	3.893.940
Wervingskosten	33,0%	28,3%	30,6%
Kosten eigen fondsenwerving			
(In)directe verwervingskosten	1.119.675	801.585	1.041.732
Wervingskosten RCO House	145.000	76.102	10.000
Uitvoeringskosten	634.184	691.395	699.516
	1.898.859	1.569.082	1.751.248
Kosten beheer en administratie			
	133.887	146.340	148.170
Som der lasten	6.216.338	6.111.208	5.793.358
Saldo voor financiële baten en lasten	-400.800	-502.280	0
Rente, dividenden en koersresultaten	250.000	1.940.668	200.000
Kosten van beleggingen	-48.000	-48.590	-49.000
Overige bankkosten	-1.200	-1.074	-1.000
Saldo financiële baten en lasten	200.800	1.891.004	150.000
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-200.000	1.388.724	150.000

OVERSCHOT IS TOEGEVOEGD/ONTTROKKEN AAN:	2019	realisatie 2019	2020
Vrij besteedbaar vermogen	pm	1.225.700	pm
Vastgelegd vermogen:			
Fonds activa doelstelling	pm	99.308	pm
Fonds op naam	pm	56.801	pm
Overige bestemmingsfondsen	pm	6.915	pm
TOTAAL	0	1.388.724	0

Slagwerker Herman Rieken legt de spelregels uit van de stoelendans waarmee schenkers, hun kinderen en kleinkinderen de stoelen in de Amsterdamzaal gaan inwijden

SPECIFICATIE BEGROTING	2019	realisatie 2019	2020
Donaties, giften en schenkingen			
Schenkingsprogramma: Periodieke schenkingen	721.000	645.083	865.000
Schenkingsprogramma: Eenmalige giften	10.000	25.914	5.000
Fondsen op Naam	99.000	238.575	150.000
Donaties t.b.v. Academie (geen fondsen)	3.000	4.635	0
Diversen (t.b.v. instrumenten en dergelijke)	813.750	472.455	407.200
	1.646.750	1.386.663	1.427.200

Leerlingen componeren een eigen melodie op het digibord met de app 'Schilderijen van een tentoonstelling'.

SPECIFICATIE BEGROTING	2019	realisatie 2019	2020
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest			
Afschrijving instrumenten	87.000	101.392	105.000
Premie verzekeringen instrumenten	122.000	118.405	120.000
Onderhoud instrumenten	141.000	174.617	138.000
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	208.500	201.812	271.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	7.500	7.500	10.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	4.000	4.000	4.000
Bestedingen Bernard Haitink Fonds	7.500	9.836	7.500
Bestedingen Willem Mengelberg Fonds	10.000	12.662	10.000
Bestedingen Christiaan Vlek Fonds	5.000	5.665	5.000
Bestedingen Jacobson Fonds	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Els Mosler Fonds	10.000	7.607	10.000
Bestedingen Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds	3.000	7.052	8.000
Bestedingen Irwan Rachman Fonds	5.000	8.772	5.000
Bestedingen Huib Kersten Fonds	5.000	6.102	5.000
Bestedingen De Witt Wijnen Fonds	5.000	1.400	5.000
Bestedingen In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	5.000	2.000	5.000
Bestedingen Pan Fonds	5.000	0	5.000
Bestedingen Alfred Nijkerk Fonds	10.000	14.500	10.000
Bestedingen Frances Fonds	15.000	25.000	10.000
Bestedingen CS Fonds	1.700	4.910	5.000
Bestedingen 'Het Mozart Genootschap'	10.000	2.975	10.000
Bestedingen Kondrashin Fonds	10.000	5.000	10.000
Bestedingen Sjoerd van den Berg Fonds	2.500	6.250	2.500
Bestedingen Ben Pauw Fonds	2.500	9.322	5.000
Bestedingen Burgerhout Fonds	5.500	11.320	5.000
Bestedingen Reni en Egon Mosler Fonds	6.000	1.201	10.000
Bestedingen Mr. Cornelis Roozen Fonds	15.000	15.000	15.000
Bestedingen Richter Fonds	1.000	10.000	5.000
Bestedingen F. Visscher Fonds	750	2.500	2.000
Bestedingen Helen Wieringa Fonds	1.000	1.200	2.000
Bestedingen Van Lith-Dumont Fonds	0	0	10.000
Bestedingen RCO inzake sponsorcontracten	882.308	873.954	991.751
Bestedingen RCO House	654.267	982.238	503.018
Bestedingen Belgische Vrienden	0	5.000	5.000
Bestedingen overig	2.000	439	0
Overige bijdragen aan familieconcerten, educatieve- en artistieke projecten	1.601.299	1.407.098	1.227.500
Bijdrage aan automatiseringskosten (CRM-systeem)	30.000	30.000	30.000
RCO Universe	100.000	100.000	100.000
	3.991.324	4.186.729	3.682.269
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden			
Kerstgeschenk gepensioneerden/representatie	1.000	0	0
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	191.268	209.057	211.671
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	4.183.592	4.395.786	3.893.940

SPECIFICATIE UITVOERINGSKOSTEN EN SALARISKOSTEN BEHEER MUZIEKINSTRUMENTEN			
Begroting 2019			
Verdeling uitvoeringskosten			
	doelstelling steun Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	131.960	435.469	92.372
Sociale lasten	16.099	53.127	11.269
Pensioenlasten	21.208	69.988	14.846
Overige personeelskosten	5.560	18.348	3.892
Kantoorkosten	16.400	54.120	11.480
Bestuur/afd. e.d.	40	132	28
Databeheer	0	0	0
Overige algemene kosten			
Notariskosten	0	3.000	0
	191.268	634.184	133.887

Realisatie 2019			
Verdeling uitvoeringskosten			
	doelstelling steun Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	131.197	432.949	91.838
Sociale lasten	17.766	58.629	12.436
Pensioenlasten	21.198	69.954	14.839
Overige personeelskosten	27.078	89.357	18.955
Kantoorkosten	11.573	38.191	8.101
Bestuur/afd. e.d.	245	809	172
Databeheer	0	396	0
Overige algemene kosten			
Notariskosten	0	1.110	0
	209.057	691.395	146.340

Begroting 2020			
Verdeling uitvoeringskosten			
	doelstelling steun Concertgebouworkest	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	139.507	460.374	97.655
Sociale lasten	17.299	57.086	12.109
Pensioenlasten	24.125	79.613	16.888
Overige personeelskosten	18.200	60.060	12.740
Kantoorkosten	12.500	41.250	8.750
Bestuur/afd. e.d.	40	132	28
Databeheer	0	0	0
Overige algemene kosten			
Notariskosten	0	1.000	0
	211.671	699.516	148.170

ROOSTER VAN AFTREDEN BESTUURSLEDEN

Bijlage 2

bestuursleden	aangetreden	herbenoeming	2e termijn	aftreden
A.M. van Westerloo	12-03-2014	2018	2022	2026
H.H. Kersten	02-03-2010	2014	2018	2022
H.H. Rubingh	19-01-2015	2019	2023	2027
A.J.M. Nijboer	29-09-2015	2019	2023	2027
J.W.T. van der Steen	29-09-2015	2019	2023	2027
J. Treffers	01-11-2018	2022	2026	2030
P.C. Cramer-de Jong	01-11-2018	2022	2026	2030
D.W. Bazen	01-01-2020	2020	2024	2028

Het Koninklijk Concertgebouworkest

Bernard Haitink, eredirigent
Mariss Jansons, conductor emeritus †
Riccardo Chailly, conductor emeritus

Directie in 2019

Jan Raes, algemeen directeur
Joel Ethan Fried, artistiek directeur
David Bazen, zakelijk directeur

SCHENKERS, CORPORATE PARTNERS EN FONDSSEN

Foundation Concertgebouworkest dankt alle particuliere en zakelijke schenkers en fondsen voor hun genereuze steun aan de Academie van het Concertgebouworkest, Young, educatieprojecten voor scholen, de aankoop van instrumenten en diverse bijzondere projecten waarmee het Concertgebouworkest zich artistiek onderscheidt.

Trustee

A.M. Plate

Master

Mevrouw M.C. Bakker / Mevrouw C.I.Th. Bierlaagh-Lucas / Dick en Thelma de Bruin / Paul van Ditzhuyzen / De heer J.L. Docter / Rick en Marga Donehoo / Jan Kalff / De heer J.R.V. Lindeman / Louise M. Nanning / Marjon Oosterhout / Floor en Arnoud-Jan Pennink-de Blocq van Kuffeler / De heer H.A. van Rijbroek / De heer drs. H.M.C.M. Schölvinck / Feike en Inge Sijbesma / Mozes A. Staszewski / en anonieme schenkers

Fellow

Mevrouw mr. A.A. (Nollie) van Berge / Mr. P. Buchner / De heer ir. J.D. Doets / drs. E.A. de Graaff-van Meeteren / Mevrouw A. Heimeriks / Pieter Houbolt Fonds / Mevrouw L. Ooms-Komst / Rob en Marijke van Oordt-Jones / De heer en mevrouw Sibinga Mulder-Gevaerts / De heer ir. M.C. van Veen en mevrouw dr. A.G. Leemhuis / Herma en Quinten de Wijn / en anonieme schenkers

Patron

De heer J.K. van Andel en de heer P.G.B. van Delden / De heer en mevrouw Ankersmit-Taminiau / De heer mr. F.A.W. Bannier / Carola Beelaerts van Blokland / De heer en mevrouw Bekouw-Ellis / Rob van den Boogaard / De heer dr. Gert Bindels / Mevrouw E. Blokker-Verwer / Kees de Boer / De heer en mevrouw Boll-Kruseman / De heer drs. F. Bos / De heer drs. J.B.L.M. Bouwman / De heer en mevrouw J.H. Coops / Louise van Deth / Donald Dinkelaar / Siebe van Elsloo en Mirjam van Elsloo-Dizij / Arthur Fischer / Mevrouw M.M.A. van de Geijn-Verhoeven / De heer J.H.R. van Ginkel / Stichting Beau Lieu et Beaux Arts / De heer en mevrouw Van Haarlem-Heinz/Fam. Han-Crebolder / De heer mr. R.R. Hazewinkel / De heer en mevrouw Henny-de Jong / Corrie H. Hindaal / De heer T. Hirasawa / Johan Huisman / De heer P.D. Huizer / De heer en mevrouw Idenburg-De Savornin Lohman / Ruth en Reinoud van Ieperen / Trienke A. de Jong / De heer en mevrouw Kat-Goudsmit / Anton van Kempen en Klaartje Staghouwer / Louis en Julie van de Kooij-van Lith / Mevrouw E. Kostense / De heer M.P.A. Koster / Gérard Krouwels / De heer en mevrouw Kuiper-van Hall / De heer R. Langstraat / De heer en mevrouw De Leeuw-Krekels / Jonkheer mr. A.A. Loudon / Familie Lukowski / Johan Maij / De heer en mevrouw Mak-van der Vossen / De heer en mevrouw Van Marle-Crommelin / M.R. Meilink / De heer en mevrouw De Meulemeester-Van Erp / Karin Meurs / De heer en mevrouw Mispel-blom Beijer-Graafland / Joke Moëd-Reiss / Mevrouw E.R. Mosler-Reiss / De heer en mevrouw Munnig Schmidt / Ton en Anne-Miek Nelissen-Hanssen / Eveline Nikkels / De heer P. Oldenhove en mevrouw W.R. Stocks / Vogelgezag Foundation / De heer dr. P. Provó Kluit / Irwan Rachman Fonds / Peter Rauwerda / De heer en mevrouw Reesink-de Vries / L.M. Remarque-van Toorn / De heer en mevrouw Roorda-Avis / De heer Rosen Jacobson en mevrouw Kellermann / Onno en Renée Ruding-Hekking / Dorette Schilte-Ouwehand / Dr. Fred Schonewille / Hans Schoone / De heer en mevrouw Van der Schoot-Van Voorst / De heer en mevrouw Schreve-Brinkman / De heer ir. R.W. Siemers / Julianne Straatman / Ferry en Hanneke Theunisse / De heer H.D. Tjeenk Willink / M. van Tongeren / De heer en mevrouw Verloop-Gülcher / Maarten en Mieke Veth / De heer en mevrouw Vigeveno-Smits / De heer mr. A.J. Visser / David W. Voetelink / De heer J.C.M. Vogten / Cees en Dini de Voogd-de Looff / P.C. Voûte & M.A.C. Raaijmakers / Paul en Tineke Wentholt / Fons en Henny van Westerloo / Cora en Dolpff Wigbers / De heer en mevrouw Wijnand-de Jong / Lily en Hans Zwarts / en anonieme schenkers

Fondsen op Naam

Sjoerd van den Berg Fonds voor jong en nieuw publiek / Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds / Burgerhout Fonds / Van Ees Havenstein Fonds / Für Elise Fonds / Frances Fonds / Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent / Jacobson Fonds / Huib Kersten Fonds / Kirill Kondrashin Fonds / im Hester van Kralingen Fonds / Willem Mengelberg Fonds / Els Mosler Fonds / Reni en Egon Mosler Fonds / Het Mozartgenootschap / Alfred Nijkerk Fonds / Pan Fonds / Ben Pauw Fonds / Irwan Rachman Fonds / Stichting Mr. Cornelis Roozen Fonds / Christine Schunck Fonds / Greta Steneker-van der Drift Fonds / Christiaan Vlek Fonds / De Witt Wijnen Fonds / Richter Fonds / Fréan Visscher Fonds / Helen Wieringa Fonds / van Lith-Dumont Fonds / en anonieme schenkers van een Fonds op Naam

Leden van het Kroongilde

Gouden Gilde

De heer en mevrouw J. van Aken / Mevrouw dr. M.W.M. Akkerman-Zaalberg van Zelst / Mevrouw H.A.J.M. van Alphen-Slooff / Ted Baijings / De heer en mevrouw Van Beest-Blaauw / Loes en Evert van den Bergh / De heer en mevrouw Beyer-Lazonder / Mevrouw M.A.M. Boer-ten Hagen / De heer drs. J.B.L.M. Bouwman / Robert Broe-kema en Frank Rövekamp / M.A. Bruijn-Bronkhorst / De heer H.B. Buddenböhmer / De heer en mevrouw Buurke-Kruseman / Barones Collot d’Escury-Ledeboer / Jan Dijker en Marijke Veldhuis / Loes en Egbert Dommering-van Rongen / Hans en Carine Elsenburg-Swinkels / De heer en mevrouw Eskes-Nijhuis / De heer en mevrouw

Gelling-Kuiper / Mevrouw M.J. Glasz-Koerts / De heer en mevrouw Grimm-Van der Veen / De heer A. Hartman / Saskia en Jorrit Hartmans / Hilda Hendrikse-Dijkstra / Mevrouw ir. H.C.M. Heyning / De heer G.E.W. van Hille / De heer J.P. van Hilten / Jelleke en Rolf Hof / De heer drs. H.N. Hoogendonk / De heer dr. S. van Houten / De heer en mevrouw Hustinx-Van Acker / Mevrouw H.M. Jensema-de Jongh / A.G. Kammerer / Jonkheer mr. J.D. en mevrouw D.A. van Karnebeek-van Roijen / Dr. G.A. (Bert) Kool / De heer dr. P.J.M van Laarhoven / Hans en Margret Langemeijer-Hartung / De heer en mevrouw Lindenberg-Sluis / Enna H.W. van Lingen / Mevrouw mr. E.J. Louwe Kooijmans-van der Sluijs en mevrouw mr. A.M.E. van der Sluijs-Louwe Kooijmans / De heer drs. P.J.H.M. Luijten / De heer mr. R.H. Meppelink / De heer dr. H.R.E. van Maanen / F.W.J. Meijer / De heer en mevrouw Nieuwland / Frank en Raya Oranje-Jorna / M.J.E. Overberg / De heer en mevrouw Overberg-Geesink / Jochem en Saskia Overbosch / De heer en mevrouw W.L. Peeters / De heer en mevrouw Polet-Trouwborst / Mevrouw N.P. de Pont / Hans Pot en Ronald Koning / Mevrouw mr. A.M. Prins-Jansen / Jan en Cissy Raaijmakers / De heer A.N. Rietveld / De heer en mevrouw Rogaar-Burlage / Sebald en Annet van Royen / De heer mr. Ch.W. le Rütte / Mevrouw Sandberg-Praetorius / De heer en mevrouw Sanders-Ten Holte / Mevrouw A.M. Scholten van Aschat-Sillem / De heer en mevrouw Schraven-Swart / De heer P.H. van Setten / De heer R. Starreveld / Martin Taphoorn / De heer mr. A.J.S.M. Tervoort / Rijnhard en Elsbeth van Tets / Pitt Treumann / De heer en mevrouw Vanderbroeck-Finot / Annemie en Hans van der Ven / Prof. dr. F.W.A. Verheugt / De heer R. Verkroost / Mevrouw D.J. Vermeulen en de heer M.H. Steltenpool / Mevrouw I. van Verschuer / Hans Vroom / De heer R.M.F. van der Weiden / De heer dr. D.M.N. van Wensveen / Helen Wieringa / De heer en mevrouw Van Wijk-Koehoorn / Mevrouw Y.M. Wortelboer / De heer en mevrouw Zuidam-Van Middelkoop / De heer R.A. Zurel / en anonieme schenkers

Global Friends

Trustee Paul en Rosemary Heule / Wim Kooyker en Judith-Ann Corrente / Melvyn Krauss en Irene Krauss-de Groot / Eijk en Rose-Marie de Mol van Otterloo **Master** Ambassador Timothy en Julie Broas / Yuki en Tomoyuki Izumi / Nigol Koulajian / Dick en Monique Nieuwenhuis-François / Richard en Lauren Nijkerk / Jean-Marc en Constance de Royère / David en Julie Tobey **Fellow** Saul en Linda Van Beurden / Michael en Ekaterina Ksoll / Eugene Willemsen en Helen Willemsen-Walraven **Patron** Ambassador Fay Hartog-Levin (Ret.) / Ambassador William en Melinda vanden Heuvel / Auke en Caroline Terwisscha van Scheltinga / Axel en Sonja Wieandt / Christiaan en Marie-Thérèse Persoon-Klingelhefer / Christophe en Valerie Tadie / François-Carlos en Laura Bovagnet / Harmen Zeven en Wies Verstraaten / Howard en Jacqui Santangelo Schwartz / Ishtar Méjanès / Jacqueline Cessou / Jan-Willem en Valérie van Lotringen-de Liniers / Joachim von Schorlemer / Johan de Meij en Dyan Machan-de Meij / Karel Bagijn en Ruulke Bagijn-van Overbeeke / Manon Dijkers en Rogier Minderhout / Marco en Linda Eijsackers / Marinka Schillings / Page Ashley / Pieter en Lida Ouwehand / Richard Kavesh / Robbert Dijkgraaf en Pia de Jong / Romain Seil / Ronald en Ulla Scherpenhuijsen Rom / Sascha H. Schmidt en Meta van der Zanden / Stanislas en Emmanuèle Cozon / Valérie Judels / en anonieme schenkers

Belgische Vriendenvereniging

Dorus en Joke Boland / Peter en Brigitte Callens / Etienne en Mia Carbonez-Wijnen / Christophe en Anne Convent / Damien en Michèle Coppieters 't Wallant / Roderick en Annemarie van Dam-Kuipers / Eddy en Marit Dams-Vercouteren / Frans en Annette de Nerée tot Babberich / Hendrik en Annemie Descheemaeker / Eric en Marie-Christine ter Hark-d'Ursel / Leonardus Hendrixx / Bart en Annet Henny-van Oosten Slingeland / Rob Kuijpers / Anton en Marianne van der Lande / Aernout en Marianne van der Mersch-Doyer / Dick en Monique Nieuwenhuis-François / Walter Van Pottelberge / Duco en Anna Sickinghe / Ferdinand en Margriet Verdonck-Van Houtte / en anonieme schenkers

Dutch Master Foundation

Swiss Friends of the Concertgebouworkest

Concertgebouworkest Young

Fondsen Art Mentor Foundation Lucerne / Stichting Tull Universal / Dutch Masters Foundation / Stichting Tabernaleporis / Peter van Vliet Foundation / Pieter Houbolt Fonds **Fonds op naam** Fréan Visscher Fonds / Richter Fonds / De Witt Wijnen Fonds / Het Mozartgenootschap / Kirill Kondrashin Fonds **Particulieren** Paul en Rosemary Heule / Menno Maas / Dick en Monique Nieuwenhuis-François / Jean-Marc en Constance de Royère / en anonieme fondsen en schenkers

Wij danken alle particuliere schenkers, fondsen en bedrijven voor hun steun aan de realisatie van RCO House. De aankoop, de verbouwing, de nieuwbouw, de restauratie – van de entreehal, het trappenhuis, de voorgevel en het hek – de Amsterdamzaal, de Huiskamer, de Foyer, de kantoren, de kamer van de chef-dirigent, de tien repetitiestudio's, de fysiotherapieruimte, de concertvleugel, de vier piano's, en *last but not least*: de 120 stoelen en 96 tegels. Dankzij alle bijdragen is onze droom verwezenlijkt.

Een Nieuw Huis

Schenkingen vanaf € 5.000,-

Ammodo / Anker Stuy Verven / Art Mentor Foundation Lucerne Walter en Hanneke Baars-Goetsch / Stichting Beau Lieu et Beaux Arts / Vriendenvereniging van het Koninklijk Concertgebouworkest in België / Bommel van der Bend en Rian Kalden / Stichting Benevolentia / Hugo van Berckel † en Anнемie van Berckel-Boehmer / Nollie van Berge / Bas van Berkum en Louise Kenter / Jan de Bie Leuveling Tjeenk en Barbara van Hussen / Louis D. de Bièvre / Jeroen en Micheline van den Biggelaar-Brenninkmeijer / Mevrouw E. Blokker-Verwer / Onno en Angela den Boer / De heer N. de Boer en mevrouw M.L. de Boer / Brook Foundation / Dick en Thelma de Bruin Jan Willem Cramer en Ellen Cramer-de Jong / Dierik Cras en Vera Arnoldus / Paul en Anet Cronheim Annie Doeksen Stichting / Rick en Marga Donehoo / Benno van Dongen en Pauline van der Meer Stichting Elise Mathilde Fonds / De heer en mevrouw Ackermans-Erbe / De heer en mevrouw Eskes-Nijhuis Sam van der Feltz en Pamela Rigter / Fonds 1999 / Louise O. Fresco Mevrouw M.M.A. van de Geijn-Verhoeven / Gerard de Graaff en Dorothee van Vredenburch Ralph en Patricia Hamers-van Nimwegen / Jan Willem en Ria Hanrath-Pastoors / Hartwig Foundation / Heineken / Karin Obbink en Herman van Hemsbergen / De heer en mevrouw Hendrikse-Groeneveld / Paul en Rosemary Heule / Lodewijk en Diana Hijmans van den Bergh-Loudon / De heer G.E.W. van Hille / Corrie H. Hindaal / Hinderrustfonds / Jan Willem Hoevers en Klaartje Hissink / Jan Hoogeboom en Ria Hoogeboom-van den Hoff / Dennis en Jacomijne Horeman-Kooloos / Roderick en Clara Houben-van Karnebeek / De heer en mevrouw Van 't Hullenaar-van den Wijngaart Janssen de Jong Groep / P.W. Janssen's Friesche Stichting / De heer en mevrouw De Jongh-de Bois De heer en mevrouw Van Karnebeek-Thijssen / Hanny Kemna en Peter Meijerink / De heer J.H. Klees / Ellen Bouwen en Berry Kock / Roelof en Geertje Konterman / JK Stichting / René Kuijten en Cornélie ter Linden / Bas Kuiper Laaken Asset Management N.V. / Dries en Barbara van der Laan-Ruding / Joost en Machteld van Lanschot-van Vloten / De heer en mevrouw Van Lede-Quarles van Ufford / Lei Import / Jenny en Emile Lens-de Vries / Mevrouw I.E.E. van Lippe-Biesterfeld / De heer en mevrouw Van Lith-Dumont / Karin en Jan-Willem Lubbers-Nieuwenhuijs / De heer drs. Paul J.H.M. Luijten De heer R.J. van der Maal / Maarten en Anne-Marie Majoie / H.B. de Mare / De heer en mevrouw Marle-Crommelin / De heer en mevrouw G.A. May / Mevrouw J. Meester / Ton en Maya Meijer-Bergmans / Meijers, makelaars in assurantiën / Schweizer Willem Mengelberg-Stiftung / Merifin Foundation / De heer mr. A.A. Meurer en mevrouw J.B.L. Bannier / Rose-Marie en Eijk de Mol van Otterloo / Taco Morelisse en Louise Verheij van Wijk / De heer en mevrouw Mosler-Reiss Anita Nijboer / Alfred Nijkerk Fonds / Eelco en Marre Nikkels-Evelein / Eveline Nikkels Tatiana Chopova en Hans Oerlemans / Rob en Marijke van Oordt-Jones / Marc van Opijnen Saskia Pahud de Mortanges / Frans en Lideke Peese Binkhorst-Hoffscholte / Marieke de Peijper-Pieksma / Kees en June Peijster-de Groot van Embden / Anne Marie Plate / Geert Potjewijd en Anneke Jansen Irwan Rachman Fonds / Lara, Jana, Masha en Jan Raes / Robert en Marlies Reibestein / Van Reisen Bouwmanagement & Advies / Alexander Ribbink en Nienke van den Hoek / Alexander Rinnooy Kan en Eva van der Dussen / Roelf en Machteld Rogaar-Burlage / Herman en Sophie van Roijen-van der Kuip / Yvonne van Rooy / Stichting Mr. Cornelis Roozen Fonds / Jaap Rosen Jacobson en Joanne Kellermann / Onno en Renée Ruding-Hekking / Willem en Beate Russell-Sass René Schelvis / Paul Schnabel / Mevrouw G.M.T. Harink en de heer M.F. Scholten / Familie Schölvinck / Mevrouw C.A. Schreuders-Bais / Hans en Swie Mei Schröder / Lisette Schuitemaker / CS-Fonds / Swiss Friends of the Concertgebouworkest / J.B. Sellmeijer en J.M. Sellmeijer-van Piggelen / De heer en mevrouw Sibinga Mulder-Gevaerts / Paul en Jetty Sleurink-Algra / Martijn en Agniet Snoep / Bernard en Liesbeth Spoor-Vermeijlen / Marijke van Sprang-Kamstra / Boele en Ingrid Staal / Thérèse van Schie en Marc Staal / Paul en Nicole Staartjes-Mosler / Salomon Foundation - Mozes A. Staszewski / John en Annelies van der Steen / Partners van Stibbe / Philip en Marijke Stibbe / Wilma van Straalen-Sanderse / Julianne Straatman en Robert Bausch / Swaenenborgh Stichting Stichting Tabernaleporis / Team V Architectuur / Technische Unie / Geert Terwindt / M. Th. A. Terwindt / Elsbeth en Rijnhard van Tets / Geir Thompson / Stichting Tull Universal / Miriam Twaalfhoven Maarten van Veen en Aleid Leemhuis / Gerard en Marlies Vehmeijer-Verloop / Vereniging 'Het Concertgebouworchest' / Jan Willem en Carole Verloop-Gülcher / Kees Vermeer en Ineke Vermeer-van Wijngaarden / Chris en Marlien Vlek-Peek / Vogelgezag Foundation / Karel en Juliette Vuursteen De heer mr. R.L. van de Water / Maarten en Marijke van der Weijden-Overmars / De heer dr. D.M.N. van Wensveen / Fons en Henny van Westerloo / August en Tamara Wienen / Otto en Tineke De Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven / Hans Witteveen / Jan Bernard Wolters en Beate Matznetterr Zadelhoff Fonds / Anneke en Charles Zijdeveldt / Lily en Hans Zwarts / en anonieme schenkers

CONCERTGEBOUWORKEST

Het Koninklijk Concertgebouworkest en Foundation Concertgebouworkest danken alle begunstigers voor hun loyale steun

GLOBAL PARTNERS

PARTNERS

BUSINESS CLUB

PARTICULIERE SCHENKERS

Patrons, Fellows, Masters, Trustees, Fondsen op Naam, Gouden Gilde, Kroongilde, alle schenkers aan RCO House en Concertgebouworkest Young, Global Friends, Belgische Vriendenvereniging, Dutch Masters Foundation en Swiss Friends.

FONDSEN

SUBSIDIËNTEN

Foundation Concertgebouworkest biedt
noodzakelijke financiële steun aan
het Koninklijk Concertgebouworkest
en zijn individuele musici. Hiermee helpt
Foundation Concertgebouworkest
het orkest in zijn streven om, als Nederlands
ambassadeur voor internationale excellentie
wereldwijd, op het allerhoogste niveau
uitvoeringen van orkestmuziek te geven
op de belangrijkste podia en onder
leiding van de beste dirigenten.